

וְאֲנֹנִי צְוֹחִין וְאֹמְרִין וְוִי לָן דְּלֵא אֹרִיכְנָא אֹדְנִין וְלֵא
 אֲצִיתְנָא בְּהֵוּא עֲלֵמָא. וּבְכָל יוֹמָא אֹמְרִי וְוִי דָא (רלז ב).
 תָּא חֲזִי, זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַנְהָרָא לֹון לְצִדִיקָיָא
 לְעֲלֵמָא דָּאֲתִי, וְלִמְיָהֵב לֹון אַגְר חוּלְקָהוֹן אֲתֵר
 דְּעֵינָא לָא שְׁלֵטָא לְמִיָּקָם עֲלֵיהּ כְּמָא דָּאֲתֵר אֹמְרֵי, (ישעיה סד)
 עֵין לָא רָאֲתָה אֱלֹהִים זֹולְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לֹו. וּכְתִיב,
 וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בַּפְּגָרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בֵּי. וּכְתִיב,
 וְעִסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי יִהְיוּ אַפֶּר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם.
 זְכָאִין אֲנֹנִי צִדִיקָיָא בְּעֲלֵמָא דִּין וּבְעֲלֵמָא דָּאֲתִי. עֲלֵיִהּ
 כְּתִיב (ישעיה ס) צִדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ. וּכְתִיב, (תהלים
 קמ) אַךְ צִדִיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךָ. בְּרוּךְ
 יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן (חסר):

פְּרֻשַׁת תּוֹלְדוֹת נַח

(דף נט ע"ב) אֱלֹהֵי תּוֹלְדוֹת נַח, רַבִּי חֲזִי אֲפָתַח (ישעיה ס) וְעִמָּךְ
 כָּלִם צִדִיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר מִטְעֵי
 מַעֲשֵׂה יָדַי לְהַתְּפָאֵר. זְכָאִין אֲנֹנִי יִשְׂרָאֵל דְּמִשְׁתַּדְּלִי
 בְּאֹרֵיִתָא, וַיִּדְעֵי אֲרַחֲנִין דְּאֹרֵיִתָא, דְּבִגְיָנָה יִזְכּוּן
 לְעֲלֵמָא דָּאֲתִי.
 תָּא חֲזִי, כָּל יִשְׂרָאֵל אֵית לֹון חוּלְקָא לְעֲלֵמָא דָּאֲתִי.

מֵאִי טַעֲמָא בְּגִין דְּנִטְרִין בְּרִית דְּעֵלְמָא אֲתַקִּיִּים עֲלֵיהּ.
כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (ירמיה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וּלְיָלָה חֲקוֹת
שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל דְּנִטְרִי בְּרִית
וְקִבִּילוּ לֵיהּ אֵית לֹון חוֹלְקָא בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי.

וְלֹא עוֹד אָלָא בְּגִין כֶּךָ אֶקְרוּן צְדִיקִים. מִכָּאן אוּלְפִנָּא
כֹּל מָאן דְּנִטְרִי הֵאֵי בְּרִית דְּעֵלְמָא אֲתַקִּיִּים עֲלֵיהּ.
אֶקְרִי צְדִיק. מִנָּא לָן מִיּוֹסֶף. בְּגִין דְּנִטְרִי לֵיהּ לְבְרִית
עֵלְמָא, זָכָה דְּאֶקְרִי צְדִיק. וְעַל כֶּךָ וְעַמְדָּא כְּלָם צְדִיקִים
לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אֵלֶּה בְּכָל אֲתֵר פָּסֵל אֶת הָרָאשׁוֹנִים
תְּנִינָן וְכוּ'. מַה כְּתִיב לְעֵילָא בְּפִרְשָׁתָא דְּבְרָאשִׁית
(בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד
וְגו'. הֵהוּא נָהָר דְּנִגִּיד וְנִפִּיק וְעֵייל לְגִנְתָּא וְאִשְׁקִי לֵיהּ
מִשְׁקִיו דְּלְעֵילָא וְעֵבִיד לֵיהּ נִיחָא וְעֵבִיד אִיבִין וְרַבִּי
זְרַעִין. וְהוּא כְּדִין נִיחָא לְכֻלָּא. וְדָא נִיחָא לֵיהּ לְגִנְתָּא.
וְדָא עֵבִיד נִיחָא בֵּיהּ (ב"א) לְגִנְתָּא. וְגִנְתָּא נִיחָא בֵּיהּ).

כְּמָא דְּאֵת אָמַר (בראשית ג) כִּי בּוֹ שָׁבַת. וְכְתִיב, (בראשית ב)
וַיִּשְׁבּוּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְדָא רֹזָא דְּמַלְהָ דָּא עֵבִיד תּוֹלְדוֹת
וְלֹא אַחְרָא.

תַּא תְּוִי (כח ב כגוונא דא נח לתתא. קיימא קדישא הנה דוגמא דלעילא. ועל דא אקרי
איש האדמה. ורזא אולפנא, דהא נח אצטריר לתיבה לאתחברא בה. ולקיימא זרעא
דכולא דכתיב לחיות זרע.)

מֵאֵן תִּיבָה. דָּא (דא) (לג ב) אַרְוֹן הַבְּרִית. וְנַח וְתִיבָה לְתַתָּא
הָכִי הָווּ פְּדוּגְמָא (דא) דְּלַעֲיִלָּא. נַח פְּתִיב בֵּיהּ בְּרִית
דְּכְתִיב וְהִקְיִמוּתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וְגו'. וְעַד דְּאִתְקִיִּים
בֵּיהּ בְּרִית לָא עָיִל לְתִיבּוּתָא. דְּכְתִיב וְהִקְיִמוּתִי אֶת
בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבִאתְּ אֶל הַתִּיבָה. וּכְדִין הָוּה תִּיבָה אַרְוֹן
הַבְּרִית. תִּיבָה וְנַח כְּלָא פְּגוּוּנָא דְּלַעֲיִלָּא. וּבְגִין דְּהֵאִי
בְּרִית לְעִילָּא הוּא עָבִיד תּוֹלְדוֹת. פְּגוּוּנָא דָּא נַח (ד"א
לְתַתָּא) אִיהוּ עָבִיד תּוֹלְדוֹת. בְּגִינֵי כֶּף (כְּמֵא דֵאִת אִמְר) אֵלֶּה
תּוֹלְדוֹת נַח.

נַח אִישׁ צְדִיק. הָכִי הוּא וְדֵאִי פְּגוּוּנָא דְּלַעֲיִלָּא. וְעַל דָּא
(משלי י) וְצְדִיק יִסּוּד עוֹלָם כְּתִיב. וְאַרְעָא עַל דָּא
אִתְקִיִּמַת. דְּהֵא אִיהוּ עֲמוּדָא דְּעֵלְמָא קִיִּמָּא עֲלֵיהּ. וּמֵאֵן
אִיהוּ דָּא צְדִיק. וְנַח אִקְרִי צְדִיק לְתַתָּא. וְרוּא (נ"א דא)
דְּכֵלָּא, אֶת הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ נַח, דִּיִּקָּא, דְּלָא אִתְפְּרֵשׁ
מִנֵּיהּ לְעֵלְמִין. וְלִמְהוּי הוּא בְּאַרְעָא פְּגוּוּנָא דְּלַעֲיִלָּא אִישׁ
צְדִיק יִסּוּדָא דְּעֵלְמָא. בְּרִית שְׁלוֹם שְׁלֵמָא דְּעֵלְמָא. אִישׁ
הָאֲדָמָה וְדֵאִי. וְעַל דָּא (בראשית ו) וְנַח מֵצָא חֵן בְּעֵינֵי יי.

תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו. מֵאִי בְּדוֹרוֹתָיו, אֵלִין אַנּוּן דְּנַפְקוּ
מִנֵּיהּ. הוּא אֲשֵׁלִים לְכֻלְהוּ. וְהוּא הָוּה שְׁלִים
מִכְּלָהוּ. תָּמִים הָיָה דְּאִתְיִילִיד מְהוּל דְּכְתִיב הִתְהַלֵּךְ לְפָנֵי
וְהָיָה תָּמִים. בְּדוֹרוֹתָיו וְלֵא בְּדָרִין דְּעֵלְמָא דְּהֵא מִנֵּיהּ

נַפְקוּ (תּוֹלְדוֹת בְּעֵלְמָא).

תוספתא

למה נח נח תרי זמני. אלא כל צדיק וצדיק די בעלמא אית ליה תרין רוחין. רוחא חד בעלמא דין ורוחא חד בעלמא דאתי. והכי תשכח בכלהו צדיקי משה משה, יעקב יעקב, אברהם אברהם, שמואל שמואל, שם שם. בר מיצחק דלא פתיב ביה כמה דכתיב בהו. בגין דיצחק בשעתא דאתקרב על גבי מדבחא נפקת נשמתיה דהות ביה בהאי עלמא. וכיון דאתמר ביה באברהם, ברוך מחיה המתים תבת ביה נשמתיה דעלמא דאתי. בגין דא תשכח דלא יחד קודשא בריך הוא שמייה אלא על יצחק בגין דאתחשב כמת ועל דא רמז קרא ואמר (איוב ז) הן בקדושו לא יאמין וגו'.

דבר אחר אלה תולדות בגין דהוה צדיק שבח ליה תרי זמני. תמים היה בדורותיו, אבל בדרין אחרנין אינו נחשב לכלום, כמו דרא דאברהם

ודרא דמשה ודרא דדוד. דבר אחר חמי מאי עבד בדרא דכלהו חייבים,

קל וחומר אלו היה בדרא דכלהו צדיקים: (עד כאן תוספתא)

תא חזי, נח אתחזי מיומא דאתברי עלמא למהוי בתיבה בחבורא חד ולמייעל בה, ועד לא אתחברו כחדא לא הוה עלמא פדקא יאות, לבתר מה פתיב, (בראשית ט) ומאלה נפצה כל הארץ. מהו נפצה. כמה דאת אמר, (בראשית ב) ומשם יפרד. דמתמן אשתכח פרודא ואתבדרו תולדות לכל סטרין וכלא חד פדוגמא חדא. בגיני כף אלה תולדות נח. אלה ודאי דהא יסודא דעלמא איהו דעביד (דף ט ע"א) תולדות לקיימא בארעא. אתא רבי אבא ונשקיה. אמר אריא בחיליה טינרא נקיב ותבר. כף הוא ודאי. ותא חזי, משיעורא דתיבותא אונה נמי הכי הוא.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח (תהלים מו) לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת (בדפוס קרימונא
אלקים, ועי' מ"ש לעיל נח ב) יִי אֲשֶׁר שָׁם שִׁמּוֹת בְּאָרֶץ. הַאִי
קָרָא הָא אֶתְמַר וְאוֹקְמוּתָ. אֲבָל לְכוּ חֲזוּ, מֵאֵי חֲזוּ. כְּמֵא
דַּאתְ אָמַר, (ישעיה כא) חֲזוֹת קָשָׁה הוֹגֵד לִי. בְּעוֹבְדוֹי
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד, אֶתְגְּלִי נְבוֹאָה עֲלָאָה לְבְנֵי
נְשָׂא. אֲשֶׁר שָׁם שִׁמּוֹת, שִׁמּוֹת וְדַאי, דְּהָא שְׂמָא גָרִים
לְכָלָא.

כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נח לֵאמֹר זֶה וְגו' אֲמַאי הֵכָא
לֵאמֹר. וְאֲמַאי זֶה. אֶלָּא (הובא לעיל דף נח א' לשון חד)
לֵאמֹר דָּא אֶתְתָּא. זֶה דָּא צִדִּיק. (רמז כמז דקודשא בריך הוא קרא ליה
נח נייקא דארעא. לאמר, מאי לאמר. אלא אתר דא קרי ליה נח. ומאן איהו ארעא קדישא.
לאמר זח ינחמנו מנעשנו וגו'. עבד ליה קודשא בריך הוא לתתא פגוונא עלאה) (נ"א זח
דא צדיק וכן נח (לאמר, נח) דא צדיק. לֵאמֹר דָּא נוֹקְבָא. בְּגִין דְּלָא
מִתְפָּרְשֵׁן דָּא מִן דָּא. אָמַר רַבִּי יִצְחָק לֵאמֹר דָּא אֶרְעָא
קְדִישָׁא) (וזה אמת) (כצ"ל באמת בהגהת ד"א. הרשב"י) כְּתִיב הֵכָא זֶה
יִנְחָמְנוּ, וּכְתִיב הֵתָם (ישעיה כח) זֶה יִי קוֹיְנוּ לוֹ. זַכַּיִן אֲנוּן
צִדִּיקָא דְרִשִׁימִין בְּרִשִׁימוֹ דְּגוֹשְׁפִּנְקָא דְּמִלְכָּא לְמַהוּי
בְּשִׁמְיָה רִשִׁימִין וְאִיהוּ שְׂוִי שְׂמֵהֶן בְּאֶרְעָא פְּדָקָא יְאוּת.
כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נח. וּכְתִיב, (וישב קפו ב) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
יַעֲקֹב. אֲמַאי לָא כְּתִיב אֶת. אֶלָּא הֵתָם דְּרָגָא
אֲחָרָא (ד"א חדא) וְהֵכָא דְרָגָא אוֹחָרָא. (נ"א אֶת, כְּמָה דַּאתְ

אמר ואראה את יי) פדכתיב, (ישעיה ו) ואראה את יי.
 ואראה יי לא כתיב אלא את יי. אוף הכא בנח ויקרא
 את שמו נח. ויקרא שמו יעקב דרגא די ליה, קודשא
 בריך הוא ממש קרא ליה יעקב. אבל הכא את
 לאתפללא שכינתא. (נ"א דהיא דרגא אקרא לתתא):

אלה תולדות נח וגו'. רבי יהודה פתח (תהלים קיב) טוב
 איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט. טוב איש,
 דא קודשא בריך הוא דאקרי טוב. כמה דכתיב, (תהלים
 קמח) טוב ה' לכל. וכתיב, (שמות טו) ה' איש מלחמה. להאי
 כל חונן ומלוה. לאתר דלית ליה מדי ליה. והוא אתר
 מניה אתון יכלכל דבריו במשפט, דהא ההוא דבר לא
 אתון אלא במשפט כמה דאת אמר (תהלים פט) צדק ומשפט
 מכון פסאך.

דבר אחר טוב איש, דא צדיק דכתיב, (ישעיה א) אמרו
 צדיק פי טוב פי פרי מעלליהם יאכלו. רבי יוסי
 אמר דא נח דכתיב נח איש צדיק. רבי יצחק אמר דא
 שבחא דשבת, דביה פתח טוב, דכתיב, (תהלים צב) טוב
 להודות לה'.

רבי חייא אמר כלא חד וכלהו מלה חדא אמרו. ודא
 עביד תולדות בעלמא. תולדות דעלמא מאן אנון.
 אלין נשמתהון דצדיקיא דאנון איבא דעובדוי דקודשא

בְּרִיךְ הוּא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 מִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹי, מִתְעַטֵּר מֵעִילָא וּמִתַּתָּא. מֵעִילָא מֵאֲתַר
 דְּעַמִּיקָא דְכֻלָּא. מִתְעַטֵּר מִתַּתָּא בַּמָּה. בְּנִשְׁמַתְהוֹן
 דְּצִדִּיקָיָא. כְּדִין אֲתוּסְף חַיִּים מֵעִילָא וּמִתַּתָּא. וְאֲתַכְּלִיל
 אֲתַר מְקוּדְשָׁא מְכַל סְטָרִין וּבִירָא אֲתַמְלִיָּא וַיִּמָּא
 אֲשַׁתְּלִים, וּכְדִין יֵהֵב לְכֻלָּא.

כְּתִיב, (משלי ה) שֶׁתֶּה מִים מְבוֹרֵךְ וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֲרֵךְ.
 אֲמַאי (הַכָּא) בּוֹרֵךְ בְּקִדְמִיתָא וּלְבַתָּר בְּאֲרֵךְ. דְּהָא
 בּוֹר לָא אֲקָרִי אֲלָא רִיקְנִיָּא דְלָא נְבִיעַ. בְּאֵר מִיָּן
 דְּנִבְעִין. אֲלָא כֻלָּא אֲתַר חַד הוּא. אֲלָא אֲתַר דְּמִסְכְּנִי (נ"א
 דְּמִסְכְּנוֹתָא) אֲחִידָן בֵּיה אֲקָרִי בּוֹר. דְּלִית לִיה מְדִילִיה אֲלָא
 מֵה דִּיהֶבִין בְּגִיָּיה. וּמֵאֵן אִיהוּ דְּלִי"ת. לְבַתָּר אֲתַעְבִּיד
 בְּאֵר דְּאִיהוּ נְבִיעַ וּמְלִיָּא (ד"א דְּמְלִיָּא) מְכַל סְטָרִין. וּמֵאֵן
 אִיהוּ ה"א. אֲתַמְלִיָּא מֵעִילָא (דף ט ע"ב) וְנִבְיעַ מִתַּתָּא.
 אֲתַמְלִיָּא מֵעִילָא כְּמָה דְּאֲמָרָן. וְנִבְיעַ מִתַּתָּא מְנִשְׁמַתְהוֹן
 דְּצִדִּיקָיָא.

דְּבַר אַחַר שֶׁתֶּה מִים מְבוֹרֵךְ, דָּא דְּוֹד מְלָכָא דְכְּתִיב בֵּיה
 (שמואל ב כג) מִי יִשְׁקֵנִי מִים מְבוֹר בֵּית לָחֶם. אִית מָאֵן
 דְּיִימַר, וְנוֹזְלִים דָּא יִצְחָק. מִתּוֹךְ דָּא מִשָּׁה דְּאִיהוּ
 בְּאֲמָצְעִיתָא. בְּאֲרֵךְ דָּא אֲהָרֹן דְּאֲתַקְרִי בְּאֵר מִים חַיִּים.
 וְדוֹד מְלָכָא דְּאֲתַחְבַּר עִמָּהוֹן. וְנוֹזְלִים דָּא אֲבֵרְהָם. מִתּוֹךְ,

דָּא יַעֲקֹב דְּאִיהוּ בְּאַמְצָעִיתָא. בְּאַרְךָ דָּא יִצְחָק דְּאֶקְרִי
בְּאֵר מַיִם חַיִּים. הָא בְּהַאי קָרָא אֲשֶׁתְּכַח רְתִיכָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה מְאַבְהֵן. וְדוּד מְלָכָא אֲתַחֲבַר עֲמַהוֹן.

תִּיאוּבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבֵּי דְכוּרָא לָאו אִיהוּ אֱלָא פִּד
עֵייל רוּחָא בְּה וְאַשְׁדַּת מִיָּיא לְקַבְלָא מִיִּין
עֲלָאִין דְּכוּרִין. כֶּךָ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לָא אֲתַעֲרַת תִּיאוּבְתָא
לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֱלָא בְּרוּחָא דְצַדִּיקָא דְעָאֲלִין
בְּגוּוּה. וְכַדִּין נְבַעִין מִיָּיא מְגוּוּה לְקַבְלָא מִיִּין דְּדְכוּרָא.
וְכֻלָּא אֲתַעֲבִיד תִּיאוּבְתָא חֲדָא ^(ס"א) וְצַבוּרָא חֲדָא וְצַרוּרָא
חֲדָא וְקְשׁוּרָא חֲדָא. וְדָא הוּא רַעוּא דְכֻלָּא וְטִיּוּלָא
דְּמִטִּייל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּנִשְׁמַתְהוֹן דְּצַדִּיקָא.

תָּא חַזִּי, כָּל אַנוּן תּוֹלְדוֹת דְּגִנְתָּא דְעַדוֹן לָא נְפַקִּין
מְצַדִּיק. אֱלָא פִּד עֵייל בְּהַאי תִּיבָה בְּחַבוּרָא חֲדָא.
וְכֻלָּא גְנִיזִין בָּה. וְלְבַתָּר מִינָה נְפַקִּין. אוּף הֲכָא נַח אִישׁ
צַדִּיק לָא אֲפִיק תּוֹלְדוֹת לְמַפְרִי בְּעֲלָמָא עַד דְּעָאֲל
לְתִיבָה וְאַתְכַּנְשׁ כֻּלָּא בָּה וְהוּוּ גְנִיזִין בָּה. וְלְבַתָּר מִנָּה
נְפַקוּ לְמַפְרִי בְּעֲלָמָא וְלֹאֲתַקִּימָא בְּאַרְעָא. וְאַלְמִלָּא
דְּנְפַקוּ מְגוּ תִּיבָה לָא אֲתַקִּימוּ בְּעֲלָמָא. וְכֻלָּא כְּגוּוּנָא
דְּלְעִילָא. מְגוּ תִּיבָה נְפַקִּי לְעִילָא. מְגוּ תִּיבָה נְפַקִּי
לְתַתָּא. דָּא כְּגוּוּנָא דָּא. ^(מגו) וְהֲכָא אֲתַקִּימָא עֲלָמָא וְלָא
מְקַדְמַת דְּנָא. דְּבַגִּינִי כֶּךָ פְּתִיב וְנוּזְלִים מִתּוֹךְ בְּאַרְךָ.

וּכְתִיב וַיֹּולֵד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים (אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְגו' כְּכַתוּב בַּדֶּף סב א):
 וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה פִּיּוֹן
 דְּכְתִיב וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ אִמַּאי לְפָנֵי הָאֱלֹהִים.
 אֲלֵא פִיּוֹן דְּעַבְדוּ חוּבִיּהוֹן בְּאַתְגְּלִיא לְעֵינֵיהוֹן דְּכֻלָּא כְּדִין
 לְפָנֵי הָאֱלֹהִים כְּתִיב.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר אֲנָא אִפְכָּא אִמְרִית. וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לְפָנֵי
 הָאֱלֹהִים. בְּקִדְמִיתָא לְפָנֵי הָאֱלֹהִים דְּלֵא הוּוּ עַבְדֵי
 בְּאַתְגְּלִיא. לְפָנֵי הָאֱלֹהִים עַבְדוּ וְלֵא לְפָנֵי בְנֵי נִשְׂא.
 וְלְבִסוּף עַבְדוּ בְּאַתְגְּלִיא הֵדָא הוּוּ דְכְתִיב וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ
 חָמָס. דְּלֵא הוּוּ אֲתֵר בְּכָל אֶרְעָא דְלֵא הוּוּ בְּאַתְגְּלִיא.
 וּבְגִין כֶּךָ בְּתַרִּי גְוּוֹנֵי אָמַר קְרָא.

אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ. רַבִּי אַבָּא אָמַר מִיּוֹמָא דְּעַבְרָא אָדָם עַל
 פְּקוּדָא דְּמַרְיָה כָּל בְּנֵי עֲלָמָא דְּאֲתִילִידוּ לְבִתֵּר
 אֶקְרוּן בְּנֵי הָאָדָם. וְלֵא לְשִׁבְחָא אֶקְרוּן הַכִּי. אֲלֵא כַּמָּאן
 דְּאָמַר בְּנוֹי דְּהַהוּא דְּעַבְרָא עַל פְּקוּדָא דְּמַרְיָה. פִּיּוֹן דְּאֲתָא
 נֹחַ, אֶקְרוּן בְּנֵי עֲלָמָא עַל שְׁמִיָּה דְּנֹחַ. תּוֹלְדוֹת נֹחַ
 לְשִׁבְחָא. דְּקָאִים לוֹן בְּעֲלָמָא. וְלֵא תּוֹלְדוֹת הָאָדָם
 דְּאֶעְבוּר לוֹן מִעֲלָמָא וְגָרִים מוֹתָא לְכֻלְהוּ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יוֹסִי, אֵי הַכִּי, הָא כְּתִיב לְבִתֵּר וַיֵּרֶד יִי
 לְרֵאוֹת אֶת הָעֵיר וְאֶת הַמְּגִדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי
 הָאָדָם. בְּנֵי הָאָדָם כְּתִיב וְלֵא כְּתִיב בְּנֵי נֹחַ. אָמַר לִיָּה בְּגִין

דְּאָדָם (דְּחֻטָא ד"א חטא) קָמִי מְרִיָה טַב לִיָּה דְלָא אַבְרִי וְלָא
יִכְתוּב עֲלֵיהָ הָאִי קָרָא.

אֱלֹא תָא חֲזִי, פְּתִיב (משלי י) בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אָבִי. כִּד בְּרָא
טַב, כָּל בְּנֵי עֲלָמָא דְכָרִין לִיָּה לְאַבּוּי לְטַב. וְכִד
אִיהוּ בִישׁ, כָּלָא דְכָרִין לִיָּה לְאַבּוּי לְבִישׁ. אָדָם בְּגִין
דְּחֻטָא וְעֵבֶר עַל פְּקוּדָא דְמְרִיָּה, כִּד אָתוּ אַנּוּן דְּמֵרְדוּ
בְּמְרִיָּהוֹן מַה פְּתִיב אֲשֶׁר בְּנוּ בְּנֵי הָאָדָם בְּנוּי (ע"א א) דְּאָדָם
קְדָמָאָה דְּמֵרְד בְּמְרִיָּה וְעֵבֶר עַל פְּקוּדֵיהָ. וּבְגִינֵי כֶף אֱלֹה
תּוֹלְדוֹת נָח. אֱלֹה וְלָא קְדָמָאִי. אֱלֹה דְנִפְקוּ וְעָאֵלוּ גּוֹ
תִיבָה וְאַפִּיקוּ תּוֹלְדִין לְעֲלָמִין וְלָא תּוֹלְדוֹת אָדָם דְנִפְק
מִגְּנָתָא דְעֵדָן וְלָא אִפִּיק לֹון מִתַּמָּן.

תָא חֲזִי, אֵלוּ אִפִּיק אָדָם תּוֹלְדוֹת מִגְּנָתָא דְעֵדָן, לָא
יִשְׁתַּצוּן לְדָרֵי דָרִין. וְלָא אֶתְחַשֵּׁף נְהוּרָא דְסִיָּהָרָא
לְעֲלָמִין. וְכִלְהוּ הוּוּ קִיָּימִין לְעֲלָמִין. וְאַפִּילוּ מִלְּאֲכִי עֲלָאִי
לָא קִיָּימִי קָמִיָּהוּ בְּנְהוּרָא וְזִיּוּא וְחִכְמָתָא. כְּמָא דָאֵת
אָמַר בְּצֻלָם אֱלֹהִים בְּרָא אוֹתוּ. אֲבַל פִּיּוֹן דְגָרִים (דף סא ע"א)
חֻטָאָה וְנִפְק אִיהוּ מִגְּנָתָא דְעֵדָן וְעֵבֶד תּוֹלְדוֹת לְבַר. לָא
אֶתְקִיָּמוּ בְּעֲלָמָא וְלָא הוּי כְּדָקָא חֲזִי.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה וְכִי הֵיךְ יִכְלִין לְמַעְבַּד תּוֹלְדוֹת תַּמָּן
דְּהָא אֲלִמְלָא לָא אֶתְמַשֵּׁף עֲלֵיהָ יִצַר הָרַע וְחֻטָא
אֶתְקִיָּים אִיהוּ בְּעֲלָמָא בְּלַחֲוּדוּי וְלָא יַעֲבִיד תּוֹלְדוֹת.

כְּגוֹוֹנָא דָּא אֲלִמְלָא דְחָבוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וְאִמְשִׁיכוּ
 עֲלֵיהּ יִצְרַר הָרַע לֹא עֲבָדוּ (במדבר קפט א) תּוֹלְדוֹת לְעֲלָמִין
 וְלֹא יִיתוּן דְרִין אַחֲרָנִין לְעֲלָמָא.

אֲמַר לִיה אֲלִמְלָא לֹא חֲטָא אָדָם לֹא עָבִיד תּוֹלְדוֹת
 כְּגוֹוֹנָא דָּא מְסִטְרָא דִּיִּצְרַר הָרַע. אֲבַל עָבִיד
 תּוֹלְדוֹת מְסִטְרָא דְרוּחָא קְדִישָׁא. דִּהֲשֵׁתָא לֹא עָבִיד
 תּוֹלְדוֹת אֲלָא מְסִטְרָא דִּיִּצְרַר הָרַע. וּבְגִין דְכָל תּוֹלְדוֹת
 דְבְנֵי נְשָׂא כְּלָהוּ מְסִטְרָא דִּיִּצְרַר הָרַע, בְּגִין כְּפָ לִית לֹון
 קִיוִם. וְאִי אֲפֻשֵׁר לֹון לְאַתְקִימָא, דִּסְטְרָא אַחֲרָא אֲתַעֲרַב
 בְּהוּ. (ד"ח ל"ג) וְאֲפֻשֵׁר לֹון בְּסִטְרָא אַחֲרָא).

אֲבַל אֲלִמְלָא לֹא חֲטָא אָדָם וְלֹא אֲתַתְרַךְ מַגְנָתָא דְעֶדְן.
 הוּוּ עָבִיד תּוֹלְדוֹת מְסִטְרָא דְרוּחַ קוּדְשָׁא דְקְדִישִׁין
 כְּמִלְאֲכֵי עֲלָאִין קְיִימִין לְדְרִי דְרִין כְּגוֹוֹנָא דְלְעִילָא. כִּיּוֹן
 דְחֲטָא וְאוּלִיד בְּנִין לְבַר מַגְנָתָא דְעֶדְן, וְלֹא זָכָה לְאַפְקָא
 לֹון מַגְנָתָא, לֹא אֲתַקִּימוּ אֲפֻלוּ לְאַשְׁתְּרִשָׁא בְּעֲלָמָא דָּא.
 עַד דְאַתָּא נַח דְאַיְהוּ צְדִיק וְעָאל בְּתַבָּה. וּמִן תְּבָה נְפִקוּ
 כָּל דְרִין דְעֲלָמָא. וּמִתְמָן אֲתַבְּדְרוּ לְכָל אַרְבַּע רוּחֵי
 עֲלָמָא. (שייך לקמן ריש סב):

וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה. אִמָּאי נִשְׁחָתָה.
 בְּגִין כִּי הִשְׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְרָכּוֹ, כְּמָה דְאַתְמָר.
 רַבִּי חֵיִיא פִּתַח קָרָא וְאָמַר (יזנה ג) וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת
 מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדְרָכָם הָרַעָה.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבִנֵּי נִשָּׂא זְכָאן וְנִטְרֵי פְּקוּדֵי
 דְּאוּרֵייתָא, כְּדִין אֲרַעָא אֶתְתַּקְּפַת, וְכֹל חֵידוֹ
 אֶשְׁתַּכַּחַת בֶּהּ. מַאי טַעְמָא בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא עַל
 אֲרַעָא. וְכִדִּין כֹּלָא עֲלָאי וְתַתָּאי בְּחֻדוּהָ. וְכֹד בְּנֵי נִשָּׂא
 מִחֻבְלָן אֶרְחִייהוּ וְלֹא נִטְרֵי פְּקוּדֵי אוּרֵייתָא וְחֻטָּאן קָמִי
 מְאָרִייהוּן, וְכִדִּין כְּבִיכּוּל דְּחִיין לָהּ לְשְׂכִינְתָּא מְעֻלְמָא
 וְאֶשְׁתַּאֲרַת אֲרַעָא מִחֻבְלָא. דְּהָא שְׂכִינְתָּא אֶתְדַּחֲיִיא וְלֹא
 שְׂרִיא עָלָהּ וְכִדִּין אֶתְחַבְּלַת. מַאי טַעְמָא אֶתְחַבְּלַת. בְּגִין
 דְּשְׂרִיא רוּחָא אַחְרָא עָלָהּ דְּמִחֻבְלָא עֲלָמָא. וְעַל דָּא
 אֲמַרִינן דִּישְׂרָאֵל יְהִי עוֹז לְאֱלֹהִים דְּמִקְיָיִמִין עֲלָמָא.
 אֱלֹהִים דָּא שְׂכִינְתָּא.

וְאִם חֶס וְשָׁלוֹם אֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּכַּחוּ חֵיבִין מַה כְּתִיב,
 (תהלים ו) רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים וְגו' מְשׁוּם דְּרִשְׁתָּ
 הִכִּינוּ לַפְעָמֵי. כִּפְפָה נַפְשֵׁי בְּסִבַּת חֻמְס וְשִׁנְאָת חֻנָּם. כְּרוּ
 לְפָנֵי שׁוּחָה וְגו' כְּגוּוּנָא דְּדוֹר הַמַּבּוּל דְּבְּגִין חֻמְס דְּהוּת
 בִּינִייהוּן הָוּה בִּינִייהוּן שִׁנְאָה וְדַבְּבוּ.

יְכוּל אַף בְּאֲרַעָא דִּישְׂרָאֵל כֵּן. וְהָא תְּנִינן אֲרַעָא
 דִּישְׂרָאֵל לָא שְׂרִיא עָלָהּ רוּחָא אַחְרָא וְלֹא מִמְנָא
 אַחְרָא בַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי. תָּא חֲזִי, דְּאֲרַעָא
 דִּישְׂרָאֵל הֵכִי הוּא דְּלֹא שְׂרִיא עָלָהּ (פד ע"ב) מִמְנָא וְלֹא
 שְׁלִיחָא אַחְרָא בַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי. אֲבַל

שְׁעֵתָא חֲדָא שְׂרִיא עֲלָה לְחַבְלָא בְּנֵי נִשְׂא. מִנְלָן מִדְּוֹד
 דְּכָתִיב, (דברי הימים א כא) וַיֵּרָא דָוִד אֶת מִלְאָךְ יְיָ וַחֲרָבוֹ
 שְׁלוֹפָה בִּידוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַם וּכְדִין אֶת־חַבְלַת אֶרְעָא.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶפְלוּ בִּהְיָא שְׁעֵתָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא הוּא. פְּתִיב הָכָא מִלְאָךְ יְיָ. וּכְתִיב הָתָם (בראשית

מד) הַמִּלְאָךְ הַגּוֹאֵל אוֹתִי. וּכְתִיב (שמות יד) וַיִּסַּע מִלְאָךְ
 הָאֱלֹהִים. הֵן לְטַב וְהֵן לְבִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלִיט
 עֲלָה. לְטַב בְּגִין דְּלֹא אֶתְמַסְרָא תַּחֲוֹת שְׂאָר מִמֶּנּוּ, וְכַל
 דְּיִירִי עֲלֵמָא יְכַסְפּוֹן מִן עוֹבְדֵייהוּ. לְבִישׁ בְּגִין דְּלֹא יַחְדוֹן
 אֲנוּן לְשִׁלְטָאָה עֲלָה. וְאִי תִימָא (ד"א ל"ג לא) וְהָא פְּתִיב,
 כִּי רָאִתָּה גּוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשְׁךָ וַחֲרִיבוּ בֵּיתָא וְאִי לֹא
 שְׁלִטִין אֲנוּן מִמֶּנּוּ לָא אֶתְחַרְבֵּי מִקְדָּשָׁא.

תָּא חֲזִי, פְּתִיב כִּי אֶתָּה עֲשִׂיתָ וּכְתִיב עֲשֵׂה יְיָ אֶת אֲשֶׁר
 זָמַם. תָּא חֲזִי, פְּתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וַהֲנִיָּה
 נִשְׁחַתָּה. נִשְׁחַתָּה וּדְאִי פָּמָה דְּאֶתְמַר. הָכִי נִמִּי (יונה ג) וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדֶּרֶכָם הֲרָעָה. דִּהָא כְּדִין
 אֶרְעָא קָרָאת לְעִילָא וְסִלְקָא בְּסִלְקוֹ עֲלָאָה וּמִקְשָׁטָא
 אֲנַפְהָא. כְּנוֹקְבָא דְּמִקְשָׁטָא לְגַבִּי דְּכוּרָא. הָכִי נִמִּי
 אֶרְעָא. דִּהָא גְּדִילַת בְּנִין זַכָּאִין לְמִלְכָּא.

וְהָכָא דְּלֹא תָבוּ דְרָא דְטוֹפְנָא מַה פְּתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 אֶת הָאָרֶץ וַהֲנִיָּה נִשְׁחַתָּה וְגו' פֶּאֶתְתָא דְּאֶסְתָּאֲבַת

וְאֶסְתִּירַת אַנְפָּהָא מִבְּעַלָּהּ. וּבְזִמְנָא דְאַסְגִּיאוּ חוּבֵי בְּנֵי
 נֶשָׂא בְּאַתְגָּלִיָּא, אַרְעָא שְׁוִיתָא אַנְפָּהָא כְּנוֹקְבָא דְלִית לָהּ
 כְּסוּפָא מְכֻלָּא כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (ישעיה כב) וְהָאֲרִץ חֲנֻפָה תַּחַת
 יוֹשְׁבֵיהָ. וְעַל דָּא וִירָא כִּי נִשְׁחַתָּה וְדַאי. מַאי טַעְמָא בְּגִין
 כִּי הִשְׁחִית כָּל (דף טא ע"ב) בְּשָׂר אֶת דְּרַכּוּ עַל הָאֲרִץ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אֹזֵל לְגַבִּיָּה דְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
 לְקוֹנִיָּא חָמוּי. כִּיּוֹן דְּחָמָא לִיָּה אֶתְקִין לִיָּה תוּפְסִיתָא
 (ט"א טוּפְסִיסָא) דְּקוּמְרָא בְּמָטוֹן דְּקוּלְפָּא וִיתִיבוּ. אָמַר לִיָּה
 חָמוּי אֶפְשָׁר דְּשִׁמְעַתְּ מֵאַבוּךְ הָאִי דְכָתִיב (איכה ב) עֲשֵׂה יִי
 אֲשֶׁר זָמַם בְּצַע אֶמְרָתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה מִיָּמֵי קָדָם.

אָמַר לִיָּה הָא אֻקְמוּהָ חֲבָרִיא. בְּצַע אֶמְרָתוֹ, דְּבִזְע
 פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּה. אֲשֶׁר צִוָּה מִיָּמֵי קָדָם, דְּהָא
 פּוֹרְפִירָא פְּקִיד לָהּ מֵאַנּוּן יוֹמֵי קְדָמָאֵי עֲלָאֵי, וּבִיּוֹמָא
 דְּאַתְחָרִיב בֵּי מְקַדְשָׁא בְּזַע לָהּ. בְּגִין דְּהָאֵי פּוֹרְפִירָא אִיְהִי
 יְקָרָא דִּילִיָּה וְתִקּוּנָא דִּילִיָּה וּבְזַע לִיָּה.

אָמַר לִיָּה עֲשֵׂה יִי אֲשֶׁר זָמַם. וְכִי מִלְכָּא חָשִׁיב (קודם)
 לְאַבְאָשָׁא לְבָנוּי עַד לָא יִיתוּן לְמַחְטִי. אָמַר לִיָּה
 לְמִלְכָּא דְהָוָה לִיָּה מָאן יְקָר, וּבְכָל יוֹמָא הָוָה דְּחִיל עֲלִיָּה
 דְּלָא יתְבַר וְהָוָה מְסִתְפַל בֵּיָּה וְתִקִּין בְּעֵינֵינוּ. לְיוֹמִין אֶתָּא
 בְּרִיָּה וְאַרְגִּיזוּ לִיָּה לְמִלְכָּא, נָטַל מִלְכָּא הָהוּא מָאן יְקָר
 וְתִבְר לִיָּה. הֵדָּא הוּא דְכָתִיב עֲשֵׂה יִי אֲשֶׁר זָמַם.

תָּא חֲזִי, מִן יוֹמָא דְאַתְבְּנִי בֵּי מִקְדָּשָׁא הָוּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא מִסְתַּכַּל בֵּיהּ וְחָבִיב עֲלֵיהּ סְגִי וְהוּה דְחִיל
 עֲלֵייהּ דִּישְׂרָאֵל דִּיחֲטוּן וִיחָרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא. וְכֵן בְּכַל
 זְמַנָּא דִּהוּה אָתִי לְגַבֵּי בֵּי מִקְדָּשָׁא הָוּה לְבִישׁ הַהוּא
 פּוֹרְפִירָא. לְבַתַּר דְּגָרְמוּ חוּבִין וְאַרְגִּיזוּ קָמִי מִלְכָּא
 אֲתַחֲרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא וּבְזַע הַהוּא פּוֹרְפִירָא (ד"א גריס חבי הוה)
 פּוֹרְפִירָא וְאֲתַחֲרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא) הֵינּוּ דְכָתִיב עֲשֵׂה יְיָ אֲשֶׁר
 זָמַם.

בְּצַע אִמְרָתוֹ וְגו' (האי אמרתו בקדמיתא יתבא בראש אמרה. ודא אתעטרו

עטרא לרישא ואילן נאה לפניו. ואיהי מימי קדם ודאי. וכדין עציבו קמיה בבתי

בְּרַאי וְדַאי וְהֵן (ישעיה לג) אֲרָאֵלִם צַעְקוּ חוּצָה. (ישעיה כב) וַיִּקְרָא יְיָ
 צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא וְגו') הֵינּוּ בְּזְמַנָּא דְאַתְחָרִיב בֵּי
 מִקְדָּשָׁא. אֲבָל בְּזְמַנָּא אַחְרָא לִית חֲדוּה קָמִי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא כְּזְמַנָּא דְאַתְאֲבִידוּ חֵיבֵי עֲלֵמָא וְאַנּוּן דְאַרְגִּיזוּ
 קָמִיהּ הָדָא הוּא דְכָתִיב, (משלי יא) וּבִאֲבוֹד רְשָׁעִים רָנָה. וְכֵן
 בְּכַל דְרָא וְדָרָא דְעֵבִיד דִּינָא בְּחֵיבֵי עֲלֵמָא. חֲדוּה
 וְתוֹשְׁבַתָּא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

וְאִי תִימָא הָא תְּנִינָן דְלִית חֲדוּה קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 כַּד אִיהוּ עֵבִיד דִּינָא בְּחֵיבֵיָא. אֶלָּא תָּא חֲזִי,
 בְּשַׁעְתָּא דְאַתְעֵבִיד דִּינָא בְּחֵיבֵיָא, חֲדוּן וְתוֹשְׁבַתָּן קָמִיהּ
 עַל דְאַתְאֲבִידוּ מֵעֲלֵמָא. וְהֵי מִיֵּלֵי כַּד מָטָא הַהוּא זְמַנָּא

(קיג ב, קבא ב) דְּאוּרִיךְ לֹון וְלֹא תֹאבֵן לְגַבִּיּה מַחֻבֵיּהוּ. אָבֵל
 אִי אֶתְעֵבִיד בְּהוּ דִינֹא עַד לֹא מָטֹא זְמַנֵּיהוּ, (ועד דְּלֹא אֶשְׁתַּלִּים
 חֻבֵיּהוּ, כְּמֹא דְאֶתְ אָמֵר, (בראשית טו) כִּי לֹא שְׁלֹם עֹון הָאִמּוּרִי עַד
 הִנֵּה, כְּדִין לִית חֲדוּה קַמִּיה וּבֹאִישׁ קַמִּיה עַל דְּאֶתְאֲבִידוּ.
 וְאִי תִימָא אִיהוּ עַד לֹא מָטוּ זְמַנֵּיהוּ אִמָּאִי עֵבִיד בְּהוּ
 דִינֹא. אָלֹא אַנּוּן גְּרַמִּין בִּישָׂא לְגַרְמֵיּהוּ. דְּהֵא
 קוּדְשָׂא בְרִיךְ הוּא לֹא עֵבִיד בְּהוּ דִינֹא עַד לֹא מָטֹא
 זְמַנֵּיהוּ. אָלֹא בְּגִין דְּמִשְׁתַּתְּפִי בְּהַדֵּיּהוּ דִישְׂרָאֵל
 לְאֲבֹאשָׂא לֹון. וּבְגִין כֶּף עֵבִיד בְּהוּ דִינֹא וְאוּבִיד לֹון
 מִעֲלָמָא בְּלֹא זְמַנָּא. וְדֹא הוּא דְּאֲבֹאִישׁ קַמִּיה. וּבְגִין כֶּף
 אֶטְבַּע מִצְרָאִי בִימָא. וְאוּבִיד שְׁנֵאִיהוּן דִישְׂרָאֵל בִּימֵי
 יְהוֹשָׁפָט. וְכֵן כְּלָהוּ. דְּהֵא בְּגִינֵיהוּן דִישְׂרָאֵל אֶתְאֲבִידוּ
 בְּלֹא זְמַנָּא.

אָבֵל כִּד אֶשְׁתַּלִּים זְמַנָּא דְּאוּרִיךְ לֹון וְלֹא תָבוּ. כְּדִין
 חֲדוּה וְתוֹשְׁבַחְתָּא קַמִּיה עַל דְּאֶתְאֲבִידוּ מִעֲלָמָא.
 בַּר בְּזְמַנָּא דְּאֶתְחָרִיב בִּי מִקְדֵּשָׂא. דְּאִף עַל גַּב דְּאֶשְׁתַּלִּים
 זְמַנָּא דְּלָהוּן דְּאַרְגִּיזוּ קַמִּיה, לֹא הוּה חֲדוּה קַמִּיה.
 וּמַהְהוּא זְמַנָּא לֹא הוּה חֲדוּה לְעִילָא וְתַתָּא:

כִּי לְיָמִים עוֹד שְׁבַעָה אָנֹכִי מִמְטִיר עַל הָאָרֶץ אַרְבַּעִים
 יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר הֵנִי
 אַרְבַּעִים יוֹם וְאַרְבַּעִים לַיְלָה מֵאִי עֵבִידְתֵּיהוּ. אָלֹא

אַרְבָּעִים יוֹם לְאַלְקָאָה חִיִּיבֵי עֲלָמָא וּכְתִיב, (דברים כד)
 אַרְבָּעִים יִכְנֹוּ לֹא יוֹסִיף, לְקַבֵּל אַרְבַּע סְטָרֵי עֲלָמָא לְכָל
 חַד עֲשָׂרָה. בְּגִין דְּבַר נָשׁ מֵאַרְבַּע סְטָרֵי עֲלָמָא אֲתַבְרִי.
 וְעַל דָּא וּמַחִיתִי אֶת כָּל הַיְקוּם. וְאַצְטָרִיךְ אַרְבָּעִים
 לְאַלְקָאָה וּלְאַתְמַחִי עֲלָמָא.

רַבִּי יִצְחָק הָוָה שְׂכִיחַ קָמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר לִיָּה הָאִי
 קָרָא (דקאמרי) דְכְתִיב וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ (דף טב ע"א) לְפָנַי
 הָאֱלֹהִים. אִי בְנֵי נִשָּׂא חֲטָאן אַרְעָא בְּמָה. אָמַר לִיָּה בְּגִין
 דְכְתִיב כִּי הִשְׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְרָכֹו כְּמָה דְאַתְמַר.
 כְּגֹוּנָא דָא (ויקרא יח) וַתִּטְמָא הָאָרֶץ וַאֲפָקוּד עֹנָה עָלֶיהָ.
 אֲלֹא בְנֵי נִשָּׂא חֲטָאן וְאִי תִימָא אַרְעָא בְּמָה, אֲלֹא עֲקָרָא
 דְאַרְעָא בְנֵי נִשָּׂא אַנּוּן. וְאַנּוּן מְחַבְּלִין אַרְעָא וְהִיא
 אֲתַחְבְּלַת. וְקָרָא אוֹכַח דְכְתִיב וַיִּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ
 וְהִנֵּה נִשְׁחַתָּה כִּי הִשְׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְרָכֹו עַל הָאָרֶץ.
 תָּא חֲזִי, כָּל חֲטָאוֹי דְבַר נָשׁ כְּלָהוּ חַבְלוּתָא דִּילִיָּה תְלִיִין
 בְּתִשׁוּבָה. וְחֲטָאָה דְאוֹשִׁיד זֶרְעָא עַל אַרְעָא וּמְחַבְּלָא
 אַרְחִיָּה וְאַפִּיק זֶרְעָא עַל אַרְעָא, מְחַבֵּיל לִיָּה וּמְחַבֵּיל
 אַרְעָא. וְעָלִיָּה כְּתִיב, (ירמיה ב) נִכְתַּם עֹנֶיךָ לְפָנַי. וּכְתִיב בֵּיה
 (תהלים ה) כִּי לֹא אֵל חָפֵץ רָשָׁע אֶתָּה לֹא יִגְוֹרֶךְ רָע. בַּר
 בְּתִשׁוּבָה סִגִּי. וּכְתִיב, (בראשית לח) וַיְהִי עַר בְּכוֹר יְהוּדָה רָע
 בְּעֵינַי יְיָ וַיְמִיתֵהוּ יְיָ וְהָא אֲתַמַּר.

אָמַר לִיה אֲמַאי דָּאִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלָמָא בְּמִיא
וְלֹא בְּאִשָּׁא וְלֹא בְּמַלְאָה אַחֲרָא. אָמַר לִיה רְזָא הוּא

דְּהָא אַנּוּן חֲבִילוֹ אֲרַחֲיִיהוּ בְּגִין דְּמִיִּין עֲלָאִין וּמִיִּין תַּתָּאִין
לֹא אֶתְחַבְּרוּ דְּכַר וְנוֹקְבָא כְּדָקָא יְאוּת. וּמֵאֵן אֵלִין מִיִּין
עֲלָאִין בִּינָה. וּמִיִּין תַּתָּאִין מְלָכוֹת. ה"א עֲלָאָה ה"א
תַּתָּאָה. וְכַד אַנּוּן מְחַבְּלִין, אֶסְתַּלַּק י"ו דְּהוּא דְּכַר,
וְאֶשְׁתָּאֵר ה"א בַּה"א (וּמִיִּין בְּמִיִּין. מֵאֵן אַנּוּן דְּחֲבִילוֹ אֲרַחֲיִיהוּ. כְּגוֹנָא דָּא מִיִּין

דְּכּוּרִין וְנוֹקְבִי. וְעַל דָּא אֶתְדַּנּוּ בְּמִיא כְּמָה דְּאַנּוּן חֲבוּ. וּמִיִּין הוּוּ רְתִיחֻן וּפְשֻׁטוּ מִשְׁכָּא מִנְיִיהוּ
כְּמָה דְּחֲבִילוֹ אֲרַחֲיִיהוּ בְּמִיִּין רְתִיחֻן. דִּינָא לְקַבֵּל דִּינָא. הָדָא הוּא דְּכְתִיב נְבָקְעוּ כָּל
מַעְיִינֹת תְּהוֹם רַבָּה, הָא מִיִּין תַּתָּאִין. וְאֶרְוּבוֹת הַשָּׁמַיִם
נִפְתָּחוּ דָּא מִיִּין עֲלָאִין. מִיִּין עֲלָאִין וְתַתָּאִין.

רַבִּי חֲזִיא וְרַבִּי יְהוּדָה הוּוּ אֲזִלִּי בְּאַרְחָא. וּמִטּוּ לְגַבִּי
טוּרִין רַבְרָבִן וְאֶשְׁכַּחוּ בִּינֵי טוּרִיא גְרַמִּי בְּנֵי נָשָׂא
דְּהוּוּ מֵאַנּוּן בְּנֵי טוּפָנָא. וּפְסַעוּ תַּלְתַּת מָאָה פְּסִיעֵן בְּגַרְמָא
חָדָא. תְּוֹוהוּ. אָמְרוּ הֵיִינוּ דְּאָמְרוּ חֲבַרְנָא דְּאַנּוּן לָא הוּוּ

מִסְתָּפִי מְדִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָה דְּכְתִיב, (איוב כא)
וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִפָּנָיו וְדַעַת דְּרַכִּיף לֹא חִפְצָנוּ. מָה
עֲבָדוּ. הוּוּ סְתִימִין בְּרַגְלֵיהוּ מִבּוּעֵי תְּהוּמָא. וּמִיִּין נְפָקִין
רְתִיחֻן וְלֹא יִכִּילוּ לְמִיקָם בְּהוּ, עַד דְּהוּוּ נִשְׁמַטִּין וְנִפְלוּ
בְּאַרְעָא וּמִיִּיתִין:

וַיּוֹלֵד נָח שְׁלֹשָׁה בָּנִים וְגו'. אָמַר רַבִּי חֲזִיא לְרַבִּי יְהוּדָה

תָּא וְאִימָא לָךְ מְלִי דְשִׁמְעֵנָא בְּהַאי. מְתַל לְבַר לְבַר נִשׁ
 דְּאֵעִיל לְנוֹקְבָא דְמַעְרִיא ^{(ד"א} אִיבָא דְמַעְהָא) בְּזִמְנָא
 חַדָּא. וְנִפְקִי תְרִין אוּ תְלַתָּא בְּנִין. ^(כַּל) חַד מִתְפְּרִישָׁא
 מֵאַחְרָא בְּאַרְחוּי בְּעוּבְדוּי. דָּא זַכָּאָה וְדָא חֵיִיבָא וְדָא
 בִּינוּנִי. אוּף הָכָא נְמִי תְלַת קְטָרִי דְרוּחָא אֶזְלִין וְשִׁטְאן
 וְאַתְכְּלִילִן בְּתַלַּת עֲלָמִין.

תָּא חֲזִי, נִשְׁמַתָּא נִפְקָאָת וְאַעִיל בֵּין טוּרִי פְרוּדָא
 וְאַתְחַבֵּר רוּחָא בְּנִשְׁמַתָּא. נְחִית לְתַתָּא אֶתְחַבֵּר נִפְשׁ
 בְּרוּחַ וְכֻלְהוּ ^{(אֶזְלִי ד"א} נְחַתִּין) וּמִתְחַבְּרִין דָּא עִם דָּא. אָמַר
 רַבִּי יְהוּדָה נִפְשׁ וְרוּחַ כְּלִילִן דָּא עִם דָּא. נִשְׁמַתָּא שְׂרִיא
 בְּאַרְחוּי דְבַר נִשׁ. ^(וְדָאִי) וְהִיא מְדוּרָא טְמִירָא דְלֹא אֶתִּידַע
 אֶתְרָהָא.

אַתָּא בַר נִשׁ לְאַתְדַּכְּאָה, מְסִייעִין לִיה בְּנִשְׁמַתָּא
 קְדִישָׁא וְדַכְּאָן לִיה וּמְקַדְּשִׁין לִיה וְאַקְרִי קְדוּשׁ.
 לָא זָכָה וְלֹא אֶתִי לְאַתְדַּכְּאָה, תְּרִין דְרַגְיִן פְּתִיחִין דְאַנוּן
 נַפְ"שׁ וְרוּ"חַ בֵּיה. נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא לִית בֵּיה ^{(סִינְעָא דְלַעִילָא וְדָא}
^{כַּפּוּם אֶרְחִיָּה).} וְלֹא עוֹד אֶלָּא דָּאִי יִסְתַּאב מְסַאבִּין לִיה.
 וְסִינְעָא דְלַעִילָא אַעֲדִיו מִינֵיה. מְכַאן וְלַהֲלָאָה כָּל חַד
 לְפּוּם אֶרְחִיָּה.

תּוֹסַפְתָּא

קְטוּרִי רְמָאִי, דְקַסְטוּרִי דְהוּסְטְרָא ^{(ס"א} דְהַהוּא סְטְרָא) אַנן פְּתִיחִין עֵינִין
 פְּתִיחִין אוּדְנִין. קַל מִן קַלִּיא נְחִית מְעִילָא לְתַתָּא. מְתַבֵּר טוּרִין
 וְטַנְרִין. מָאן אַנּוּן דְחַמָּאן וְלֹא חַמָּאן. אֶטִּימִין אוּדְנִין. סְתִימִין עֵינִין. לָא

חֲמָאן וְלֹא שָׁמְעִין לָא יְדַעִין בְּסִכְלָתְנֹן, חַד דְּכִלְיָלָא בְּתַרִּין בְּגוּוֹיֵיהּוּ.
דְּחִיִּין לֵיהּ לְבַר.

אַנּוֹן מִתְדַבְּקוֹן בֵּין (ס"א ביה) בְּאַנּוֹן תְּרִי, חַד אוֹמְנָא דְאוֹמְנָא לָא שְׂרִיא
(ס"א שְׁוִוִּין) בְּגוּוֹיֵיהּוּ. לָא עֲאֵלִין בֵּין סְפָרֵי קִדְשִׁין. כָּל אַנּוֹן דְאוֹמְנָא
דָּא לָא (דף טב ע"ב) שְׂרִיא בְּגוּוֹיֵיהּוּ לָא אֲכַתְבוּ בְּסְפָרֵי דְכִרְנֵיִיא אֲתַמְחֹן
מִסְפָּרָא דְחֵי כְּמָא דָּאֵת אָמַר (תהלים ט) יִמְחוּ מִסְפָּר חַיִּים וְעַם צְדִיקִים
אֵל יִכְתְּבוּ.

ווי לון פד יפקון מהאי עלמא ווי לון (לחיייהון). מאן יתבע לון פד יתמסרון
בידא דדומה ויתוקדון בנורא דדליק ולא יפקון מניה בר בריש ירחי
ושבתי כמא דאת אמר, (ישעיה סו) והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת
בשבטו יבא כל בשר להשתחוות לפני אמר יי. לבתר פרוזא דבסטר
צפון אכריו עלייהו ואמר (תהלים ט) ישובו רשעים לשאולה וגו'. כמה
חבילי טריקין אתכנשו עלייהו בארבע סטרין. אשא מלהטא בגי פן
הנבם.

תלת זמנין ביומא מתפקדון (ס"א מתוקדון). ולא עוד אלא בזמנא דישראל
אתיבו בקול רם אמן יהא שמיה רבא מברך, קודשא בריך הוא
אתמלי רחמין וחייס על כלא. ורמיז למלאכא דממנא על תרעי דגיהנם
סמריאל שמיה ותלת מפתחן בידיה ופתח תלת תרעין דבסטר מדברא
וחמאן נהורא דהאי עלמא. אתא תננא דנורא וסתים אורחין.

כדין תלת ממנן דתחות ידייהו תלת מגרופין מנשבון בידייהו ואתיבו
תננא לאתרייהו ורווחין לון שעטא ופלגות שעטא. ולבתר תייבין
לאשייהו. וכן תלת זמנין ביומא ובכל זמנין דאמרי ישראל אמן יהא
שמיה רבא מברך וכו' אנו רווחין לון. זכאין אנו צדיקיא דאורחיהון
מנהרא בההוא עלמא לכל סטרין כמא דאת אמר, (משלי ד) ואורח צדיקים
כאור נוגה הולך ואור עד נכון היום (עד כאן לשון התוספתא):

רַבִּי אַבָּא אָמַר, בִּגְיֵהֲנָם אֵית מְדוֹרִין עַל מְדוֹרִין תְּנִינִין
תְּלִיתָאִין עַד שְׁבַע. וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא. וּזְכָאִין

אֲנֹן צְדִיקָיָא דְאֲנֹן מִסְתַּמְרִין מִחוּבֵי חַיִּיבֵיָא וְלֹא אֲזִיל
 בְּאַרְחֵיהּ וְלֹא מִסְתַּאֲבֵי בְהוּ. וְכֹל מֵאֵן דְאִסְתַּאֲב כַּד אֲזִיל
 לְהֵהוּא עֲלֵמָא, נַחִית לְגִיְהֵנָם. וְנַחִית עַד מְדוֹרָא תַתָּאָה.
 וְתִרִין מְדוֹרִין אֲנֹן דְסִמִּיכִין דָּא עִם דָּא שְׂאוּל וְאַבְדוֹן.
 מֵאֵן דְנַחִית לְשְׂאוּל דְיִינִין לִיה תַמָּן וּמִקְבֵּל
 עֲנִשִּׂיהּ וּסְלִיקוּ לִיה לְמְדוֹרָא אַחְרָא עֲלָאָה. וְכֵן דְרָגָא
 בְּתַר דְרָגָא עַד דְאֲנֹן סִלְקִין לִיה. אֲבָל מֵאֵן דְנַחִית
 לְאַבְדוֹן לֹא סִלְקִין לִיה לְעֵלְמִין. וּבְגִין כֶּף אַקְרִי אֲבְדוֹן
 דְהָא אֲבִיד הוּא מְכֻלָּא.

תָּא חֲזִי נַח זַכָּאָה, הָוּה אֲתֵרִי בְבִנֵי דְרִיָּה וְלֹא הָוּוּ שְׂמַעֵי
 לִיה. עַד דְקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֵייתִי עֲלֵיהּ דִּינָא
 דְגִיְהֵנָם. מֵאֵי דִינָא דְגִיְהֵנָם אֲשָׁא וְתִלְגָּא. מֵיָּא וְאַשָׁא.
 דָּא צְנִינָא וְדָא רְתִיחָא. וְכֹלְהוּ בְדִינָא דְגִיְהֵנָם אֲתַדְנּוּ
 וְאַתְאֲבִידוּ מֵעֲלֵמָא. וּלְבַתַּר אֲתַקְיִים עֲלֵמָא כְּדָקָא חֲזִי
 לִיה. וְעָאֵל נַח בְּתַבָּה וְאַעִיל בְּהָ כֹּל זִינָא וְזִינָא ^{(ד"א}
 מְבַרִיין) דְעֲלֵמָא. וְדָאֵי נַח עֵץ עוֹשֶׂה פְרִי הָוּה. וְנִפְקוּ מִן
 תַבָּה כֹּל זִינֵי עֲלֵמָא כְּגוֹוְנָא דְלְעִילָא.

תָּא חֲזִי, כַּד הָאֵי עֵץ עוֹשֶׂה פְרִי אֲתַחֲבַר בְּעֵץ פְרִי כֹּל
 אֲנֹן זִינִין דְלְעִילָא חִיוּן רַבְרָבִן וְזַעֲרֹן וְכַמָּה זִינִין
 וְכֹל חַד לְזִינִיה כְּמָא דְאֵת אֲמַר, ^(תהלים קד) חִיּוֹת קִטְנוֹת עִם
 גְּדוֹלוֹת. כְּגוֹוְנָא דָּא נַח בְּתַבָּה. וְכֹלְהוּ נִפְקוּ מִן תִּיבּוֹתָא

וְאֶת־קַיִם עֲלָמָא פְּגוּוֹנָא דְלַעִילָא. וּבְגִינֵי כֶּךָ נֹחַ אִישׁ
הָאָדָמָה אֶקְרִי. נֹחַ אִישׁ צַדִּיק אֶקְרִי וְהָא אֹיְקָמוּהָ.
רַבִּי חֵיִיא אָמַר תְּלַת מָאָה שָׁנִין עַד לָא אָתִי טוֹפְנָא הָוָה
נֹחַ אֶתְרִי בְּהוּ עַל עוֹבְדֵיהוֹן וְלֹא הָוּוּ שְׁמַעִין לֵיהּ.
עַד דְּקוֹדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשָׁלִים זְמַנָּא דְּאוּרִיךְ לֹון
וְאֶתְאַבִּידוּ מֵעֲלָמָא.

תָּא חֵיִי, מַה פְּתִיב לַעִילָא וַיְהִי כִּי הִחַל הָאָדָם לָרוֹב עַל
פְּנֵי הָאָדָמָה וּבָנוֹת יִלְדוּ לָהֶם. וְהוּוּ אֶזְלִין עַרְטִילָאִין
לַעִינֵיהוֹן דְּכָלָא. מַה פְּתִיב, (בראשית ו) וַיֵּרְאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים
אֶת בָּנוֹת הָאָדָם וְגו'. וְדָא הָוָה יְסוּדָא וְעַקְרָא לְמִיגַד
בְּחוּבֵיהוֹן עַד דְּגָרִים לֹון לְאַשְׁתַּצָּאָה מֵעֲלָמָא. וּבְגִין כֶּךָ
אֶתְמַשְׁכָּאן בְּתַר יֵצֵר הָרַע וּבְגִזְעוּי וְשִׁרְשׁוּי. וְדָחוּ
מִהֵימְנוּתָא קְדִישָׁא מִבִּינֵיהוּ. וְאֶסְתַּאֲבוּ (נ"א וְאִיתְאַבִּידוּ) כְּמַה
דְּאֶתְמַר. בְּגִין כֶּךָ קִץ כָּל בֶּשֶׂר בָּא לְפָנֵי, לְאַלְפָּא
קְטִיגוּרִיא עֲלֵיהוּ:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל נֹחַ קִץ כָּל בֶּשֶׂר בָּא לְפָנֵי.

השלמה מזהה שמטות (סימן י)

רַבִּי חֵזְקִיָּה אָמַר זַכָּאָה חוֹלְקֵיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל דְּקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעִי בְּהוֹן וַיְהִיב לְהוֹן אוּרִייתָא קְדִישָׁא
וְאֶזְהַר לֹון וַיְהִיב לֹון עֵיטָא לְאַסְתַּמְרָא מֵעִילָא וְתָתָא בְּגִין
דְּלֹא יִשְׁלוּט בְּהוּ בְּרִיךְ קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאִינּוֹן יַדְעֵי

לְדַחֵיָא מִנֵּי־הוּוּ כָּל מְקַטְרְגִין וְכָל קַסְטִירִין בְּגִין דִּיהוֹן
 חוֹלְקָא דְעַדְבֵיהּ וְאַחֲסַנְתֵיהּ כְּמָא דְאַתְּ אָמַר (דְּבָרִים ל"ב) כִּי
 חֶלֶק יִי עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נִחַלְתּוֹ.

תָּא חֲזִי בְיוֹמָא דְרָאשׁ הַשָּׁנָה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יְתִיב
 בְּדִינָא עַל עֲלָמָא וְכָל בְּנֵי עֲלָמָא יְתִיב בְּחוֹשְׁבָנָא
 וְלֹא אֵית מָאן דְלֹא עָאל בְּחוֹשְׁבָנָא וְסַפְרִין דְחִיִּין וּמִתִּין
 פְּתִיחֹן בְּתַהוּא יוֹמָא וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּגִין דְאַתְרַעֵי
 בְּהוּ יְהַב לוֹן עֵיטָא לְאַשְׁתַּזְבָּא מִכָּל קַטְרוּגִין דְלַעִילָא
 דְאֵינּוּן אַתְמַנֵּן וְכֹן בְּכָל זְמַנָּא דְדִינָא שְׂרִיָּא עַל עֲלָמָא.
 בְּהַאי יוֹמָא אֲזַדְמַנֵּן יִשְׂרָאֵל לְאַתְעָרָא רַחֲמֵי עָלֵיהּ וּבְמָה
 בְּשׁוּפְרָא. דְהָא קָלָא דְנַפְיָק סְלִיק לְעִילָא וְאַתְעַר שׁוּפְרָא
 דְלַעִילָא כְּדִין (מִתְעַרֵי) אַתְעַרוּ רַחֲמֵי מֵאַתְרֵיהּ וְקוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא קָם מְכוּרְסֵיָא דְדִינָא וְיְתִיב בְּכוּרְסֵיָא דְרַחֲמֵי
 וְרַחֲמֵי עָלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל וְלֹא אַתְיֵיהִיב רֶשׁוּ לְמִקְטְרָגָא.

וְיִשְׂרָאֵל יְתִיב קָמֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּתִיּוּבְתָא וְתַקְעֵי
 שׁוּפְרָא (וּמִתְעַרֵי) וְאַתְעַרוּ רַחֲמֵי דְהָא הַהוּא קָלָא
 דְנַפְיָק אַתְעַרוּתָא דְרַחֲמֵי אִיהוּ וּכְדִין דְלְטוּרָא לָא יְכִיל
 לְקַיְמָא קָמֵי כּוּרְסֵיָא דְרַחֲמֵי דְהָא לָא אֲתִי מִתְהוּא
 סְטָרָא וְלֹא אַשְׁתַּכַּח קְטִיגוּרֵיָא.

בְיוֹמָא דְכַפּוּרֵי דְאִיהוּ חֲתִימָא דְדִינָא וְקַיְמֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּקַדוּשְׁתָּא דְמַרְיָהּ בְּתַהוּא יוֹמָא בְּגִין דְלֹא

יִקְרַב דְּלִטּוֹרָא לְמִקְדָּשָׁא יְהִיבִין לִיה שְׁעִיר דְּאֵתִי מִסְטָרָא
 דְּרוּחָא מְסֻאָבָא וְהוּא מְסֻאָבָא וְרוּחַ מְסֻאָבָא אֶתְהַנִּי בֵּיה
 (וְדוּא) הוּא אֶתְעַסֵּק בֵּיה וְלֹא אֶתְקַרַּב לְמִקְדָּשָׁא לְסֻאָבָא
 (מְסֻאָבָא) וּכְדִין אֲנַפִּין נְהִירִין וַיִּשְׂרָאֵל מִשְׁתַּזְבִּין מִנִּיהָ.

בְּזִמְנָא אַחְרָא כַּד סָגִי (סָגִיין) חוּבֵי בְנֵי נֶשָׂא הַאי דְּלִטּוֹרָא
 בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא אֶתְעַר עַל חוּבֵי עֲלָמָא כְּדִין
 אִיהוּ אֵתִי וְאֶשְׁתַּכַּח דְּלִטּוֹרָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וַיִּסְתַּאֲב מִקְדָּשָׁא וְכָל אֲנַפִּין עֲצִיבִין וְדִינָא אֶשְׁתַּכַּח וְעַל
 דָּא (בְּרֵאשִׁית ו') קִץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי, בָּא לְפָנַי וְדָאִי
 לְמַתְבַּע חוּבֵי עֲלָמָא בְּגִין דְּאִינוּן גְּרָמוּ: (עַד כֵּאן מִזְהַשְׁמֻטוֹת)

(אֲחֻרָנָא לְמַלְחָה קְדָמָאָה קִץ כָּל בָּשָׂר בָּא לְפָנַי. בָּא לְפָנַי וְדָאִי בְּגִין דְּאִינוּן גְּרָמוּ). רַבִּי
 יְהוּדָה פָּתַח (תְּהִלִּים לט) הוֹדִיעֵנִי יְיָ קִצֵּי וּמַדַּת יְמֵי מָה הִיא
 אֲדַעָה מָה חֲדַל אָנִי. אָמַר (לְעִיל גַּד א) יְיָ קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, תִּרִין קִצִּין אֲנוּן, חַד לִימִינָא וְחַד לְשִׁמְאֵלָא, וְאֲנוּן
 תִּרִין אֲוֹרְחִין לְמִיָּהָר בְּהוּ בְנֵי נֶשָׂא לְהַהוּא עֲלָמָא.

קִץ לִימִינָא דְּכְתִיב, (דְּנִיָּא ל יב) לְקִץ הַיָּמִין, וְקִץ לְשִׁמְאֵלָא
 דְּכְתִיב, (אִיּוֹב כח) קִץ שָׁם לַחֲשָׁךְ וְלְכָל תְּכֵלִית הוּא

חֻקָּר (אֲבָן אֹפֶל וְצִלְמוֹת. מֵאִי וְלְכָל תְּכֵלִית הוּא חֻקָּר, מֵאֵן הוּא חֻקָּר. אֵלָא הַהוּא קִץ
 לְשִׁמְאֵלָא דְּמַחֲשִׁיף אֶפְיָחוֹן דְּבְרִיָּתָא) מֵאִי וְלְכָל תְּכֵלִית, בְּזִמְנָא דְּדִינָא
 שְׂרִיא עַל עֲלָמָא לְשִׁיזָּאָה אֲבָן אֹפֶל וְצִלְמוֹת. קִץ שָׁם
 לַחֲשָׁךְ. דָּא מְלֵאךְ הַמּוֹת, דָּא נַחֲשׁ, קִץ כָּל בָּשָׂר, קִץ שָׁם

לְחֶשֶׁךְ, דָּהָא מִסְטָרָא דְהַתּוֹכָא דְדַהֲבָא קֶאֱתִי. וְלִכְל
 תַּכְלִית בְּזִמְנָא דְדִינָא שְׂרִיָא עַל עֲלָמָא הוּא חוֹקֵר לְמַהוּי
 קִטִּיגוֹרִיא לְעֲלָמָא לְאַחֲשָׁכָא אֲפִיּהוֹן דְּבְרִיִּיתָא וְכוּ'. (דף טג
 ע"א)

אֲמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְדַנְיָאֵל וְאַתָּה לֵךְ לְקֹץ
 וְתַנּוּחַ. אֲמַר לִיה מְנוּחָה בְּהַאי עֲלָמָא אוּ בְּהַהוּא
 עֲלָמָא, אֲמַר לִיה בְּהַהוּא עֲלָמָא כְּמָא דְאַתָּה אֲמַר יְנוּחוּ
 עַל מְשַׁכְּבוֹתֵם. (דניאל יב) (וְתַעֲמוּד לְגוֹרְלָךְ לְקֹץ הַיָּמִין. אֲמַר לִיה לְאֵן אַתָּר דְּהָא

לֹא יִדְעָנָא מַה יְהֵא עֲלֵי בְּהַהוּא עֲלָמָא. אֲמַר לִיה וְתַנּוּחַ). אֲמַר לִיה בְּזִמְנָא
 דִּיקוּמוֹן מַעֲפָרָא אֵיקוּם בִּינֵייהוּ אוּ לָאוּ. אֲמַר לִיה
 וְתַעֲמַד. אֲמַר לִיה הָא יִדְעָנָא דִּי יְקוּמוֹן כְּתוּת כְּתוּת,
 מְנַהוֹן דְּזַכָּאֵי קְשׁוּט וּמְנַהוֹן דְּחִיִּיבֵי עֲלָמָא, וְלֹא יִדְעָנָא
 עִם מָאן מְנַהוֹן אֵיקוּם. אֲמַר לִיה לְגוֹרְלָךְ. אֲמַר לִיה הָא
 אֲמַרְתָּ וְאַתָּה לֵךְ לְקֹץ. אֵית קֹץ לְיַמִּינָא וְאֵית קֹץ
 לְשְׂמָאלָא, וְלֹא יִדְעָנָא לְאֵן קֹץ. לְקֹץ הַיָּמִין אוּ לְקֹץ
 הַיָּמִים. אֲמַר לִיה לְקֹץ הַיָּמִין.

אוּף הָכָא דָּוִד אֲמַר לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (תהלים לט)
 הוֹדִיעֵנִי יְיָ קִצִּי. מָה אֵיהוּ חוֹלֵק עַדְבֵי. וְלֹא נֹחַ
 דְּעֵתִיָּה עַד דְּאַתְּבִשֵׁר דִּיהוּי לְיַמִּינָא דְכְּתִיב, (תהלים קי) שֵׁב
 לְיַמִּינִי. תָּא חֲזִי, אוּף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲמַר לִיה לְנֹחַ
 קֹץ כָּל בֶּשֶׂר בָּא לְפָנַי. מָאן אֵיהוּ. דָּא קֹץ דְּאַחֲשָׁךְ אֲפִיּהוּ

דְּבַר־יִתָּא דְאִיהוּ קִץ כָּל בֶּשֶׁר בָּא לְפָנַי. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא
 חֵיבֵי עֲלָמָא מְקַדְיָמִין לִיה וּמְשַׁכְּן לִיה עֲלֵיִיהוּ לְאַחֲשָׁכָא
 לֹון. דְּכִיּוֹן דִּיהֵבֵי לִיה רְשׁוּתָא נָטִיל נְשֻׁמְתָא. וְלֹא נָטִיל
 עַד דִּיהֵבֵי לִיה רְשׁוּתָא. וְעַל דָּא בָּא לְפָנַי לְמִיטִל רְשׁוּ
 לְאַחֲשָׁכָא אֲפִיִיהוּ דְבְנֵי עֲלָמָא. וּבְגִינֵי כֶךְ וְהַנְנֵי מְשַׁחֲתִתֶם
 אֶת הָאָרֶץ. וְעַל דָּא עֵשָׂה לָךְ תִּבְתַּת עֲצֵי גּוֹפֶר בְּגִין
 לְאַשְׁתַּזְבָּא וְלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלֶךְ.

תָּא חֲזִי, תְּנִינָן בּוֹזְמָנָא דְמוֹתָא אִית בְּמִתָּא אוּ בְעֲלָמָא
 דְאֲתִיִּיהֵיב רְשׁוּ לְמִלְאָךְ הַמּוֹת לְחַבְלָא). לָא
 יִתְחַזִּי בַר נֶשׁ בְּשׁוּקָא. בְּגִין דְאִית לִיה רְשׁוּ לְמַחְבְּלָא
 לְחַבְלָא כְּלָא. בְּגִינֵי כֶךְ אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְעֵי
 לָךְ לְאַסְתְּמָרָא וְלֹא תְחַזִּי גְרַמְךָ קַמִּי דְמַחְבְּלָא דְלֹא
 יִשְׁלוּט עֲלֶךְ.

וְאִי תִימָא מָאן יְהִיב הָכָא מַחְבְּלָא. דְהָא מִיִּין הוּוּ
 וְאַתְגַּבְרוּ. תָּא חֲזִי, לִית לָךְ דִּינָא בְעֲלָמָא אוּ פַד
 אֲתַמְחִי אוּ פַד אֲתַמְסֵר עֲלָמָא בְדִינָא, דְלֹא אֲשַׁתְּכַח
 הַהוּא מַחְבְּלָא דְאִזִּיל בְּגוּ אַנּוּן דִּינִין דְאֲתַעְבִּידוּ בְעֲלָמָא.
 אוּף הָכִי הָכָא טוֹפְנָא הוּוּ, וּמַחְבְּלָא אִזִּיל בְּגוּ טוֹפְנָא.
 וְאִיהוּ אֲקָרִי הָכִי דְאֲתַכְּלִיל בְּשֻׁמָּא דָּא. וְעַל דָּא אָמַר
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְנַח לְטַמְרָא גְרַמִּיה וְלֹא יִתְחַזִּי
 בְעֲלָמָא.

וְאִי תִימָא הָאִי תִיבּוּתָא אֲתַחְזִי בְּגוּ הָאִי עֲלָמָא וּמְחַבְלָא
 אֲזִיל בְּגִוּוּיָהּ. כָּל זְמָנָא דְלָא יִתְחַזִּי אִפִּי דְבַר נֶשׁ
 קָמִי מְחַבְלָא לָא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ. מְנַלֵּן מִמְצָרִים
 דְּכַתִּיב, (שמות יב) וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד
 בֶּקֶר. מֵאִי טַעְמָא בְּגִין דְּאִיהוּ אֲשַׁתְּכַח וְיִכִּיל הוּא לְחַבְלָא.
 וְלֹא אֲצַטְרִיךְ לְאַתְחַזְאָה קָמִיָּה. בְּגִין כֶּף הָוּה גְּנִיזוּ נַח וְכָל
 אַנּוּן דְּעַמִּיָּה בְּתִיבּוּתָא. וּמְחַבְלָא לָא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה
 עֲלֵיהּ:

רַבִּי חֵיָא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אֲזִיל בְּאַרְחָא. אֶעְרַע בְּהַנִּי טוּרִי
 דְּקַרְדוּ, חֲמוּ רְשִׁימִין בְּקִיעִין בְּאַרְחָא דְהוּוּ מִן יוּמִי
 דְטוּפְנָא. אָמַר לִיה רַבִּי חֵיָא לְרַבִּי יוֹסִי בְּקִיעִין דְהוּוּ
 מִיּוּמִי דְטוּפְנָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁבִיק לֹון לְדָרִי דְרִין
 בְּגִין דְלָא יִתְמַחִי חוּבִיָּהוּן דְרְשִׁיעֵיָא קָמִיָּה.

דְּכֶךְ אַרְחוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. לְזַכָּאִין דְעַבְדִּין
 רְעוּתִיָּה, בְּעֵי דִידְכָרוֹן לְהוּ לְעִילָא וְתַתָּא וְלֹא
 יִתְנַשִּׂי הוּכְרַנִּיָּהוּן לְדָרִי דְרִין לְטַב. כְּגוּוּנָא דָּא לְרְשִׁיעֵיָא
 דְלֹא עַבְדִּין רְעוּתִיָּה, בְּגִין דְלֹא יִתְנַשִּׂי חוּבִיָּהוּ וְלֹא דְכָרָא
 עֲנֻשִׁיָּהוּ וְדְכָרַנִּיָּהוּן לְבִישׁ לְדָרִי דְרִין. הֵינּוּ דְכַתִּיב, (ירמיה
 ב) נִכְתַּם עוֹנֶךָ לְפָנַי וְגו'.

פֶּתַח רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר (ישעיה י) צַהֲלִי קוֹלְךָ בַת גְּלִים
 הַקְּשִׁיבִי לִישָׁה עֲנִיָּה עֲנֹתוֹת. הָאִי קָרָא אוּקְמוּנָה

חֲבָרְיָא. אָבֵל הָאֵי קָרָא עַל כְּנֻסַת יִשְׂרָאֵל אֶתְמַר. צְהִלֵי
 קוֹלְךָ בֵּת גְּלִים, בְּרִיתִיהָ דְאֲבָרְהָם אָבִינוּ הָכִי אוּקְמוּהָ בֵּת
 גְּלִים כְּדַכְתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) גַּל נְעוּל. גְּלִים אַנּוּן נְהוּרִין
 דְּמִתְכַּנְּשֵׁי וְאֲזִילֵי וְעָאֲלִין לְגוּוּהָ וּמְלִיִּין לָהּ כְּדַכְתִּיב, (שִׁיר
 הַשִּׁירִים ד) שְׁלַחֲךָ פְּרֻדִּים רְמוּנִים.

הַקְּשִׁיבִי לַיִשָּׁה כְּמָא דְאֵת אָמַר (אִיּוֹב ד) לַיִשׁ אוּבַד מִבְּלִי
 טָרְף. לַיִשׁ דְּכַר. לַיִשָּׁה נוּקְבָא. אִמַּאי אֶקְרִי
 לַיִשׁ, אֵי מְשׁוּם (מִשְׁלֵי ל) דְּכַתִּיב לַיִשׁ גְּבוּר בְּבַהֲמָה, אוּ
 מְשׁוּם דְּכַתִּיב לַיִשׁ אוּבַד מִבְּלִי טָרְף. אֶלָּא כֻּלָּא אִיהוּ לַיִשׁ
 גְּבוּרָה תַתָּאָה וּדְאֵתִי מִגְּבוּרָה עֲלָאָה. לַיִשׁ אוּבַד מִבְּלִי
 טָרְף, בְּשַׁעֲתָא דְאַנּוּן נְחֲלִין מִסְתַּלְקִין וְלֹא עָאֲלִין לְגוּוּהָ,
 כְּדִין אֶתְקַרִי לַיִשָּׁה דְאֲבִידַת מִבְּלִי טָרְף. דְּכַתִּיב לַיִשׁ
 אוּבַד מִבְּלִי (דף סג ע"ב) טָרְף וּבְנֵי לָבִיא יִתְפְּרְדוּ.

וּמָה דְאָמַר לַיִשָּׁה הֵיִינוּ עֲנִיָּה עֲנֹתוֹת מִסְכְּנָא דְמִסְכְּנוֹתָא
 כְּמָא דְאֵת אָמַר, (יִרְמִיָּה א) מִן הַפְּהֻנִים אֲשֶׁר בַּעֲנֹתוֹת
 וּכְתִיב, (מַלְכִים א ב) עֲנֹתוֹת לְךָ עַל שְׁדִיךְ. מַאי אִירִיא. אֶלָּא
 כָּל זְמָנָא דְדוּד מְלָפָא הוּוּה קָיִים, אֶסְתַּלַּק אָבִיתָר
 בַּעֲוִיתָרָא וּבְכֻלָּא. לְבַתָּר אָמַר לִיהָ שְׁלֹמָה עֲנֹתוֹת לְךָ עַל
 שְׁדִיךְ.

אִמַּאי קָרִי לִיהָ שְׁלֹמָה הָכִי. אֶלָּא אָמַר לִיהָ בְּיוֹמָךְ הוּוּה
 אָבָא בְּמִסְכְּנוֹ וְהַשְׁתָּא לְךָ עַל שְׁדִיךְ. הַשְׁתָּא אִית

לומר אמאי אקרי אביתר ענתות. אי תימא דהוה מן
 ענתות, הא תנינן דכתיב, (שמואל א כב) וימלט בן אחד
 לאחימלך בן אחיטוב ושמו אביתר. והוא מנוב הוה,
 דהא נוב עיר הפהנים הוה. ואף על פי דאמרו דהיא נוב
 היא ענתות ואמאי לה אקרי ענתות בגין דנחתת למסכנו
 ואתאביד קרתא על ידא דשאול ואתאבידו פהני. אלא
 ענתות פפר הוה, ולא הוה נוב, ועל דא קרי ליה אביתר
 ענתות, בגין דאמר (מלכים א ב) וכי התענית בכל אשר
 התענה אבי. ומקרתא דנוב הוה, ועל מסכנו דדוד דהוה
 ביומוי אקרי ליה הכי.

אמר רבי חייא במסכנותא הוה עלמא מיומא דעבר
 אדם על פקודי קודשא בריך הוא, עד דאתא נח
 וקריב קרבן ואתיישב עלמא. אמר רבי יוסי לא אתיישב
 עלמא ולא נפקא ארעא מזוהמא דנחש עד דקיימו
 ישראל על טורא דסיני ואתאחידו באילנא דחיי כדין
 אתיישב עלמא.

ואלמלא דהדרו ישראל וחאבו קמיה קודשא בריך
 הוא לא הוה מתין לעלמין. דהא אתפסק
 מנייהו זוהמא דנחש. פיון דחבו כדין אתברו אנון לוחי
 קדמאי, דהוה בהו חירו דכלא. חירו דההוא נחש דאיהו
 קץ כל בשר. וכד קמו ליואי לקטלא קטלא, כדין אתער

חַוִּיא בִּישָׂא וְהוּהּ אָזִיל קַמֵּייהוּ וְלֹא יִכִּיל לְשַׁלְטָאָה בְּהוּ,
 בְּגִין דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל מְזֻדְרָזִין כְּלָהוּ בְּחִגְרֵוּ מְזִינָן וְלֹא יִכִּיל
 הֵהוּא נָחֵשׁ לְשַׁלְטָאָה בְּהוּ. וְכִיּוֹן דְּאָמַר לְמֹשֶׁה (שְׁמוֹת לג)
 וְעַתָּה הוֹרֵד עֲדִיךְ מֵעֲלֶיךָ, אֲתִיּוּהִיב רְשׁוֹ לְהֵאֵי נָחֵשׁ
 לְשַׁלְטָאָה עֲלֵייהוּ.

תָּא חַוִּי, מַה כְּתִיב, (שְׁמוֹת לג) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת
 עֲדֵימָם מֵהַר חֶרֶב. וַיִּתְנַצְּלוּ וַיִּנְצְלוּ מִבְּעֵי לֵיהּ. אֲלֹא
 וַיִּתְנַצְּלוּ עַל יַדָּא דְאַחְרָא בְּגִין דְּאֲתִיּוּהִיב רְשׁוֹ לְנָחֵשׁ
 לְשַׁלְטָאָה. אֶת עֲדֵימָם מֵהַר חֶרֶב דְּקִבְלוּ מִטּוֹרָא דְחֶרֶב כַּד
 אֲתִיּוּהִיב אֹרִייתָא לְיִשְׂרָאֵל.

אָמַר רַבִּי חַיִּיא נַח דְּהוּהּ צַדִּיק אֲמַאי לָא הוּהּ בְּטִיל
 מוֹתָא מֵעֲלָמָא. אֲלֹא בְּגִין דְּעַד לָא סָלְקַת זִוְהָמָא
 מֵעֲלָמָא. וְעוֹד דְּאֲנּוֹן לָא הוּוּ מְהִימְנִין בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא וְכִלְהוּ אַחֲדָן בְּטַרְפֵּי אֵילָנָא לְתַתָּא וּמִתְלַבְּשָׁן בְּרוּחַ
 מְסֻבָּא. וְתוּ לְבַתָּר אוֹסְפוּ לְמַחֲטֵי וּלְמַהֲךְ בַּתָּר יֵצֵר הָרַע
 כַּד בְּקַדְמִיתָא.. וְאוֹרִייתָא קַדִּישָׁא דְאִיהִי אֵילָנָא דְחַיִּי
 אֲפִתִּי לָא נַחִית לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא. וְתוּ דְאִיהוּ
 אֲמֻשִׁיךְ לֵיהּ בְּעֲלָמָא לְבַתָּר דְּכְתִיב וַיִּשְׁתַּחֲוֶה מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר
 וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֲהֵלָהּ וְהָא אֲתָמַר.

עַד דְּהוּוּ אָזְלִי, חָמוּ חַד יוֹדָאֵי דְּהוּהּ אֲתִי. אָמַר רַבִּי יוֹסִי
 הָאֵי בַר נֶשׁ יוֹדָאֵי אִיהוּ וְאֲתַחֲזִי. כַּד מָטָא גַבְיִיהוּ

שְׂאִילוֹ לִיָּהּ. אָמַר לוֹן שְׁלִיחָא דְמִצְוָה אָנָּא. דִּהָא אָנָּן
 דִּיִּירִי בְּכַפֵּר דְרָאמִין, וּמְטִי זְמַנָּא דְחַג, וְאָנָּן צְרִיכִין לְוֹלָב
 וְזִינִין דְעַמִּיָּה, וְאָנָּא אָזִיל לְקַטְעָא לוֹן לְמִצְוָה. אָזִלוּ
 כְּחֻדָּא. אָמַר לְהוּ הַהוּא יוֹדָאי הַנִּי אַרְבַּע מִינִין דְלוֹלָב
 דְבִכְלָהוּ אַתָּאן לְרַצוּיִי עֲלָמָא ^(ב"א) (עַל מִיָּא) שְׁמַעְתוּן
 אֲמַאי אָנָּן צְרִיכִין לוֹן בְּחַג. אָמַר לִיָּהּ כְּבָר אַתְּעֵרוּ בְּהוּ
 חֲבַרְיָא. אָבֵל אֵי מְלָה חֲדַתָּא אִיְהוּ תַּחֲתוּ יְדָךְ אִימָא לָהּ.
 אָמַר לוֹן וְדָאי הַהוּא אַתְר דְאָנָּן דִּיִּירִי בֵּיהּ הוּא זְעִיר
 וְכֻלְהוּ עָסְקִי בְּאוּרִיָּתָא. וְאִית עֲלֵן צוּרְבָא מֵרַבָּנָן
 רַבִּי יִצְחָק בַּר יוֹסִי מַחוּזָאָה שְׁמִיָּה. וּבְכָל יוֹמָא וְיוֹמָא אָמַר
 לָן מְלִין חֲדַתִּין בְּאוּרִיָּתָא. וְאָמַר דִּהָא בְּחַג זְמַנָּא הוּא
 לְשִׁלְטָאָה. (יִשְׂרָאֵל שְׁלִיטִין בְּהַהוּא זְמַנָּא, וְנִקְיִטְנָא לְוֹלָב דְמַתְחַזִּי דְאָנָּן נְצִיחָנָא עַלְיָיְהוּ

עַל כָּל אַנּוּן דְאִקְרוּן דְמִן הָעָם וְלְשִׁלְטָאָה עַלְיָיְהוּ) (אֲזִי עֵבֶר עַל נִפְשָׁנוּ הַמִּים הַיְדוּנִים בְּרוּךְ

יְיָ שְׁלֵא נִתְנָנוּ טָרַף לְשִׁנְיָהֶם. וְכִי אִית שְׁנַיִם לַמִּים, אֶלְא) (ס"א דְכָל אַנּוּן רַבְרַבִּין)
 אַנּוּן שְׂאָר עַמִּין. אַנּוּן רַבְרַבִּין מִמֶּנּוּן עַל שְׂאָר עַמִּין
 עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַזְלוֹת וּמִתְבָּרְכָאן מִסְטְרִיָּהוּ
 דִּישְׂרָאֵל וְקָרִינָן לוֹן מִים הַיְדוּנִים. כְּמָא דַּאתְּ אָמַר,
 תְּהִלִּים קַבֵּד) הַמִּים הַיְדוּנִים.

וּבְגִין לְשִׁלְטָאָה עַלְיָיְהוּ אַתִּינָא בְּרוּזָא דְשְׂמָא קְדִישָׁא
 בְּאַנּוּן אַרְבַּע מִינִין שְׁבִלְוֹלָב לְרַצוּיִי לִיָּהּ לְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא ^(עַלְיָיְהוּ) וְלְשִׁלְטָאָה ^(דף טו ע"א) עַלְיָיְהוּ בְּרוּזָא דְשְׂמָא

קְדִישָׁא. וְלֹאֲתַעְרָא עֲלֵן מֵיִן קְדִישִׁין לְנִסְכָּא עַל גְּבִי
מִדְּבַחָא.

תּוֹ אָמַר לֹון בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲתַעְרוּתָא קְדַמָּא אִיהוּ
בְּעֵלְמָא. מַאי אֲתַעְרוּתָא קְדַמָּא. דָּא בֵּי דִינָא
דְּלִתָּתָא (נ"א דָּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִמֶּשׁ) דְּאֲתַעַר לְמִידֵן עֵלְמָא.
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְתִיב עַל עֵלְמָא בְּדִינָא וְדֵאִין עֵלְמָא.
וְשִׁלְטָא הַאי בֵּי דִינָא לְמִידֵן עֵלְמָא, עַד יוֹמָא דְּכַפּוּרֵי
דְּנִהְרִין אֲנַפְהָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח חוּיָא דְּלִטּוּרָא
בְּעֵלְמָא. דְּאִיהוּ אֲתַעֲסַק בְּמָה דְּאֲתִיִן לִיהּ הַהוּא שְׁעִיר
דְּאִיהוּ מְסִטְרָא דְּרוּחַ מְסִטְרָא בְּדִקָּא חֲזִי לִיהּ. וּבְגִין
דְּאֲתַעֲסַק בְּהַהוּא שְׁעִיר לָא קָרִיב לְמִקְדָּשָׁא.

וְשְׁעִיר דָּא כְּהַהוּא שְׁעִיר דְּרֹאשׁ חֲדָשׁ דְּאֲתַעֲסַק בֵּיהּ
וְאֲנַהֲרֵי אֲנַפְהָא דְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה (נ"א כֶּף בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה) (נ"א

אֲנַהֲרֵי) (אֲנַפּוּי דְּמִקְדָּשָׁא). וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל כָּלְהוּ מִשְׁכַּחֲתִין רַחֲמֵי
קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֲתַעֲבַר חוּבֵייהוּ. וְרֹזָא חֲדָא אָמַר
לֹון וְלֹא אֲתִיִּיב רְשׁוֹ לְגַלְאָה בַּר לְחִסְדֵי קְדִישִׁין
עֲלִיוֹנִין חֲפִימִין. אָמַר רַבִּי יוֹסִי מֵאֵן אִיהוּ. אָמַר לֹון עַד
לָא בְּדִיקָנָא בְּכוּ.

אֲזִלוּ. לְבַתַּר אָמַר לֹון. כִּד סִיְהָרָא אֲתַקְרִיבַת בְּשִׁמְשָׁא.
אֲתַעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סִטְרָא דְּצַפּוֹן וְאֲחִיד בַּהּ
בְּרַחֲמֵי וּמְשִׁיךְ לָהּ לְגַבֵּיהּ, וְדָרוּם אֲתַעַר מְסִטְרָא אַחֲרָא.

וְסִיְהָרָא סְלָקָא וּמִתְחַבְרָא בְּמִזְרַח. וּכְדִין יִנְקָא מִתְרִין
 סְטְרִין וְנִטְיִלַת בְּרַכָּאן בְּחֲשָׁאֵי, וּכְדִין אֶתְבְּרַכָּא סִיְהָרָא
 וְאֶתְמַלְיָיא. וְהָכָא אֶתְקַרִיבַת אֶתְתָּא בְּבַעֲלָהּ.

כְּמָה דְאִית רְזָא דִּיּוֹקְנָא שִׁיפִי (נ"א בְּתִיקוּנֵי דְשִׁיפִי) דְאָדָם
 וְתִיקוּנֵי. הָכִי נִמִּי אִית (נ"א אִיהוּ) רְזָא דִּיּוֹקְנָא
 דְשִׁיפִי נּוֹקְבָא וְתִקּוּנֵי דְנוֹקְבָא. וְכֹלָא פְּרִישׁ בְּגוּוֹן. הָכִי
 נִמִּי אִית לְעִילָא (ד"א מָאן) אֶחֶיד בְּהָ וְאֶתְעַר לְקַבֵּל
 בְּרַחֲמֵי הָכִי נִמִּי אִית לְתַתָּא רְזָא וְתִקּוּנָא דְאָדָם תַּתָּא
 אַחֲרָא תַּחוֹת סִיְהָרָא (ד"א וְתִקּוּנָא דְנוֹקְבָא).

כְּמָה דְדְרוּעָא שְׂמַאלָא (תשא קצד ב, פקודי רלג ב) לְעִילָא אֶחֶיד
 בְּהָ וְאֶתְעַר לְקַבֵּל בְּרַחֲמֵי. הָכִי נִמִּי אִית לְתַתָּא.

(ווי העמודים פלהו קיימי שיפין לאתאחדא דא בדא ולא תקשרא דא בדא קשרי מדימנותא
 סטרא דקדושא מסטרא דרוח מסאבא דאיהו רזא דנחש לתתא). הַאִי נַחֲשׁ אִיהוּ
 דְרוּעָא שְׂמַאלָא דְרוּחַ מְסַאבָּא. וְאֶחֶיד בֵּיהּ מָאן דְרַכִּיב
 בֵּיהּ וְקָרְבָּא לְגַבֵּי דְסִיְהָרָא וּמְשִׁיךְ לָהּ בֵּינֵיהּוּ נ"א
 בְּדַבִּיקוּ דְקוּטְפָא וְאַסְתַּאבַּת.

וּכְדִין יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא מְקַרְבִּין שְׁעִיר. וְהָהוּא נַחֲשׁ
 אֶתְמִשְׁךְ אֶבְתְּרִיהּ דְהָהוּא שְׁעִיר. וְסִיְהָרָא
 אֶתְדַכִּיאַת וְסִלְקַאת לְעִילָא וְאֶתְקַשְׂרַת לְעִילָא
 לְאֶתְבְּרַכָּא. וְנִהְיִרִין אֲנַפְהָא מֵהּ דְאֶתְחַשְׂכַת לְתַתָּא.
 כְּדִין הָכָא בְּיוֹמָא דְכַפּוּרֵי כִּיּוֹן דְהָהוּא חוּיָא בִּישָׂא

אֶת־עֶסֶק בְּהוּא שְׁעִיר. סִיְהָרָא אֶת־פְּרֻשֵׁת מְנִיָּה וְאֶת־עֶסְקָת
 (בְּיִשְׂרָאֵל) לְאוֹלָפָא עֲלֵי־יְהוּ סְנִיגוֹרִיא וְסוֹכְכַת עֲלֵי־יְהוּ כְּאִמָּא
 עַל בְּנִין. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ לֹון מְלַעֲיִלָא וּמְחִיל
 לֹון.

לְבַתֵּר יִשְׂרָאֵל כַּד מָטוּ לַחַג מִתְעָרִי סְטָרָא דִּימִינָא
 לְעִילָא. בְּגִין דִּיתְקַשֵּׁר בֵּיה סִיְהָרָא וְיִתְנַהֲרוּ
 אֲנַפְהָא כְּדָקָא חֲזִי. וְכִדִּין פְּלַגַת (יְדָב) חוּלְקָא דְבִרְכָאן לְכָל
 אַנּוּן מִמֶּנּוּ דְלִתְתָא דִּיתְעֶסְקוּן בְּחוּלְקָהוּן. וְלֹא יִיתוּן
 לִיְנָקָא וְלִקְרָבָא בְּסְטָרָא דְחוּלְקָהוּן דִּישְׂרָאֵל.

כְּגוּוֹנָא דָא לִתְתָא כַּד שָׂאָר עֲמִין אֶת־בְּרָכּוּן. כְּלָהוּן אַנּוּן
 מִתְעֶסְקִין בְּאַחְסַנַת חוּלְקָהוּן. וְלֹא הוּוּ אֶת־יִין
 לְאֶת־עֲרָבָא בְּהַדִּיָּהוּ דִּישְׂרָאֵל וְלַחְמָדָא חוּלְקָא אַחְסַנְתִּיהוּן.
 וּבְגִין כֶּךָ יִשְׂרָאֵל אַנּוּן מְשַׁכִּין בְּרָכָאן לְכָל אַנּוּן מִמֶּנּוּ
 בְּגִין דִּיתְעֶסְקוּן בְּחוּלְקָהוּן וְלֹא יִתְעַרְבוּן בְּהַדִּיָּהוּ.

וְכַד סִיְהָרָא אֶת־מְלִי בְּרָכָאן לְעִילָא כְּדָקָא יְאוּת. יִשְׂרָאֵל
 אֶת־יִין וְיִנְקִין מִינָה בְּלַחוּדִיָּהוּ. וְעַל דָּא כְּתִיב (בְּמִדְבָר
 כּט) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תִּהְיֶה לָּכֶם. מֵאֵי עֲצַרְתָּ, כְּתַרְגוּמוֹ
 כְּנִישׁוֹ. כָּל מָה דְכְּנִישׁוֹ מֵאַנּוּן בְּרָכָאן עֲלָאִין. לָא יִנְקִין
 מְנִיָּה עֲמִין אַחְרָנִין בַּר יִשְׂרָאֵל בְּלַחוּדִיָּהוּ. וּבְגִין כֶּךָ
 כְּתִיב עֲצַרְתָּ תִּהְיֶה לָּכֶם. לָכֶם וְלֹא לְשָׂאָר עֲמִין. לָכֶם וְלֹא
 לְשָׂאָר מִמֶּנּוּ.

וְעַל דָּא אַנּוּן מְרַצִּין עַל הַמַּיִם לְמִיּהָב לֹוֹן חוֹלֵק בְּרַכָּאן
 דִּיתְעַסְקוֹן בֵּיהּ. וְלֹא יִתְעַרְבוּן לְבַתַּר בְּחֻדוֹתָא
 דְיִשְׂרָאֵל כַּד יִנְקִין בְּרַכָּאן עֲלָאִין. וְעַל הַהוּא יוֹמָא כְּתִיב
 הוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ. דְלֹא אֶתְעַרְב אֹחֲרָא בַּהֲדָן.

לְמַלְכָּא דְזֻמַּן רְחִימוּי בְּסַעוּדַתָּא עֲלָאָה דְעֵבִיד לִיה
 לְיוֹמָא רְשִׁימָא. הָא רְחִימוּי דְמַלְכָּא יִדַע

דְמַלְכָּא (דף טו ע"ב) אֶתְרַעֵי בֵּיהּ. אֲמַר מַלְכָּא הַשְׁתָּא אֲנָא בְּעֵי
 לְמַחְדֵּי עִם רְחִימָאִי. וְדַחִילָנָא דְכַד אֲנָא בְּסַעוּדַתָּא עִם
 רְחִימָאִי יַעֲלוֹן כָּל אַנּוּן קַסְטוּרִי מִמֶּנּוּ וּיִתִּיבוּן עִמָּנָא
 לְפַתוּרָא לְמַסַּעַד סַעוּדַתָּא דְחֻדוּהָ עִם רְחִימָאִי. מָה עֵבִיד
 אֲקַדִּים הַהוּא רְחִימוּי קוּסְטוּרִין דִּירוּקִי וּבְשָׂרָא דְתוּרִי
 וְאֲקַרִּיב קַמִּיִּהוּ דְאַנּוּן קַסְטוּרִי מִמֶּנּוּ לְמִיכָל. לְבַתַּר יִתִּיב
 מַלְכָּא עִם רְחִימוּי לְהַהִיא סַעוּדַתָּא עֲלָאָה מְכָל עֵדוּנִין
 דְעֲלָמָא. וּבַעוּד דְאִיהוּ בְּלַחֻדוּי עִם מַלְכָּא שָׂאִיל לִיה כָּל
 צְרַכּוּי וְיַהִיב לִיה. וְאַחְדֵּי מַלְכָּא עִם רְחִימוּי בְּלַחֻדוּהִי
 וְלֹא אֶתְעַרְבִין אַחֲרָנִין בִּינֵיִּיהוּ. כֶּף יִשְׂרָאֵל עִם קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. בְּגִין כֶּף כְּתִיב בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְת תַּהֲיֶה
 לָכֶם.

אֲמַרוּ רַבֵּי יוֹסִי וְרַבֵּי חֲזִיא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְקִין
 אֹרְחָא קַמֶּנּוּ. וְכַאִין אַנּוּן דְמַשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵיִתָּא.
 אֲתִי נְשַׁקּוּהוּ. קָרָא עֲלֵיהּ רַבֵּי יוֹסִי (ישעיה נד) וְכָל בְּנֵיךְ

לְמוֹדֵי יי וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךְ. כִּד מָטוּ בִּי חֶקֶל יִתִּיבוּ. אָמַר
 הַהוּא בַר נֶשׁ מֵאֵי שְׁנָא דְכְּתִיב, (בראשית יט) וַיִּי הַמְּטִיר עַל
 סְדוֹם וְעַל עֲמוֹרָה וְגו'. (גדפס בפקודי רכז ב) וּמֵאֵי שְׁנָא בְּטוֹפְנָא
 דְכְּתִיב אֱלֹהִים אֱלֹהִים בְּכָל אֲתַר. (אמאי) וְלֹא כְּתִיב וַיִּי

(בכלא).

אֱלֹא תַנִּינן בְּכָל אֲתַר דְכְּתִיב וַיִּי הוּא וּבֵית דִּינּוּ. אֱלֹהִים
 סָתָם דִּינָא בְּלַחֲדוּי. אֱלֹא בְּסְדוֹם אֲתַעְבִּיד דִּינָא
 וְלֹא לְשִׁיצָאָה עֲלֵמָא. וּבְגִין כֶּךָ אֲתַעְרַב אִיהוּ בְּהַדֵּי דִינָא.
 אֲבַל בְּטוֹפְנָא כָּל עֲלֵמָא שְׂצִי וְכָל אַנּוּן דְאֲשַׁתְּכַחוּ (נ"א
 בְּלַחֲדוּי) בְּעֲלֵמָא.

וְאִי תִימָא (ד"א דְהָא) נַח וְדַעֲמִיָּה (ד"א אֲשַׁתְּזִיבוּ). (נ"א דְהָא)
 סָתָם מַעֲיָנָא הוּהוּ דְלֹא אֲתַחְזִי. וְעַל דָּא כָּל מַה
 דְאֲשַׁתְּכַח בְּעֲלֵמָא שְׂצִי לִיָּה. וְעַל דָּא וַיִּי בְּאֲתַגְלִיָּא וְלֹא
 שְׂצִי כְלָא. אֱלֹהִים בְּעֵי סְתִימוּ וּבְעֵי לְאֲסַתְּמָרָא דְהָא כְּלָא
 שְׂצִי. וְעַל דָּא אֱלֹהִים בְּלַחֲדוּי הוּי.

וְרִזָּא דָּא (תהלים כט) יי לְמַבּוּל יִשָּׁב. מַהוּ יִשָּׁב. אֲלֵמָלָא
 קָרָא כְּתִיב לָא יְכַלִּינן לְמִימַר. יִשָּׁב בְּלַחֲדוּי דְלֹא
 אֲתִיָּא עִם דִּינָא. כְּתִיב הֲכָא יִשָּׁב, וְכְּתִיב הֲתָם (ויקרא יג)
 בְּדָד יִשָּׁב בְּלַחֲדוּי.

וּבְגִין דְנַח הוּהוּ סָתָם מַעֲיָנָא. לְבַתַּר כִּד אֲתַעְבִּיד דִּינָא
 וְשְׂצִי עֲלֵמָא וְנַח רוּגְזִיָּה מַה כְּתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים

אֶת נח וגו'. דְּהָא כִּד שְׂצִי עֲלֵמָא לָא אֲדַכֵּר דְּסָתִים
 מֵעֵינָא הוּהוּ. וְרוּא (דא) אֲוֹלִיפְנָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סָתִים
 וְגִלְיָא. גִּלְיָא הוּא בִּי דִינָא דְלִתְתָּא. סָתִים הוּא אֲתֵר דְּכָל
 בְּרַכָּאן נְפֻקֵי מִתְמָן. וּבְגִין כֶּךָ כָּל מְלוּי דְּבֵר נֶשׁ דְּאַנּוּן
 בְּסָתִימוּ בְּרַכָּאן שְׂרִיין עֲלוּי. וְכָל דְּאַנּוּן בְּאַתְגִּלְיָא הֵהוּא
 אֲתֵר דְּבִי דִינָא שְׂרִיאן עֲלוּי בְּגִין דְּאִיהוּ אֲתֵר בְּאַתְגִּלְיָא
 וְהֵהוּא דְּאַקְרִי רַע עֵין שְׁלִיט עֲלֵיהּ, וְכֹלָא הוּא בְּרוּא
 עֲלָאָה כְּגֹוּנָא דְּלְעִילָא.

בְּכַה רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר זִכָּרָה דְּרָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׂרִיא
 בְּגִוּיָה דְּהָא זְכוּתָא דִּילֵיהּ אֲזַמִּין לָן בְּטוּרֵי מְלִין
 עֲלֵאִין כְּאַלִּין (עד כאן). אָמַר רַבִּי יוֹסִי הָאִי בֵּר נֶשׁ לְאוּדְעָא
 לָן מְלִין אֵלִין קָא אֲתִי וְשִׁדְרִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבְּן.
 כִּד אָתוּ וְסִדְרוּ מְלִין קָמִיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר וְהָאִי שְׁפִיר
 קָא אָמַר. (גדפס בפקודי רסח ב).

רַבִּי אֶלְעָזָר הוּהוּ יְתִיב יוֹמָא חַד קָמִיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן
 אָבוּי. אָמַר לֵיהּ הָאִי קִין כָּל בֶּשֶׂר אֲתֵהֵינִי מֵאַנּוּן
 קִרְבָּנִין דְּהוּוּ יִשְׂרָאֵל מְקֻרְבִין עַל גַּבֵּי מִדְּבַחָא אוּ לָא.
 אָמַר לֵיהּ כֹּלָא הוּוּ מִסְתַּפְּקֵי כְּחֻדָּא לְעִילָא וְתַתָּא.
 וְתָא חֲזִי כְּהֵינִי וְלִיּוֹאִי וְיִשְׂרָאֵל אַנּוּן אֲקִרוּן אָדָם בְּחַבּוּרָא
 דְּאַנּוּן רַעוּתִין קִדִּישִׁין דְּסִלְקִין מְגֹוּיָיהוּ. הֵהוּא
 כְּשִׁבָּא אוּ אָמַרָא אוּ הֵהִיא בְּהֵמָה דְּקֻרְבִין אֲצַטְרִיךְ עַד

לֹא יִתְקַרֵּב עַל גִּבֵּי מַדְבָּחָא לְפָרֶשָׁא עֲלֶיהָ כָּל חֲטָאִין וְכָל
רְעוּתֵין בִּישׁוּן לְאַתּוּדָאָה עֲלֶיהָ. וְכַדִּין הֵיִיא אֶתְקַרֵּי בְּהֵמָה
בְּכָלֵא בְּגוֹ אַנּוּן חֲטָאִין וּבִישׁוּן וְהִרְהוּרִין.

כְּגוּוֹנָא דְקַרְבָּנָא דְעֻזְאֻל דְכָתִיב (ויקרא יו) וְהִתּוּדָה עָלָיו
אֵת כָּל עֹנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. הֵכִי נִמֵּי הָכָא.
וְכַד סִלְקָא עַל גִּבֵּי מַדְבָּחָא מְטוּלָא עַל חַד תְּרִין. וּבְגִין
כֶּךָ דָּא סִלְקָא לְאַתְרֵיהָ. וְדָא סִלְקָא לְאַתְרֵיהָ. דָּא בְּרוּזָא
דְאָדָם וְדָא בְּרוּזָא דְבְּהֵמָה כְּמָה דָּאֵת אָמַר (תהלים לו) אָדָם
וּבְהֵמָה תוֹשִׁיעַ יי.

חֲבִיתֵין וְכָל שְׂאָר מְנַחֹת לְאַתְעָרָא רוּחָא קְדִישָׁא
בְּרְעוּתָא דְכַהֲנֵי וּשְׂיִרְתָּא דְלִיּוּאֵי וּבְצִלּוֹתָא
דְיִשְׂרָאֵל. וּבְהֵהוּא תַנּוּנָא וְשִׁמְנָא וְקִמְחָא דְסִלִּיק מִתְרוּוּן
וּמִסְתַּפְּקִין (ס"א וּמִתַּפְּנִקִין) (ס"א וּמִתַּפְּשִׁטִין) (דף טו ע"א) כָּל
שְׂאָר מֵאֲרֵי דְדִינִין דְלֹא יִכְלִין לְשַׁלְטָאָה בְּהֵהוּא דִינָא
דְאַתְמָסֵר לוּן. וְכָלֵא בּוּזְמָנָא חֲדָא. תָּא חֲזִי, כָּלֵא אֶתְעֵבִיד
בְּרוּזָא דְמַהִימְנוּתָא לְאַסְתַּפְּקָא דָּא בְּדָא, וּלְאַסְתַּלְקָא
לְעִילָא מָאן דְאַצְטְרִיךְ עַד אֵין סוּף. (גדפס בפקודי רכא א, רסח ב)

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אַרְיִמַת יְדָאֵי בְּצִלּוֹתֵין לְעִילָא, דְכַד
רְעוּתָא עֲלָאָה לְעִילָא לְעִילָא קְיִימָא עַל הֵהוּא
רְעוּתָא דְלֹא אֶתִידַע וְלֹא אֶתַּפֵּס כָּלֵל לְעֵלְמִין רִישָׁא
דְסִתִּים יִתִּיר לְעִילָא. וְהֵהוּא רִישָׁא אֶפִּיק מֵאֵי דְאֶפִּיק וְלֹא
יְדִיעַ וְנִהִיר מֵאֵי דְנִהִיר כָּלֵא בְּסִתִּימוּ.

רְעוּ דְמַחְשְׁבָה עֲלָאָה לְמַרְדֵּךְ אַבְתָּרִיָּה וְלֵאֲתַנְהָרָא מְנִיָּה.
 חַד פְּרִיסוּ אַתְפְּרִיסוּ. וּמְגוּ הֵהוּא פְּרִיסָא בְרִדִּיפּוּ
 דִּתְהִיָּא מַחְשְׁבָה עֲלָאָה מְטִי וְלֹא מְטִי עַד הֵהוּא פְּרִיסָא
 נְהִיר מַה דְנִהִיר. וּכְדִין (ס"א תהוא) אִיְהוּ מַחְשְׁבָה עֲלָאָה
 נְהִיר בְּנִהִירוּ (בְּסִתִּימוּ) סָתִים דְלֹא יִדְיעַ וְהֵהוּא מַחְשְׁבָה לֹא
 יִדְעַ. כְּדִין בְּטֵשׁ הָאִי נְהִירוּ דְמַחְשְׁבָה דְלֹא אַתִּידְעַ
 בְּנִהִירוּ דְפְרָסָא דְקִיִּמָּא דְנִהִיר מִמָּה דְלֹא יִדְיעַ וְלֹא
 אַתִּידְעַ וְלֹא אַתְגְּלִיָּא. וּכְדִין (נ"א תהא) דָּא נְהִירוּ דְמַחְשְׁבָה
 דְלֹא אַתִּידְעַ בְּטֵשׁ בְּנִהִירוּ דְפְרִיסָא וְנִהִירִין כְּחַדָּא
 וְאַתְעֲבִידוּ תִשְׁעַ הֵיכְלִין.

וְהֵיכְלִין לָאוּ אַנּוּן נְהוּרִין וְלָאוּ אַנּוּן רוּחִין וְלָאוּ אַנּוּן
 נְשָׁמְתִין. וְלֹא אִית (אִיְהוּ) מָאן דְקִיִּמָּא בְּהוּ.
 רְעוּתָא דְכָל תִּשְׁעַ נְהוּרִין דְקִיִּמִי כְּלֵהוּ בְּמַחְשְׁבָה דְאִיְהוּ
 חַד מְנִיָּהוּ בְּחוּשְׁבְּנָא כְּלֵהוּ לְמַרְדֵּךְ בְּתַרְיָהוּ בְּשַׁעֲתָא
 דְקִיִּמִי בְּמַחְשְׁבָה וְלֹא מִתְדַבְּקוּן וְלֹא אַתִּידְעוּ. וְאֵלִין לֹא
 קִיִּמִי לֹא בְרְעוּתָא וְלֹא בְּמַחְשְׁבָה עֲלָאָה (נ"א עֲלֵאִין). תְּפִסִין
 בָּהּ וְלֹא תְפִסִין. בְּאֵלִין קִיִּמִי כָּל רִזִי דְמַהִימְנוּתָא וְכָל
 אַנּוּן נְהוּרִין מְרִזָּא דְמַחְשְׁבָה עֲלָאָה (דְלִתְמָא ד"א וְלִתְמָא)
 כְּלֵהוּ אֶקְרוּן אֵין סוּף. עַד הֵכָא מְטוּ נְהוּרִין וְלֹא מְטוּן וְלֹא
 אַתִּידְעוּ. לָאוּ הֵכָא רְעוּתָא וְלֹא מַחְשְׁבָה.

(כְּדִין ד"א כַּד) נְהִיר מַחְשְׁבָה וְלֹא אַתִּידְעַ (יִדְיעַ) מִמָּאן דְנִהִיר.

כְּדִין אֶת־לֶבֶשׁ וְאֶסְתִּים גּוֹ בִּינָה וְנִהֵר לְמֵאן דְּנִהֵר וְאָעִיל
 דָּא בְּדָא עַד דְּאֶתְכֻלִּילוּ כְּלָהוּ כְּחֻדָּא. וּבְרוּזָא דְקָרְבְּנָא כַּד
 סָלִיק כְּלָא אֶתְקַשְׁר דָּא בְּדָא וְנִהֵר דָּא בְּדָא. כְּדִין קִיִּימִי
 כְּלָהוּ בְּסָלִיקוּ וּמִחֻשְׁבָּה אֶתְעַטֵּר בְּאִין סוּף. הֵהוּא נִהֵירוּ
 דְּאֶתְנִהֵר מִנִּיה מִחֻשְׁבָּה עֲלָאָה (דְּלֵא אֶתְיַדַּע בְּהַ כְּלָל) אֶקְרִי אִין
 סוּף. וּמִנִּיה אֶשְׁתַּכַּח וְקִיִּימָא וְנִהֵר לְמֵאן דְּנִהֵר וְעַל דָּא
 כְּלָא קָאִים. זַפְּאָה חוּלְקִיהוֹן דְּצִדִּיקָא בְּעֲלָמָא דִּין
 וּבְעֲלָמָא דְּאֶתִּי.

תָּא חֲזִי, הָאִי קִין כָּל בֶּשֶׂר, כְּמָה דְקָשׁוּרָא אֶשְׁתַּכַּח
 לְעֵילָא בְּחֻדוֹ, אוּף הַכִּי נָמִי לְתַתָּא בְּחֻדוֹתָא.
 וְרַעוּתָא לְאֶסְתַּפְּקָא כְּלָא לְעֵילָא וְתַתָּא. וְאִימָא קִיִּימָא
 עֲלִיִּיהוּ דִּישְׂרָאֵל כְּדָקָא יְאוּת.

תָּא חֲזִי, בְּכָל רִישֵׁי יֶרְחָא וְיֶרְחָא כַּד סִיְהֵרָא מִתְחַדֵּשָׁא
 יְהִיבִין לִיה לְהָאִי קִין כָּל בֶּשֶׂר חוּלְקָא חֻדָּא יִתִּיר עַל
 קָרְבְּנִין לְאֶתְעַסְקָא בֵּיה וּיִשְׁתַּמֵּשׁ בְּחוּלְקִיהָ. וְיִהָא סְטֵרָא
 דִּישְׂרָאֵל בְּלַחֻדֵּיהוּ. בְּגִין דִּיתְאַחֲדוֹן בְּמַלְכִיהוֹן, וְדָא
 אִיהוּ שְׁעִיר. בְּגִין דְּאִיהוּ בְּחוּלְקָא דְעֵשׂוּ דְכַתִּיב בֵּיה
 שְׁעִיר (בְּרַאשִׁית כו) הֵן עֵשׂוּ אָחִי אִישׁ שְׁעִיר. וְעַל דָּא אִיהוּ
 אֶשְׁתַּמֵּשׁ בְּחוּלְקִיהָ. וּיִשְׂרָאֵל אֲנֹן מִשְׁתַּמֵּשִׁין בְּחוּלְקִיהוֹן.
 וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב, (תְּחִלִּים קלח) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה יִשְׂרָאֵל
 לְסִגְוֹלָתוֹ.

תָּא חֲזִי, הָאֵי קִץ כָּל בְּשָׂר, כָּל רְעוּתִיהָ לָאוּ אִיהוּ אֱלָא
 בְּבִשְׂרָא תְּדִיר וּבְגִין כֶּךָ תְּקוּנָא דְּבִשְׂרָא תְּדִיר
 לְגַבִּיהָ וְעַל דָּא אֲקָרִי קִץ כָּל בְּשָׂר. וְכֹד אִיהוּ שְׁלִיט,
 שְׁלִיט עַל גּוּפָא וְלֹא עַל נִשְׁמָתָא. נִשְׁמָתָא סְלֵקָא לְאַתְרָא
 וּבִשְׂרָא אֲתִיְהִיב לְאַתְרָא דָּא. כְּגוּוּנָא דָּא בְּקֶרְבְּנָא דְּרְעוּתָא
 סְלֵקָא לְאַתְרָא חַד, וּבִשְׂרָא לְאַתְרָא חַד.

וּבַר נֶשׁ דְּאִיהוּ זַכָּאָה אִיהוּ קֶרְבְּנָא מִמֶּשׁ לְכַפְרָה. וְאַחֲרָא
 דְּלָאוּ אִיהוּ זַכָּאָה, לָאוּ אִיהוּ קֶרְבְּנָא בְּגִין דְּבִיהָ
 מוּמָא דְּכְתִיב, (ויקרא כב) כִּי לֹא לְרִצּוֹן וְגו'. וְעַל דָּא צְדִיקָא
 כְּפָרָה אֲנוּן דְּעֵלְמָא וְקֶרְבְּנָא אֲנוּן בְּעֵלְמָא (עד כאן):

תָּא חֲזִי, וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנַח קִץ כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנַי.
 לְמִיטַל רְשׁוּ לְאַחֲשָׁכָא אֲפִיְהוּ (דף טו ע"ב) דְּבַנִּי עֵלְמָא.

וּבְגִינֵי כֶּךָ הֲנִנִי מִשְׁחִיתֶם אֶת הָאָרֶץ. (ועל דָּא עֲשֵׂה לָךְ תַּבְתַּת עֲצִי
 גּוֹפֵר בְּגִין לְאַשְׁתּוּבָא פִּה וְלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עֲלָךְ. רַבִּי חֲזִיָּא וְרַבִּי יוֹסִי הוּוּ אֲזִילִי בְּאַרְחָא אֲמַר
 חַד) כְּתִיב וַיַּעַשׂ נַח כָּל אֲשֶׁר צִוְּהוּ ה'.

השלמה מזהה שמטות (סימן יא)

צִוְּהוּ ה'. אָמַר רַבִּי יוֹסִי זַכָּאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל דְּאֲתִיְהִיב
 לְהוֹן אֲוִרִיתָא קְדִישָׁא וְאֵינּוּן מִשְׁתַּדְּלִי בָּהּ יִמָּא
 וְלִילִי. תָּא חֲזִי דְּהָא מִשְׁמַע דְּאֲלוּלִי דְּאֲשַׁתְּכַח נַח עִם
 תִּיבּוּתָא בְּאַתְחַבְּרוּתָא כַּחְדָּא לָא אֲשַׁתְּזִיב (ובגין כף) אֲסִתִּים
 מִן עֵינָא בְּגוּ תִיבּוּתָא. קָמוּ וְאֲזִלוּ. אָמַר הֵהוּא יוֹדָאֵי

בּוֹדֵאי כְּתִיב עֲשֵׂה לָךְ תִּיבַת עֲצֵי גּוֹפֶר, לָךְ לְגַרְמָךְ בְּגִין
לְאַתְחַבְּרָא בַּהֲדָה וּלְאַשְׁתַּזְבֵּא בָּהּ מָה כְּתִיב וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל

אֲשֶׁר צִוְּהוּ וְגו' (עד כאן מזהה שמטות)

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב וְנֹחַ בֶּן יִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְגו'. וְכִי
אֲמַאי אֲתָא חוֹשְׁבֵנָא דָּא לְמַמְנִי. אֵלָא אֵילוּ לָא הוּהּ
נֹחַ בֶּן יִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לָא יִיעוּל לְתִיבוּתָא וְלָא יִתְחַבֵּר
בַּהֲדָה. פִּיּוֹן דְּאַשְׁתְּלִים בְּיִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה כְּדִין אֲתְחַבֵּר
בַּהֲדָה.

וְעַל דָּא מִן יוֹמָא דְּאַשְׁתְּלִים חוֹבִייהוּ דְּבְנֵי עֲלָמָא אוֹרִיךְ
לוֹן קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד דְּאַשְׁתְּלִים נֹחַ בְּיִשׁ
מֵאוֹת שָׁנָה וְאַשְׁתְּלִים דְּרַגְיָה כְּדָקָא יָאוֹת וְהוּהּ צְדִיק
שְׁלִים. וְכְדִין עָאל לְתִיבוּתָא. וְכֹלָא כְּגוּוֹנָא דְּלַעֲיָלָא:
וְנֹחַ בֶּן יִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה כְּמָה דְּאַמְרֵן. וּבְגִינֵי כֶּךָ לָא
אֲתָמַר כְּבִן יִשׁ מֵאוֹת שָׁנָה. (ד"א ל"ג) לְקַבִּיל שִׁית
סְטָרִין דְּעֲלָמָא). תוּ פִּתַח וְאָמַר וְאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת
הַמַּבּוּל מִיָּם. מַאי טַעְמָא הִנְנִי פִּיּוֹן דְּאַמַר וְאֲנִי. אֵלָא אֲנִי
אֲנֹכִי (נ"א הַנְּבִי) כֹּלָא מְלָה חֲדָא הִיא.

תָּא חֲזִי, בְּכֹל אֲתַר אֲנִי אֲתַעְבִּיד גּוֹפָא לְנִשְׁמַתָּא וְדֵאי
דְּמַקְבְּלָא מִמָּה דְּלַעֲיָלָא. וּבְגִין כֶּךָ אֲתַרְמִיז בְּאַת
קַיִמָא דְּכְתִיב אֲנִי הִנֵּה בְּרִיתִי אֲתָךְ. אֲנִי דְּקַיִמָא
בְּאַתְגְּלִיָּא מְזוּמְנַת לְמַנְדַּע. אֲנִי כְּרַסִּיא לְמָה דְּלַעֲיָלָא.

אֲנִי דְעֵבִידְנָא נּוֹקְמִין לְדַרְי דְרִין. וְאֲנִי כְּלִיל דְכַר וְנוֹקְבָא
כְּחַדָּא. לְבַתַּר אַתְרֵשִׁים בְּלַחֲדוּי דְאַזְדַּמֵּן לְמַעַבְד דִּינָא.
הַנְּנִי. מִבִּיא אֶת הַמְּבּוּל מֵיִם.

כִּיּוֹן דְאָמַר מִבִּיא אֶת הַמְּבּוּל לָא יִדְעָנָא דְאִיהוּ מֵיִם.
אַלָּא אֶת הַמְּבּוּל לְאַסְגָּאָה מְלֵאךְ הַמּוֹת, דְאָף עַל
גַּב דְּמִיָּא הוּוּ. מְחַבְּלָא (לְחַבְּלָא בְּהוֹן מְחַבְּלָא) (ד"א הוּוּ) אֲזִיל
בְּעֵלְמָא לְשִׁיצָאָה בְּאַנוֹן מִיִּין. אֲנִי יִי, הָכִי תַנִּין נְאֻמָּן
אַנָּא לְשֵׁלְמָא אַגְר טַב לְצַדִּיקִיָּא וְלֵאֲתַפְרַע מְרִשִׁיעִיָּא.
וּבְגִין כֶּף אַבְטַח לֹון קְרָא לְצַדִּיקִיָּא בְּאֲנִי לְשֵׁלְמָא אַגְר
טַב דְּלֵהוֹן לְעֵלְמָא דְאֲתִי. וְאַגְזִים לְרִשִׁיעִיָּא לְאַתַּפְרַע
מִנִּיָּהוּ לְעֵלְמָא דְאֲתִי בְּאֲנִי.

לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר. כְּמָה דְאֻקִּימְנָא דְדָא הוּא מְחַבְּלָא
דְּעֵלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (שְׁמוֹת י"ב) וְלֹא יִתֵּן
הַמִּשְׁחִית לְבֹא אֶל בְּתִיכֶם לְנִגּוּף. וְדָא הוּא לְשַׁחַת כָּל
בְּשָׂר מִסְטָרָא דְקִץ כָּל בְּשָׂר בָּא לְפָנֵי. דְהָא כִּיּוֹן דְמִטָּא
זְמַנָּא דְאֹרִיךְ לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (ד"א ל"ג) וְאֹרִיךְ לֹון)
עַד דְאֲשִׁלִּים נֹחַ לְשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה כְּדִין לְשַׁחַת כָּל בְּשָׂר.
אָמַר הָכִי אֹלִיפְנָא מְשִׁמִּיה דְרַבִּי יִצְחָק (ס"א) בְּרַבִּי יוֹסִי
מְחֻזָּאִי) דְאָמַר לֵן (נ"א הָאִי דְאֻמְרִי לְכוּן).

פְּתַח וְאָמַר, (ישעיה לח) אֲמַרְתִּי לֹא אֲרָאָה יְהוָה בְּאֶרֶץ
הַחַיִּים לֹא אֲבִיט אָדָם עוֹד עִם יוֹשְׁבֵי חָדְל. אֲמַרְתִּי

לֹא אָרְאָה יְהוָה, כַּמָּה אֲטִימִין אַנּוּן בְּנֵי נֶשֶׁא דְלֹא יַדְעִין
 וְלֹא מִשְׁגִּיחִין בְּמַלְי דְאֹרִייתָא, אֶלָּא מִסְתַּכְּלֵי בְּמַלּוּי
 דְעֶלְמָא וְאֶתְנַשִּׁי מִנִּייהוּ רִוְחָא דְחַכְמַתָּא.

דְכִד בַּר נֶשֶׁא אֶסְתַּלַּק מֵהַאי עֶלְמָא וַיְהִיב חוֹשְׁבָנָא
 לְמֵאֲרִיָּה מִכָּל מַה דְעֵבֵד בְּהַאי עֶלְמָא בְּעוּד דְאִיְהוּ
 קָאִים רִוְחָא וְגוֹפָא בְּחָדָא וְחָמִי מַה דְחָמִי, עַד דְאֹזִיל
 לְהַהוּא עֶלְמָא וּפְגַע לִיה לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן יְתִיב לְתַרְעָא
 דְגִנְתָּא דְעַדָן לְמַחְמִי כָּל אַנּוּן דְנִטְרוּ פְקוּדֵי דְמֵאֲרִיָּהוּן
 וְחָדֵי בְהוּ.

וְכַמָּה צְדִיקָא סַחְרַנְיָה דְאָדָם. אַנּוּן דְאֶתְמַנְעוּ מֵאַרְחָא
 דְגִיְהֵנָם וְסָטוּ לְגַבֵּי אַרְחָא דְגֵן עַדָן. וְאֵלִין אֶקְרוּן
 יוֹשְׁבֵי חֲדַל. וְלֹא כְתִיב יוֹשְׁבֵי חֲלָד. בְּגִין דְלֹא הוּוּ כְמוֹ
 חוּלְדָה דְגֵרָרָא וּמִנְחָא וְלֹא יַדְעָא לְמֵאן שְׂבָקָא. אֶלָּא
 יוֹשְׁבֵי חֲדַל. כַּמָּא דְאֶתְ אָמַר, (ישעיה ב) חֲדַלוּ לָכֶם מִן הָאָדָם
 וְגו' (אֶלָּא יוֹשְׁבֵי חֲדַל) דְאֶתְמַנְעוּ לֹון מֵאַרְחָא דְגִיְהֵנָם. וְאֶתְקִיפוּ
 בְּהוּ לְאַעְלָא לְהוּ בְּגִנְתָּא דְעַדָן.

דְבַר אַחַר יוֹשְׁבֵי חֲדַל אַנּוּן מְרִיָּהוּן דְתִשׁוּבָה דְמִנְעוּ
 גְרַמִּייהוּ מֵאַנּוּן חוּבִין דְחִיבֵיָּא. וּבְגִין דְאָדָם
 הָרֵאשׁוֹן תָּב בְּתִיּוּבָתָא קָמִי מֵאֲרִיָּה. יְתִיב (נ"א ע"ב) עַל אַנּוּן
 דְאֶתְמַנְעוּ מִחוּבִיָּהוּן וְאַנּוּן בְּנֵי חֲדַל. כַּמָּא דְאֶתְ אָמַר,
 (תהלים לט) אֲדַעָה מַה חֲדַל אָנִי. וּבְגִין כֶּךָ אִיְהוּ יְתִיב לְתַרְעָא

דְּגַנְתָּא דְּעֵדֶן וְחֲדֵי בְּהוּ בְּצַדִּיקָא דְּאֲתֵיין בְּהוּא אֹרְחָא
 דְּגַנְתָּא דְּעֵדֶן.

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב אֲמַרְתִּי לֹא אֲרָאָה יְהוּ. וְכִי מֵאן יִכִּיל
 לְמַחְמֵי יְהוּ. אֲלֵא סוּפָא דְקָרָא אֹכַח דְּכִתִּיב יְהוּ בְּאַרְץ
 הַחַיִּים. תָּא חֲזִי, כַּד (תרומה קמא) סִלְקִין נִשְׁמַתִּין לְאַתְר
 צְרוּרָא דְחַיִּי. תַּמָּן מִתְהַנֵּן בְּזוּהָרָא דְאַסְפְּקִלְרִיָּאָה דְנִהָרָא
 דְנִהָר (דף 10 ע"א) מֵאַתְר עֲלָאָה דְכֻלָּא. וְאִילוּ לֹא מִתְלַבְּשָׁא
 נִשְׁמַתָּא בְּזוּהָרָא דְלְבוּשָׁא אַחְרָא לֹא תִיכּוּל לְאַתְקַרְבָּא
 לְמַחְמֵי הַהוּא נְהוּרָא. וְרוּזָא דְמִלָּה פְּמָה דִּיהִבִּי לְנִשְׁמַתָּא
 לְבוּשָׁא דְמִתְלַבְּשָׁא בֵּיה לְמִיקָם בְּהֵאִי עֲלֵמָא. הֲכִי נִמִּי
 יְהִיבִי לָהּ לְבוּשָׁא דְזוּהָרָא עֲלָאָה לְמִיקָם בֵּיה בְּהוּא עֲלֵמָא
 וְלֹאֲסַתְּפֵלָא בְּגוּ הַהוּא אֲסְפְּקִלְרִיָּאָה דְנִהָרָא מְגוּ הַהוּא
 אַרְץ הַחַיִּים.

תָּא חֲזִי, מִשָּׁה לֹא יִכִּיל לְקַרְבָּא לְאַסְתְּפֵלָא בְּמָה
 דְאַסְתְּפֵל אֲלֵא כַּד אֲתַלְבֵּשׁ בְּלְבוּשָׁא אַחְרָא כְּמָא
 דְאַתְ אֲמַר (שמות כד) וַיָּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר.
 וְתַרְגּוּם בְּמִצִּיעוֹת עֲנָנָא. וְאַתְלַבֵּשׁ בְּהַ פְּמָאן דְאַתְלַבֵּשׁ
 בְּלְבוּשָׁא. וּבְגִין דָּא (שמות כ) וּמִשָּׁה נִגַּשׁ אֶל הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר
 שָׁם הָאֱלֹהִים וְכִתִּיב, (שמות כד) וַיָּבֵא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעֲנָן וּגּו'
 וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהָר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה וַיִּכִּיל
 לְאַסְתְּפֵלָא בְּמָה דְאַסְתְּפֵל.

כְּגִוּוֹנָא דָּא מִתְּלַבְּשִׁין נִשְׁמַתְהוֹן דְּצִדִּיקָא בְּהוּא
 עֲלָמָא בְּלְבוּשָׁא כְּגִוּוֹנָא דְּהוּא עֲלָמָא דְּלֹא
 יִתְנַהֵג אֲלֵא בְּלְבוּשָׁא כְּגִוּוֹנָא דָּא וְקִיָּמִי לְאַסְתַּכְּלֵא
 בְּנְהוּרָא דְּנְהִיר בְּהוּא אַרְץ הַחַיִּים. וְזִהוּ יְהִי יְהִי בְּאַרְץ
 הַחַיִּים. דְּהוּה סְבִיר דְּלֹא יִזְכִּי לְהוּא נְהוּרָא וְלְהוּא
 אֲסְתַּכְּלוּתָא בְּגִין דְּנְהוּרָא דְּנִגִיד פְּסִיק לִיהּ וְלֹא אוֹלִיד.
 לֹא אֲבִיט אָדָם עוֹד דָּא אָדָם קִדְמָאָה כְּמָה דְּאֲתָמַר.

וְכֹל דָּא לְמָה. בְּגִין דְּאֲמַר לִיהּ נְבִיאָהּ כִּי מֵת אַתָּה בְּהֵאִי
 עֲלָמָא וְלֹא תַחֲיָה לְהוּא עֲלָמָא. בְּגִין. דְּמָאן דְּלֹא
 אוֹלִיד בְּנִין בְּהֵאִי עֲלָמָא, כִּד נִפְיָק מִנִּיהּ מִתְּרַכִּין לִיהּ
 מִכֹּל מַה דְּאֲמַרְן. וְלֹא שְׂרִיא לְמַחְמִי בְּהוּא נְהוּרָא דְּנְהִיר
 (כַּל שְׁכֹן וְכַל שְׁכֹן שְׂאָר עֲמֵא וְשְׂאָר בְּנֵי נְשָׂא). וּמָה חֲזַקְיָה דְּהוּה לִיהּ זְכוּת
 אָבוֹת וְאִיהוּ זַכָּאָה צִדִּיק וְחֲסִידָא כְּךָ. כַּל שְׁכֹן מָאן דְּלִית
 לִיהּ זְכוּת אָבוֹת וְחֲטִי קָמִי מְאָרִיָּה.

הֵאִי לְבוּשָׁא דְּקֶאֱמַרְן אִיהוּ (אֲנוּן) מַה דְּאֲמַרוּ חֲבַרְיָא
 חֲלוּקָא דְּרַבָּנָן דְּאֲתְּלַבְּשׁוּ בְּהוּא עֲלָמָא. זַכָּאָה
 חוּלְקִיהוֹן דְּצִדִּיקָא דְּגִנְזוּ לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כְּמָה
 טְבִין וְעִידוּנִין לְהוּא עֲלָמָא, עֲלִיָּהּ פְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה טו) עֵין
 לֹא רֵאתָה אֱלֹהִים זוֹלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לּוֹ:

וְאֲנִי הִנְנִי מְבִיא אֶת הַמַּבּוּל מִים עַל הָאָרֶץ. רַבִּי יְהוּדָה
 פֶּתַח (בַּמְדַּבֵּר ב) הֵמָּה מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר רָבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

אֶת יי וַיִּקְדָּשׁ בָּם. וְכִי בְּאַתֵּר אַחֲרָא לֹא רָבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת יי. מֵאֵי שְׁנָא הֲכָא דְקָאֵמַר הֵמָּה מִי מְרִיבָה וְלֹא
אַחֲרֵנִין. אֲלֹא הֵינִי מִי מְרִיבָה הֵוּוּ וְדַאי דִּיהִבוּ חֵילָא
וְתוֹקְפָא לְמֵאֲרִיחוֹן דְּדִינָא לְאַתְתְּקָפָא. בְּגִין דְּאִית מִיין
מְתוֹקִין וְאִית מִיין מְרִירָן. אִית מִיין צְלִילָן וְאִית מִיין
עֲכִירָן. אִית מִיין שְׁלָם וְאִית מִיין קֶטְטוּ. וְעַל דָּא הֵמָּה מִי
מְרִיבָה אֲשֶׁר רָבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יי, דְּאֲמַשִּׁיכוּ עַלֵייהוּ
לְמֵאן דְּלֹא אֲצֻטְרִיף וְאֲסַתְּאִיבוּ בֵּיהּ הֲדָא הוּא דְכַתִּיב
וַיִּקְדָּשׁ בָּם.

אָמַר לִיה רַבִּי חֲזַקְיָה אִי הָכִי מֵאֵי וַיִּקְדָּשׁ וַיִּקְדָּשׁוּ מִבְּעֵי
לִיה. אֲלֹא מְלָה אֲסַתְּלִיקַת. וַיִּקְדָּשׁ אֲתַפְּגִים מֵאן
דְּלֹא אֲצֻטְרִיף. כְּבִיכּוֹל דְּאַתְּפְּגִימַת סִיְהָרָא. וַיִּקְדָּשׁ לָאוּ
לְשִׁבְחָא אִיהוּ הֲכָא. וְאַנִּי הֲנֵנִי מִבִּיא אֶת הַמְּבּוֹל כְּמָה
דְּאוּקִימְנָא לְאַיִתָּאָה מְחַבְּלָא עַלֵייהוּ כְּמָה דְּאַנּוֹן
אֲסַתְּאִיבוּ בֵּיהּ.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי ווִי לֹוֹן לְרִשִׁיעִיָּא דְּלֹא בְּעָאן לְאַתְּבָא קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עַל חוּבִיהוֹן בְּעוּד דְּאַנּוֹן בְּהֵאִי
עַלְמָא. דְּכַד בַּר נָשׁ אָתִיב וְאַתְּנַחֵם עַל חוּבוֹי. קוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא מְחִיל לִיה. וְכֹל אַנּוֹן דְּמִתְתַּקְּפִין בְּחוּבֵיהוּ וְלֹא
בְּעוּ לְאַתְּבָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא עַל ^(חוּבוֹי) חוּבֵיהוֹן.
לְבַתֵּר ^(יְנַפְּלוּ) יְנַפְּלוּ לְגִיהֵנָם וְלֹא יִסְקוֹן לִיה מִתְּמָן לְעַלְמִין.

תָּא חֲזִי, בְּגִין דְּאִתְקִיפוּ לְבֵייהוּ כָּל אַנּוּן דְּרָא דְנַח וּבְעוּ
 לְאַחֲזָאָה חוּבֵייהוּ בְּאַתְגְּלִיָּא. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֵייתִי דִּינָא עֲלֵייהוּ בְּהוּא גּוּוּנָא. אֲמַר רַבִּי יִצְחָק
 וְאַפִּילוּ כֵּד חֲטִי בַר נֶשׁ בְּאַתְכַּסִּיָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 רַחֲמָן. וְאִי תַב בַּר נֶשׁ לְגַבִּיָּה חֲפִי עֲלֵיהּ וּמַחִיל לֵיהּ וְשָׁבִיק
 לֵיהּ. וְאִי לָא, גָּלִי לֵיהּ לְעֵינֵי כָּלָא. מְנַלן מְסוּטָה.

וְהָכִי נִמְי אֶתְמַחֵן אֵלִין חֲיִיבֵיָּא מֵאַרְעָא בְּאַתְגְּלִיָּא.
 וְהִיךְ אֶתְמַחֵן. אֱלָא דְהוּוּ נְפָקִי מִיָּא וְהוּוּ רְתִיחָן
 מִן תְּהוּמָא וְסִלְקִי וְאַעְבְּר מַנְיֵיהוּ מְשָׁכָא. וְכִיּוֹן דְּאַעְבְּר
 מַנְיֵיהוּ מְשָׁכָא הָכִי נִמְי בְּשָׂרָא וְלָא אֶשְׁתְּאַרוּ אֱלָא
 בְּגַרְמֵייהוּ לְחוּד. לְקִימָא דְכְּתִיב וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ. וְכָל
 אַנּוּן גְּרַמִּי אֶתְפַּרְדָּן דָּא מִן דָּא וְלָא אֶשְׁתְּאַרוּ כְּחֻדָּא.
 וּמְכָלָא אֶתְעַבְּרוּ מֵעֲלָמָא. רַבִּי יִצְחָק אֲמַר וַיִּמְחוּ מִן
 הָאָרֶץ, מֵאִי וַיִּמְחוּ, כְּמָא דְאַתְ דָּא אֲמַר יִמְחוּ מִסְפָּר חַיִּים.
 מְכָאן אֲוֹלִיפְנָא דְלִית לֹון תְּחִיָּה לְעֲלָמִין וְלָא יְקוּמוּן
 בְּדִינָא.

(דף 10 ע"ב)

וְהִקְיִמוּתֵי אֶת בְּרִיתֵי אֶתְרָךְ. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵהַכָּא
 קִיּוּמָא דְבְּרִית לְעֵילָא כְּקִיּוּמָא דְבְּרִית
 לְתַתָּא. מִשְׁמַע דְּכְּתִיב אֶתְרָךְ. וְאֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מְכָאן
 אֲוֹלִיפְנָא דְכַד זְכָאִין אַנּוּן בְּעֲלָמָא אֶתְקִיִּים עֲלָמָא

לְעֵילָא וְתַתָּא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מְלָה סְתִים אִיהוּ. כִּד
 אֲתַעְרוּתָא דְדְכוּרָא לְגַבִּי נּוֹקְבָא כִּד אִיהוּ מְקַנֵּי לָהּ.
 תָּא חוּי, רָזָא דְמְלָה כִּד צְדִיקָא אִיהוּ בְּעַלְמָא מִיַּד
 שְׂכִינְתָא לָא אֲתַעְדִּיאַת מִיָּה וְתִיאֻבְתָּא דִּילָהּ בֵּיהּ.
 כְּדִין תִּיאֻבְתָּא דְלְעֵילָא לְגַבְהָ בְּרַחֲמֵי כְּתִיאֻבְתָּא
 דְדְכוּרָא לְנוֹקְבִיהָ כִּד אִיהוּ מְקַנֵּי לָהּ. וְעַל דָּא וְהַקִּימוּתִי
 אֶת בְּרִיתִי אִתְךָ. אֲתַעַר תִּיאֻבְתָּא בְּגִינְךָ. כְּגֻוְנָא דָּא
 (בראשית יז) וְאֶת בְּרִיתִי אֶקִּים אֶת יִצְחָק.

וְהַקִּימוּתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְךָ לְמַהוּי אֶת בְּרִיתִי בְּעַלְמָא.
 וּלְבַתֵּר וּבָאת אֶל הַתְּבָה, דְּאֶלְמִילָא לָאו אִיהוּ
 צְדִיק (בְּרִית) לָא יִיעוּל לְתִיבּוּתָא דִּהָא לָא אֲתַחְבֵּר לְתַבָּה
 בַּר צְדִיק, וּבְגִינֵי כָךְ וּבָאת אֶל הַתְּבָה וְהָא אֲתַמַּר.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּכָל זְמַנָּא דְבְנֵי נְשָׂא יִתְאַחַדוּן בְּבְרִית
 דָּא, וְלָא יִשְׁבְּקוּן לֵיהּ, לִית עִם וְלִישָׁן בְּעַלְמָא
 דִּיִּכּוּל לְאַבְאָשָׂא לֹוֹן. וְנַח אֲתַקִּיף בְּבְרִית דָּא וְנָטַר לֵיהּ,
 בְּגִינֵי כָךְ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא נָטַר לֵיהּ (וְכָל דִּילֵיהּ). וְכָל בְּנֵי
 דְרִיהָ לָא נָטְרוּ לֵיהּ, בְּגִין כִּף קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֲעֵבַר
 לֹוֹן מְעַלְמָא. וְהָא אֲתַמַּר בְּהָהוּא חוּבָא מִמָּשׁ דְּאֲנֹוֹן חָאבוּ
 בְּהָהוּא גֻוְנָא אֲתַמְחוּן מְעַלְמָא.

רַבִּי יְהוּדָה הָוָה שְׂכִיחַ קַמֵּיהּ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְהוּוּ עָסְקִי
 בְּהָאֵי קָרָא דְכְּתִיב, (מלכים א יח) וַיִּרְפָּא אֶת מִזְבַּח ה'

הַהָרוֹס. מֵאֵי וִירָפָא. תָּא חֲזִי, בִּימֵי אֱלִיהוּ, יִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ
שְׁבָקוּ לִיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁבָקוּ בְּרִית קַיִמָּא
דְּלַהוֹן. כִּד אַתָּא אֱלִיהוּ וְחַמָּא דְקָא שְׁבָקוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
הֵאֵי בְּרִית קַיִמָּא וְאַעֲבֵרוּ מִנֵּיהוּ הֵאֵי בְּרִית.

כִּיּוֹן דְּחַמָּא אֱלִיהוּ כִּךְ אַתָּא לְאַתְקֵנָא מְלָה לְדוּכְתִיָּה.
כִּיּוֹן דְּקָרִיב מְלָה לְדוּכְתִיָּה אַתְסִי כְּלָא. הֲדָא הוּא
דְּכְתִיב וִירָפָא אֶת מְזֻבַּח יְיָ הַהָרוֹס. דָּא בְּרִית קַיִמָּא (ד"א
ל"ג) דָּאֵתָא לְאַתְקֵנָא מְזֻבַּח יְיָ הַהָרוֹס בְּרִית קַיִמָּא) דְּהוּא
שְׁבִיק מִעֲלָמָא. וְכְתִיב, (מלכים א' יח) וַיִּקַּח אֱלִיהוּ שְׁתֵּים
עֶשְׂרֵה אַבְנִים לְמִסְפָּר שְׁבִטֵי בְּנֵי יִעֲקֹב. דָּא הוּא תְּקוּנָא
דְּמְזֻבַּח יְיָ.

אֲשֶׁר הָיָה דְבַר יְיָ אֵלָיו לֵאמֹר יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ. מֵאֵי
טַעמָא אֲדַכְּרַהּ כָּא יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא וְדָאֵי יִשְׂרָאֵל
יִהְיֶה שְׁמֶךָ וְדָאֵי לְאַסְתְּלָקָא לְעִילָא וְלֹאֲתַבָּא בְּרִית
קַיִמָּא לְאַתְרֵיהּ. וְהֵינֵנוּ דְכְתִיב כִּי עֲזָבוּ בְּרִיתְךָ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וּבְגִין כֶּךָ אֶת מְזֻבְחוֹתֶיךָ הֲרָסוּ.

תָּא חֲזִי, כֹּל זְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל נָטְרוּ קַיִמָּא קַדִּישָׁא כְּדִין
עֲבָדֵי קִיּוּמָא לְעִילָא וְתַתָּא. וְכִד שְׁבָקֵי לְהֵאֵי בְּרִית
כְּדִין לָא אֲשַׁתְּכַח קִיּוּם לְעִילָא וְתַתָּא דְכְתִיב, (ירמיה לג) אִם
לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה חֻקוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי.
וּבְגִין כֶּךָ וִירָפָא אֶת מְזֻבַּח יְיָ הַהָרוֹס. וְכִי רְפוּאָה אִיהוּ.

הָכִי הוּא וְדַאי דְהָא מְקַיִים לְהֵהוּא אֲתֵר דְמַהִימְנוּתָא
תְּלִיא בֵיה.

תָּא חַוִּי, אוּף הָכִי פְּנַחַס בְּשַׁעְתָּא דְקַנִּי לְעוּבְדָא דְזוּמְרִי
אֲתַקִּין לְהָאִי בְרִית בְּאַתְרֵיהּ. וּבְגִין כֶּף כְּתִיב, (במדבר
כה) הֲנַנִּי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם. וְכִי סִלְקָא דַעְתָּךְ
דְּבְגִין פְּנַחַס הָוָה. וּמַה קִּטְטָא הָוָה לִיה לְפְנַחַס בְּהָאִי
בְרִית. אֶלָּא הָכָא אֲתַקְשֵׁר מְלָה בְדוּכְתִיָּהּ. הֲנַנִּי נוֹתֵן לוֹ
אֶת בְּרִיתִי. וּמַה אֲתֵן לוֹ שְׁלוֹם (לְאַתְחַבְרָא כָּל חַד בְּדוּכְתִיָּהּ)
לְאַתְחַבְרָא בְרִית בְּאַתְרֵיהּ. וְעַל דָּא הֲנַנִּי נוֹתֵן לוֹ אֶת
בְּרִיתִי (שְׁלוֹם). וּמַה (נ"א אִיהוּ) שְׁלוֹם דְּאִיהוּ אֲתֵרִיהּ לְאַתְחַבְרָא
בְּהַדִּיָּהּ. מַה דְּאַתְפָּרֵשׁ מְנִיָּה בְּחוּבֵיָּהּ. בְּגִינֵיהּ אֲתַחְבֵּר
בֵּיהּ. וְעַל דָּא הוּאִיל וְהוּא אֲתַקִּין מְלָה בְדוּכְתִיָּהּ, מְכָאן
וְלַהֲלָאָה וְהִיתָה לוֹ וּלְזִרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהַנֵּת עוֹלָם, תַּחַת
אֲשֶׁר קִנָּא לְאַלְהֵיוּ וְגו'.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן לִית לָךְ מְלָה בְּעַלְמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא קַנִּי לָהּ כְּמוֹ חוּבָא דְבְרִית כְּמָא דְאַתְ אָמַר,
(ויקרא כו) חָרַב נֹקְמַת נָקַם בְּרִית. וְתָא חַוִּי, לָא אֲשַׁתְּלִים
חוּבָא דְדָרָא דְטוּפְנָא, אֶלָּא בְּגִין דְּחָבוּ בְּחַבִּילוֹ (דְּאַרְחִיָּהּ)
עַל אֲרַעָא. וְאַף עַל גַּב דְּהוּוּ מְקַפְחִי דָּא לְדָא כְּדַכְתִּיב
וְתַמְלָא הָאֲרִיץ חָמֵס (וְחָמֵס מִכְּלָא הִנְדָּה וּבְגִין כֶּף) וְכַתִּיב כִּי (דף טו ע"א)
מְלָאָה הָאֲרִיץ חָמֵס מִפְּנֵיהֶם. מְכָל מְקוּם וְתַשְׁחַת הָאֲרִיץ

לפני האלהים. והנני משחיתם מדה פנגד מדה, הנני משחיתם בחובא דחבלותא.

ואית דאמרי דלא אשתלים קסטייהו אלא בחובא דחמס דהוו מקפחין דא לדא דהוו בישין לשמים ולבריות. תא חזי, כמה אנון ממנן מלעילא דאתפקדן על קלי דאנון דמסרי דינא על חבריהון על מה דעבדי לון. ועל דא פתיב פי מלאה הארץ חמס מפניהם. ובגין כך פתיב והנני משחיתם את הארץ:

ויאמר יי לנח בא אתה וכל ביתך. אמר רבי שמעון אמאי בכלהו (ד"א ל"ג אמר) אלהים והכא יי. מאי שנא הכא דאתמר יי שמא עלאה דרחמי. אלא רזא איהו דאוליפנא. לאו אורח ארעא לקבלא אתתא אושפינא בהדה אלא ברשו דבעלה.

אוף הכי (במי נח) נח בעא לאעלא בתיבותא לאתחברא בהדה. ולא הוה (ליה) יאות עד דבעלה דתיבה יהב ליה רשו לאעלאה (בהדה). דכתיב בא אתה וכל ביתך אל התבה. ובגין כך אקרי הכא יי בעלה דתיבה. וכדין עאל נח ואתחבר בהדה. וכן אוליפנא דלית ליה רשו לאושפינא למיעאל לביתא אלא ברשו בעלה מאריה דביתא, הדא הוא דכתיב לבתר ויבא נח וגו'.

תא חזי, מה פתיב פי אותך ראיתי צדיק לפני בדור

הָזֶה. מִכָּאן אוֹלִיפְנָא דְלֹא יִקְבֵּל בְּרַ נֶשׂ אוֹשְׁפִיזָא בְּבֵיתֶיהָ
 אִי אִיהוּ חֲשִׁיד בֵּיהּ דְּאִיהוּ חֲיִיבָא. אֶלָּא אִי קָאִים בְּעֵינׁוּי
 לְזַכָּאָה דְּלֹא חֲשִׁיד בְּעֵינׁוּי כָּלֵל. הֲדָא הוּא דְכָתִיב בָּא
 אֶתְּה וְכֹל בֵּיתְךָ אֶל הַתְּבָה, מֵאִי טַעְמָא בְּגִין כִּי אוֹתְךָ
 רִאִיתִי צְדִיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה.

וְאוֹלִיפְנָא דְאִי יִהְיֵב לֵיהּ רִשׁוּ בְּלַחֲדוּי וְלֹא יִהְיֵב רִשׁוּ
 לְכָל אַנּוּן דְּאֶתְיִין עֲמִיהּ, לָא יִיעוּל לִוּן
 לְבֵיתָא. הֲדָא הוּא דְכָתִיב בָּא אֶתְּה וְכֹל בֵּיתְךָ אֶל הַתְּבָה.
 לְכֹלָא יִהְיֵב רִשׁוּתָא לְמִיעֵל. וּמְקָרָא דָּא אוֹלִיפְנָא רְזָא
 דְּאַרְחׁוּי דְּאַרְעָא. (ד"א ל"ג) בָּא אֶתְּה וְכֹל בֵּיתְךָ אֶל הַתְּבָה
 וְגו'.

רַבִּי יְהוּדָה פִּתַּח (תהלים כד) לְדוֹד מְזֻמּוֹר לֵיִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ
 תִּבֵּל וַיּוֹשְׁבֵי בָהּ. הָא תַנִּינָן לְדוֹד מְזֻמּוֹר דְּאָמַר
 שִׁירְתָּא וּלְבַתֵּר שְׂאֲרַת עֲלִיהּ רוּחַ קַדִּישָׁא, מְזֻמּוֹר לְדוֹד
 דְּשְׂאֲרַת עֲלִיהּ רוּחַ קַדִּישָׁא וּלְבַתֵּר אָמַר (ל"ה) שִׁירְתָּא.
 לֵיִי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ, הֵאִי קָרָא עַל אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל
 אֶתְמַר דְּאִיהִי אַרְעָא קַדִּישָׁא. וּמְלוֹאָהָ דָּא שְׂכִינְתָּא
 כְּמָא דְאֶתְּ אָמַר, (דברי הימים ב ה) כִּי מָלָא כְבוֹד יְיָ אֶת בֵּית
 יְיָ. וְכָתִיב, (שמות מ) וְכְבוֹד יְיָ מָלָא אֶת הַמִּשְׁכָּן. מֵאִי מָלָא
 וְלֹא מִלָּא. אֶלָּא מָלָא וְדָאִי דְּאֶתְמַלְיָא מְכֹלָא.
 דְּאֶתְמַלְיָא מִן שְׂמֵשָׁא. סִיְהָרָא שְׁלִים בְּכֹל סְטָרִין. מָלָא

מִכָּל טוֹבא דְלַעִילָא. כְּאִסְקוּפָא דָא דְאֶתְמַלְיָא מִכָּל
טוֹבא דְעֵלְמָא. וְעַל דָּא כְּתִיב לִיִּי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ. תִּבְל
וְיֹשְׁבֵי בָהּ דָּא שָׂאֵר אֶרְעָאן.

דְּבַר אַחַר לִיִּי הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהָ דָּא אֶרְעָא קְדִישָׁא עֵלְאָה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בָהּ. וּמְלוֹאָהָ אֲלִין
נְשַׁמְתְּהוֹן דְּצַדִּיקֵיִיא (ד"א ל"ג דְּבִלְהוֹן מְלִיִּין לֵה) אֶתְמַלְיָא (ד"א
דְּאֶתְמַלְיָא) מְנִיִּיהוּ מִחִילָא דְעַמּוּדָא חַד דְּעֵלְמָא קְיִימָא
עֲלִיהָ. וְאִי תִימָא עַל חַד קְיִימָא.

תָּא חַזִּי, מַה כְּתִיב, (תהלים כד) כִּי הוּא עַל יָמִים יִסְדָּהָ.

השלמה מזהה שמטות (סימן מ"ז)

עַל יָמִים יִסְדָּהָ, אֲלִין חֲפִימִין דְּיִשְׂרָאֵל רַבְרַבִּיא דְּיִסְדָּן
אוֹרֵיִיתָא וְחַכְמָתָא דְּאֶתְקַרִּיאת הַיָּם הַגְּדוֹל וְכֵן הוּא
אוֹמֵר (קִהְלֵת א') וְעַל נְהָרוֹת אֲלִין תְּלַמִּידֵיִיא דְּאִינוּן רַבְרַבִּין
מִן נְהָרָא. וְכֵן הָרַב גְּדוֹל מִן הַתְּלַמִּידִים. וְאִינוּן מְחַדְדִין
אֶת הָרַב בְּקוּשִׁיתִיהוֹן. וְהוּא מְתַרְץ לֹון כָּל הַקּוּשִׁית וְאִינוּ
מְתַרְשֵׁל. כְּמוֹ הַנְּהָרוֹת שְׁנַמְשְׁכִין לָיִם וְאִינוּ מְלָא שְׁנַאֲמַר
כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם. וְהִרְאִיהָ אֲמַרוּ אַחֲרֵי כֵן מִי
יַעֲלֶה בְּהַר יִי. כִּי אִין מַעֲשָׂה בְּלָא חַכְמָה. כִּי הַתְּלַמוּד
מִבִּיא לִיְדֵי מַעֲשָׂה: (עד כאן מזהה שמטות)

כִּי הוּא. מֵאֵן הוּא. דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּמָא דְּאֶתְ
אֲמַר הוּא עֲשָׂנוּ. וְכְתִיב, (איוב כד) כִּי הוּא לְקַצוֹת הָאָרֶץ

יְבִיט.

עַל יָמִים יִסְדָּה וְעַל נְהֻרוֹת יִכּוֹנְנָה אֵלַיִן שְׁבַעַה עֲמוּדִים
 דְּקִיָּמָא (אַרְעָא) עֲלֵיהוּ וּמִלֵּינָן לָהּ. הִיא אֶת־מִלְּיֵיא
 מִנֵּיהוּ, הֵיךְ אֶת־מִלְּיֵיא מִנֵּיהוּ. בְּשַׁעֲתָא דְאַסְגִּיאַו זַכְּאִין
 בְּעֵלְמָא כְּדִין אַרְעָא דָּא עֲבַדַּת פִּירִין וְאֶת־מִלְּיֵיא מִכְּלָא.
 וּבְשַׁעֲתָא דְאַסְגִּיאַו חִיבִין בְּעֵלְמָא כְּדִין כְּתִיב, (אִיּוֹב יד)
 אֲזָלוּ מִיָּם מִנִּי יָם וְנָהָר יִחַרֵּב וַיִּבֶשׁ. אֲזָלוּ מִיָּם
 מִנִּי יָם, דָּא אַרְעָא קִדִּישָׁא דְאַמְרָן דְאַשְׁתַּקֵּיא מִשְׁקִיו
 עֲלָתָהּ. וְנָהָר יִחַרֵּב וַיִּבֶשׁ, הֵהוּא עֲמוּדָא חַד דְּקָאִים עֲלָהּ
 לְאַתְנַהֲרָא מִנֵּיהּ. וְנָהָר יִחַרֵּב וַיִּבֶשׁ כִּמָּא דְאַתְּ אָמַר (ישעיה
 נז) הַצְּדִיק אֲבַד.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּהֵוָה זְמַנָּא דְאַתְאַבִּידוּ אַנּוּן חִיבִין
 מִעֵלְמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא (עֲצִיב) (נ"א אֶסְתַּבֵּל) אֶשְׁתַּדַּל
 עַל עֵלְמָא וְלֹא חֲמָא מֵאֵן (דְּקָאִים) דְּאַגִּין עוֹלָהּ. וְאִי תִימָא
 הָא נַח, דְּהָוָה לִיָּה לְאַגְנָא עַל (דְּרִיָּה) גְּרַמִּיָּה וְלְאַפְקָא מִנֵּיהּ
 תּוֹלְדִין לְעֵלְמָא. הֵדָּא הוּא דְכָתִיב כִּי אוֹתָךְ רָאִיתִי צְדִיק
 לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה. בְּדוֹר הַזֶּה דִּיִּיקָא.

רַבִּי יוֹסִי (דף 10 ע"ב) אָמַר בְּדוֹר הַזֶּה דָּא שְׁבַחָא דִּילֵיהּ דְּהָוָה
 בְּהֵוָה דָּרָא חִיבָא וְאַשְׁתַּכַּח כּוּלֵי הָאִי אִישׁ צְדִיק
 תַּמִּים (וְדָאִי וְלֹא בְּדָרָא דִּילֵיהּ אֵלָא) (ס"א וְדָא דִּי לִיָּה) וְאַפִּילוּ בְּדָרָא
 דְּמִשָּׁה, אֲבָל לָא הָוָה יְכִיל לְאַגְנָא עַל עֵלְמָא. בְּגִין דְּלֹא
 אֶשְׁתַּכַּחוּ עֲשָׂרָה בְּעֵלְמָא כִּמָּא דְאַתְּ אָמַר, (בראשית יח) אוֹלֵי

יִמְצְאוּן שָׁם עֵשֶׂרָה וְלֹא אֶשְׁתַּכְּחוּ תַּמָּן, אוֹף הִכָּא לָא
 אֶשְׁתַּכְּחוּ עֵשֶׂרָה. אֵלֹא הוּא וּתְלַת בְּנוֹי וְנוֹקְבֵייהוּ וְלֹא הוּוּ
 עֵשֶׂרָה.

סְתָרֵי תוֹרָה (בְּזוֹהַר יֶשֶׁן נִמְצָא דָה)

השלמה מההשמטות (סימן יב)

מֵה הַשִּׁיב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְנַח כְּשִׁיבָא מִן הַתִּיבָה וְרָאָה אֶת
 הָעוֹלָם חָרֵב וְהִתְחִיל לְבַכּוֹת לְפָנָיו וְאָמַר רְבוּנוּ שָׁל עוֹלָם
 נִקְרָאת רַחוּם הָיָה לָהּ לְרַחֵם עַל בְּרִיּוֹתָהּ וְכוּ'. הַשִּׁיב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא וְאָמַר. רַעִיָא שְׁטִיָא, הַשְׁתָּא אֲמַרְתָּ דָא, לָמָּה לֹא אֲמַרְתָּ בְּשַׁעְתָּא
 דְאֲמַרְתָּ לָהּ, כִּי אוֹתָהּ רָאִיתִי צְדִיק לְפָנַי וְגו'. וְאַחַר כֵּן, הִנְנִי מְבִיא
 אֶת הַמַּבּוּל מִיָּם. וְאַחַר כֵּן, עֲשֵׂה לָהּ תִּיבַת עֲצֵי גּוֹפֵר. כָּל הָאִי
 אֶתְעַכְבִּית וְאֲמַרְתָּ לָהּ בְּגִין דְתַבְעֵי רַחֲמִין עַל עַלְמָא. וּמְכַדִּין
 שְׁמַעְתָּא דְתַשְׁתְּזִיב בְּתִיבּוּתָא לָא עָאֵל בְּלַבָּךְ לְמַבְעֵי רַחֲמִין עַל
 יִשׁוּבָא דְעַלְמָא וְעַבְדַּת תִּיבּוּתָא וְאֶשְׁתְּזִיבַת וּכְעַן דְאֲתַאבִּיד עַלְמָא
 פְּתַחַת פּוּמָךְ לְמַלְלָא קְדָמִי בְּעֵיִן וְתַחֲנוּנִים. כִּיּוֹן דְחָזָא נַח כֵּן, אֶקְרִיב
 קַרְבָּנִין וְעַלְוֹן דְכְּתִיב (בְּרַאשִׁית ח') וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל
 הָעוֹף הַטְּהוֹר וְגו'.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן בַּא וְרָאָה מָה בֵּין צְדִיקִים שְׁהִיּוּ לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל אַחַר
 נַח וּבֵין נַח, נַח לֹא הִגִּין עַל דּוֹרוֹ וְלֹא הִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם כְּאַבְרָהָם,
 דְכִיּוֹן דְאָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַבְרָהָם (בְּרַאשִׁית י"ח) זַעֲקַת סְדוּם
 וְעַמּוּרָה כִּי רַבָּה מִיַּד וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר וְגו' וְהִרְבָּה תַּחֲנוּנִים לְפָנָי
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שֶׁשָּׂאֵל שְׂאֵם יִמְצָא עֵשֶׂרָה צְדִיקִים שִׁיכְפֹּר
 לְכָל הַמָּקוֹם בְּעֵבּוֹרָם, וְחָשַׁב אַבְרָהָם שְׁהִיּוּ בְּעֵיר עִם לוֹט וְאֶשְׁתּוּ
 וּבְנוֹתָיו עֵשֶׂרָה צְדִיקִים וּלְפִיכֵן לֹא הִתְפַּלֵּל.

אָחַר כֵּךְ בָּא מֹשֶׁה וְהִתְפַּלֵּל וְהִגִּין עַל דּוֹרוֹ כִּיּוֹן שָׁאֵמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא (שמות ל"ב) סָרוּ מִהָר מִן הַדֶּרֶךְ. מִיַּד עָמַד מֹשֶׁה בַּתְּפִלָּה וַיַּחֲלֵ
 מֹשֶׁה וַגּוֹ' עַד שְׁאַחֲזוּתוֹ חִלְחָלָה. רַבְּנָן אֲמַרִי, לֹא הִנִּיחַ מֹשֶׁה לְקוֹדֶשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא עַד שֶׁנִּתְּן נַפְשׁוֹ עֲלֵיהֶם מִן הָעוֹלָם הַזֶּה וּמִן הָעוֹלָם הַבָּא
 דְּכָתִיב (שם) וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא מִסְפָּרָה אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ אָמַר רַבִּי יוֹסִי
 מִהֲכָא (תהלים ק"ו) וַיֹּאמֶר לְהַשְׁמִידֵם לוֹלֵא מֹשֶׁה בְּחִירוֹ עָמַד בַּפֶּרֶץ
 לְפָנָיו.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, מָה רָאָה נַח שְׁלֵא בִיקֵשׁ רַחֲמִים עַל דּוֹרוֹ. אָמַר
 בְּלִבּוֹ אוּלַי לֹא אֲמַלֵּט דְּכָתִיב (בראשית ז') כִּי אוֹתָךְ רָאִיתִי צְדִיק
 לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה כְּלוֹמַר לְפִי הַדּוֹר וּלְפִיכֶךָ לֹא בִיקֵשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶפִּילוּ (הכ"י) הַכִּיר הָוָה לִיָּה לְמַבְעֵי רַחֲמִין עַל עֲלָמָא
 בְּגִין דְּנִיחָא לִיָּה לְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מָאן דִּיִּמַר טָבָא עַל בְּנוֹי. מִנָּא
 לָן מְגַדְעוֹן בְּרַ יוֹאֵשׁ דְּלֵא הָוָה זָכָא וְלֵא בְרַ זָכָא וּמְשׁוּם דְּאָמַר
 טִיבוּתָא עַל יִשְׂרָאֵל, אָמַר לִיָּה קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, (שופטים ו') לָךְ
 בְּכַחַךְ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִדָּיָן. מָהוּ בְּכַחַךְ זֶה טִיבוּתָא
 דְּאָמַרְתָּ עַל בְּנֵי. (ער כאן מזההשמות)

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל לִיָּה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי, הָא תְּנִינָן
 בְּשַׁעְתָּא דְּעָלְמָא אֲתַמְלִיָּא חוּבֵי בְּנֵי נָשָׂא וְדִינָא
 נַפְק, וּוִי לְהֵוָא זָכָא דְּאֲשַׁתְּכַח בְּעָלְמָא דְּאִיְהוּ אֲתַפְס
 בְּחוּבֵי דְּחִיבֵיָּא בְּקַדְמִיתָא. נַח אִיךְ אֲשַׁתְּזִיב דְּלֵא אֲתַפְס
 בְּחוּבֵיָּהוּ. אָמַר לִיָּה הָא אֲתַמַּר דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא
 לְאַפְקָא מִנִּיָּה תּוֹלְדִין לְעָלְמָא מְגוֹ תִיבוּתָא. וְתוּ דְּהָא
 דִּינָא לֹא יִכְלָא לְשַׁלְטָאָה עֲלוּי בְּגִין דְּהוּא טְמִיר וְגִנְיָז
 בַּתְּבָה וְאֲתַכְסִּיָּא מַעִינָא.

וְתָא תְּוִי, כְּתִיב, (צפניה ב) בִּקְשׁוּ צְדָק בִּקְשׁוּ עֲנוּה אוּלַי
 תִּסְתָּרוּ בְּיוֹם אַף יי. וְנַח בִּקְשׁ צְדָק וְעָאֵל בְּגִוּוּה

לְשַׁלְטָאָה וּלְקַטְרָגָא לִיה. הֲכָא אֲתַרְמִיז לְאַנּוּן קַדִּישִׁי
עַלְיוֹנִין לְמַנְדַּע בְּרוּזָא דְאַתּוּן קַדִּישִׁין עַלְאִין הַפּוּכָא
דְאַתּוּן כ"ב לְאַתְמַחִי לְאַנּוּן חֵיבִיָּא. וְעַל דָּא וַיִּמְחוּ מִן
הָאָרֶץ פְּתִיב. בֵּא אֶתְהָ וְכֹל בֵּיתְךָ.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח (ישעיה סג) מוֹלִיךְ לִימִין מִשָּׁה זְרוּעַ תְּפֹאֲרֹתוֹ
בּוֹקַע מַיִם מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לוֹ שֵׁם עוֹלָם. (נ"א זרוע
תְּפֹאֲרֹתוֹ) דָּא זְכוּתָא דְאַבְרָהָם דְּאִיהוּ יְמִינָא מִמִּשָּׁה.
תְּפֹאֲרֹת דְּמִשָּׁה. וּבְגִין כֶּךָ בּוֹקַע מַיִם מִפְּנֵיהֶם. דְּהָא
זְכוּתָא דְאַבְרָהָם בּוֹקַע מַיִם אִיהוּ. וְכֹל דָּא לְמָה לַעֲשׂוֹת
לוֹ שֵׁם עוֹלָם.

תָּא חֲזִי, מַה בֵּין מִשָּׁה לְשָׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא. בְּשַׁעֲתָא
דְּאָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִשָּׁה (שמות לב) וְעַתָּה
הִנֵּיחָה לִי וְגו'. וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי גָּדוֹל וְגו'. מִיַּד אָמַר
מִשָּׁה וְכִי אֶשְׁבּוֹק דִּינְהוֹן דִּישְׂרָאֵל בְּגִינִי. הַשְׁתָּא יִימְרוּן
כָּל אַנּוּן בְּנֵי עֲלָמָא דְאַנָּא קַטְלִית לּוֹן לְיִשְׂרָאֵל. כְּמָה
דְּעַבַּד נח.

דְּכִיּוֹן דְּאָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּישׁוּיב לִיה
בְּתִיבּוּתָא (כְּמָה דְּאַתְמַר) דְּכְתִיב וְאֲנִי הִנְנִי מִבִּיא אֶת
הַמַּבּוּל מִיַּם וְגו'. וְכְתִיב וּמַחִיתִי אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר
עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה וְאֲנִי הִנְנִי מְקִים אֶת בְּרִיתִי וְגו'
וּבָאתָ אֶל הַתְּבֵה פִּיּוֹן דְּאָמַר לִיה דִּישְׁתְּזִיב הוּא וּבְנוֹי לָא
בְּעָא רַחֲמִין עַל עֲלָמָא וְאַתְאַבִּידוּ. וּבְגִין כֶּךָ אֶקְרוּן מִי
הַמַּבּוּל עַל שְׁמִיָּה כְּמָא דְאַתְ אָמַר, (ישעיה נד) כִּי מִי נח זֹאת
לִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעַבּוֹר מִי נח.

אָמַר מֹשֶׁה הַשְּׁתָּא יִמְרוּן בְּנֵי עֲלָמָא דְאַנָּא קְטִילַת לוֹן
 בְּגִין דְּאָמַר לִי וְאַעֲשֶׂה אוֹתָךְ לְגוֹי גְּדוֹל. הַשְּׁתָּא
 טַב לִי דְּאִימוֹת וְלֹא יִשְׁתַּצוּן יִשְׂרָאֵל. מִיַּד וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת
 פְּנֵי יְיָ אֱלֹהָיו. בָּעָא רַחֲמִין עַלֵּיהוּ וְאֶתְעַר רַחֲמֵי עַל
 עֲלָמָא.

וְאָמַר רַבִּי יִצְחָק שִׁירוֹתָא דְּבָעָא רַחֲמֵי עַלֵּיהוּ מֵאֵי
 קָא־מַר. לָמָּה יְיָ יַחֲרֶה אַפָּךְ בְּעַמֶּךָ. וְכִי מָלָה דָּא
 אִיךְ אָמַר לִיה מֹשֶׁה לָּמָּה. וְהָא עֲבָדוּ כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת
 כְּמָא דְּאֵת אָמַר עֲשׂוּ לָהֶם עֲגָל מִסְכָּה וַיִּשְׁתַּחֲווּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ
 אֱלֹהֵי וְגו'. וּמֹשֶׁה אָמַר לָמָּה. אֱלֹא הֲכִי אוֹלִיפְנָא מֵאֵן
 דְּמַרְצָה לְאַחֲרָא לָא בָּעֵי לְמַעַבְדַּת הַהוּא חוּבָא (דְּאִיְהוּ) רַב,
 אֱלֹא יִזְעִיר לִיה קַמִּיה. וְלִבְתַּר יִסְגִּי לִיה קַמִּיה אַחֲרָא (ד"א
 ל"ג חֵיִבָּא) דְּכַתִּיב אַתֶּם חֲטָאתֶם חֲטָאתֶם חֲטָאתֶם גְּדוֹלָה.

וְלֹא שָׁבִיק לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַד דְּמָסַר גְּרַמִּיה
 לְמוֹתָא דְּכַתִּיב וְעַתָּה אִם תִּשָּׂא חֲטָאתֶם וְאִם אֵין
 מְחַנֵּי נָא מִסְפָּרְךָ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְחִיל
 לוֹן דְּכַתִּיב וַיִּנָּחֶם יְיָ עַל הָרָעָה וְגו'. וְנַח לָא עֲבַד כֵּן אֱלֹא
 בָּעָא לְאַשְׁתַּזְבָּא וְשָׁבִיק כָּל עֲלָמָא.

וּבְכָל זְמַנָּא דְּדִינָא שְׂרִיא עַל עֲלָמָא, רוּחַ קוּדְשָׁא אָמַר
 וַיִּדְלָא אֶשְׁתַּכַּח כְּמֹשֶׁה דְּכַתִּיב (ישעיה ס"ג) וַיִּזְכּוֹר (ימי
 עולם מֹשֶׁה עֲמוֹ) (וְגו') אֵיִה הַמַּעֲלָם מֵיָם וְגו'. דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת יד)

וַיֹּאמֶר יי אֶל מֹשֶׁה מַה תַּצְעֵק אֵלַי. דְּהָא אִיהוּ בְּצִלּוֹתָא
 סָלִיק לֹון מִן יַמָּא. וּבְגִין דְּשׁוּי גְרַמְיָה בְּצִלּוֹתָא עַל־יִיהוּ
 דִּישְׂרָאֵל בִּימָא. אִיקְרִי (על שְׁמִיחָה) הַמַּעֲלָם מַיִם. דְּאִיהוּ אֲסִיק
 לֹון מִן יַמָּא.

אִיָּה הַשָּׁם בְּקֶרְבוֹ אֶת רוּחַ קְדָשׁוֹ דָּא אִיהוּ מֹשֶׁה דְּאֲשָׁרִי
(דף סח ע"א) שְׁכִינְתָא בִּינֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל. מוֹלִיכֶם
 בְּתַהֲמוֹת כֶּד אֲתַבְּקֵעוּ מִיָּא וְאֶזְלוּ בְּגוֹ תַּהוֹמֵי בִּיבְשֵׁתָא
 דְּגִלְדוּ מִיָּא (וכֵּלָא אֲתַמַּר עַל מֹשֶׁה). (נ"א) וְעַל דָּא אִיקְרִי מֹשֶׁה עֲמוֹ
 בְּגִין דְּאֲמַסֵּר גְרַמְיָה עַל יִשְׂרָאֵל. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אַף עַל
 גַּב דְּזַכָּאָה הָוָה נֹחַ לָאו אִיהוּ כְּדָאִי (בְּגִין) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא יִגִּין עַל עֲלָמָא בְּגִינֵיהּ.

תָּא חֲזִי, מֹשֶׁה לָּא תָּלַה מְלָה בְּזִכּוֹתֵיהּ אֶלָּא בְּזִכּוֹת אַבְהָן
 קְדָמָאִי. אַבְל נֹחַ לָא הָוָה לֵיהּ בְּמָאן דִּיתְלִי בְּזִכּוֹתָא
 כְּמֹשֶׁה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק וְעַם כָּל דָּא פִּיּוֹן דְּאָמַר לֵיהּ
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְהַקְּמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְךָ הָוָה לֵיהּ
 לְמַבְעֵי רַחֲמֵי עַל־יִיהוּ. וְקַרְבָּנָא דְּאִקְרִיב לְבַתֵּר, דִּיקְרִיב
 לֵיהּ מִן קְדָמַת דְּנָא דְּלָמָא יִשְׁכַּךְ רוּגְזָא מַעֲלָמָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מַאי הָוָה לֵיהּ לְמַעַבְדַּ דְּהָא חֲיִיבֵי
 עֲלָמָא הָווּ מְרַגְיִזִין קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאִיהוּ
 יִקְרִיב קְרַבָּנָא. אֶלָּא וְדָאִי נֹחַ דְּחִיל עַל גְרַמְיָה הָוָה, בְּגִין
 דְּלָא יַעֲרַע בֵּיהּ מוֹתָא בְּגוֹ חֲיִיבֵי עֲלָמָא דְּהָוָה חֲמִי

עוֹבְדֵיהוֹן בִּישָׂא כָּל יוֹמָא, וְהֵיךְ מְרַגְזוֹן קַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא כָּל יוֹמָא.

רַבִּי (אֶלְעָזָר פְּתַח) יִצְחָק אָמַר כָּל זְמַנָּא דְחֵיבֵי עֲלֵמָא
אֲסַגִּיאוּ, זְכָאָה דְאִשְׁתַּכַּח בֵּינֵיהוּ הוּא אֲתַפֵּס
בְּקַדְמֵיתָא. דְכָתִיב, (יחזקאל ט) וּמִמְקַדְשֵׁי תַחֲלוּ. וְתַנִּינוּן אֵל
תְּקַרִי מִמְקַדְשֵׁי אֱלֹא מִמְקוּדְשֵׁי. וְנַח הֵיךְ שׁוֹזִיב לִיה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בֵּין כָּל אַנּוּן חֵיבֵיָא. אֱלֹא בְּגִין
דִּיפְקוֹן מַנִּיָּה תּוֹלְדִין בְּעֲלֵמָא דְהוּא צְדִיק כְּדָקָא יְאוּת.
וְתוּ דְאִיהוּ אֲתַרִי בְּהוּ כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא וְלֹא קְבִילוּ מַנִּיָּה,
וְקִיָּים בְּנַפְשֵׁיהָ קָרָא דְכָתִיב, (יחזקאל א) וְאֲתָה פִי
הַזֹּהֲרָתָ רָשָׁע וְגו'. וְכָתִיב וְאֲתָה אֶת נַפְשְׁךָ הַצֵּלְתָּ. מִכָּאֵן
כָּל מֵאֵן דְאֲזַהֵר לְחֵיבָא אֶף עַל גַּב דְלֹא קְבִיל מַנִּיָּה הוּא
שׁוֹזִיב לִיה לְגַרְמִיָּה וְהֵהוּא חֵיבָא אֲתַפֵּס בְּחוּבִיָּה. וְעַד
כַּמָּה יִזְהַר לִיה עַד דִּימַחֵי לִיה הָא אוּקְמוּהָ חֲבַרְיָא.

רַבִּי יוֹסִי הוּוּה שְׂכִיחַ קַמִּיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן יוֹמָא חַד, אָמַר
לִיה מֵאֵי חֲמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְשִׁיצָאָה כָּל חֵיִת
בְּרָא וְעוֹף שְׁמִיָּא עֲמַהוֹן דְחֵיבֵיָא. אֵי בְּנֵי נְשָׂא חֲטָאֵן
בְּעִירֵי וְעוֹפֵי שְׁמִיָּא וּשְׂאָר בְּרִיָּין מַה חָטוּ. אָמַר לִיה בְּגִין
דְכָתִיב פִּי הַשְּׁחִית כָּל בֶּשָׂר אֶת דְרָכּוֹ עַל הָאָרֶץ. כְּלָהוּ
הוּוּ מַחְבְּלֵי אֲרַחֲיָיהוּ. שְׁבִקֵי זִינִיָּהוּ וְדַבְּקוּ בְּזִינָא אַחְרָא.
תָּא חֲזִי, אַנּוּן חֵיבֵי עֲלֵמָא גְרַמוּ הָכִי לְכָל בְּרִיָּין. וּבְעוֹן

(לֹא־שָׁחָא) לֹא־כַחֲשָׂא עוֹבְדָא דְבְּרָאֲשִׁית. וְאֲנֹן גְּרָמוּ לְכָל
 בְּרִיין לְחַבְלָא אֲרַחֲיִיהוּ כְּמָה דְאֲנֹן מְחַבְּלִין. אֲמַר קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא אֲתוֹן בְּעִיתוֹ (לֹא־שָׁחָא) לֹא־כַחֲשָׂא עוֹבְדֵי יְדֵי, אֲנָא
 אֲשָׁלִים רְעוּתָא דְלִכּוֹן וּמְחִיתִי אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
 מֵעַל פְּנֵי הָאָדָמָה. אֲהַדְרַר עֲלָמָא לְמֵיין כְּמָה דְהוּא
 בְּקַדְמִיתָא מֵיין בְּמֵיין וְהָא אֲתַמַּר. מִכָּאן וּלְהֵלָאָה אֲעֵבִיד
 בְּרִיין אַחֲרָנִין בְּעֲלָמָא כְּדָקָא יְאוּת:

וַיְבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי בָנָיו אִתּוֹ. רַבִּי חֵיִיא פִּתַּח
 וְאָמַר (יִרְמִיָּה כג) אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא
 אֲרֹאנוּ נְאֻם יי. כְּמָה אֲנֹן בְּנֵי נִשָּׂא אֲטִימִין לְבָא סְתִימִין
 עֵינֵינִן דְּלֹא מְשַׁגְּיחִין וְלֹא יִדְעִין בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיָּהוֹן דְּכֹתִיב
 בֵּיהּ הֲלֹא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ אֲנִי מִלֵּא. הֵיךְ בָּעוֹן בְּנֵי
 נִשָּׂא לְאִסְתֵּתְרָא מְחוּבֵיִיהוּ וְאֲמַרִי מִי רוּאֲנוּ וּמִי יוֹדְעֵנוּ.
 וְכֹתִיב, (ישעיה כט) וְהָיָה בְּמַחֲשָׁף מַעֲשֵׂיהֶם. לֹאן יִתְטַמְּרוּן
 מִקְּמִיָּה.

לְמַלְכָּא דְבִנְהַ פְּלִטְרִין וְעַבְדֵי תַּחֲוֹת אֲרַעָא טְמִירִין
 פְּצִירִין. לְיוֹמִין מָרְדוּ בְּנֵי פְּלִטְרִין בְּמַלְכָּא
 אֲסַחַר (אֲצַעַר) עֲלֵיִיהוּ מַלְכָּא בְּגֵיִסוּי. מָה עֲבָדוּ עָאֵלוּ
 וְטְמִירוּ גְּרַמֵיִיהוּ תַּחֲוֹת נּוֹקְבֵי פְּסִירִין. אֲמַר מַלְכָּא אֲנָא
 עֲבָדִית לֹון וּמְקַמָּי אֲתוֹן בָּעָאן לְאִתְטַמְּרָא, הֲדָא הוּא
 דְּכֹתִיב אִם יִסְתֵּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֲרֹאנוּ נְאֻם יי.

אָנָּא הוּא דְעֵבְדִית נּוֹקְבֵי פְּסִירִין וְעֵבְדִית חֲשׁוֹכָא וְנִהוּרָא
וְאַתּוֹן אִיךָ יְכַלִּין לְאַתְטַמְרָא קַמָּאִי.

תָּא חֲזִי, כִּד בַּר נָשׁ חֲטִי קָמִי מָאֲרִיָּה וְאַמְשִׁיךְ גְּרַמִּיָּה
לְאַתְפְּסִיא. קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵבִיד בֵּיהּ דִּינָא
בְּאַתְגְּלִיא. וְכִד בַּר נָשׁ אֲדַכִּי גְרַמִּיָּה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
בְּעֵי לְאַסְתְּרָא לִיָּה דְלָא יִתְחַזִּי בְּיוֹם אַף יִי. דְּוַדַּאי אֲבַעֵי
לִיָּה לְאַיְנֵשׁ ^(דף סח ע"ב) דְּלָא יִתְחַזִּי קָמִי מְחַבְּלָא כִּד שְׂרִיא
עַל עֲלָמָא דְלָא יִסְתַּפֵּל בֵּיהּ. דְּהָא כָּל אַנּוּן דִּיִּתְחַזִּין קָמִיָּה
אֵית לִיָּה רִשׁוּ לְחַבְּלָא.

וְהֵיִינוּ דְקָאֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן כָּל בַּר נָשׁ דְּעֵינִיָּה בִישָׂא,
עֵינָא דְמְחַבְּלָא שְׂרִיא עֲלוּי. וְאִיהוּ מְחַבְּלָא
דְּעֲלָמָא אֲקָרִי. וְלַבְּעֵי לִיָּה לְאַיְנֵישׁ לְאַסְתְּרָא מְנִיָּה וְלָא
לְאַתְקַרְבָּא בְּהַדִּיָּה דְלָא יִתְזַק ^(קַמִּיָּה). וְאַסִּיר לְמַקְרַב בְּהַדִּיָּה
בְּאַתְגְּלִיא. וּמְשׁוּם הָכִי מְאִישׁ רַע עֵין בְּעֵי לְאַסְתְּרָא
מְנִיָּה. מְקָמִי מְלֵאךְ הַמּוֹת עַל אַחַת פְּמָה וְכַמָּה.

מַה כְּתִיב בְּבַלְעָם ^(בַּמְדַּבֵּר כּד) וּנְאֻם הַגָּבֵר שְׁתֵּם הָעֵין.
דְּעֵינָא בִישָׂא הוּוּה לִיָּה וּבְכָל אַתְר דְּהוּוּה מְסַתְּפַל בֵּיהּ
הוּוּה אֲמְשִׁיךְ עֲלִיָּה רוּחַ מְחַבְּלָא. וּבְגִין כֶּף הוּוּה בְּעֵי
לְאַסְתְּפֵלָא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל בְּגִין דִּישְׂצִי בְּכָל אַתְר דְּעֵינִיָּה
הוּוּה מְסַתְּפַל. מַה כְּתִיב וַיִּשָּׂא בַלְעָם אֶת עֵינָיו דְּזַקִּיף
עֵינָא חַד וּמְאִיךְ עֵינָא חַד בְּגִין לְאַסְתְּפֵלָא בְּהוּ בִישְׂרָאֵל
בְּעֵינָא בִישָׂא.

תָּא חֲזִי, מַה כְּתִיב וַיֵּרָא אֶת יִשְׂרָאֵל שׁוֹכֵן לְשֶׁבֶטְיוֹ.
 וְחָמָא דְשְׂכִינְתָא חֲפִיא עֲלֵיהוּ וּרְבִיעָא עֲלֵיהוּ
 מִתְתַּקְנָא בְּתַרִּיסַר שְׁבֻטִין תְּחוּתָהּ וְלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָא
 עֲלֵיהוּ עֵינֵיהּ. אָמַר אֵיךְ אֵיכּוֹל לְהוֹן דְּהָא רוּחַ קַדִּישָׁא
 עֲלָאָה רְבִיעָא עֲלֵיהוּ וְחֻפְתָּ לֹון בְּגַדְפָּהָא. הֵדָא הוּא
 דְכְתִיב פָּרַע שָׁכַב כַּאֲרִי, וּכְלָבִיא. מִי יִקְיָמְנוּ. מִי יִקְיָמְנוּ
 מִעֲלֵיהוּ בְּגִין דִּיתְגַּלִּיין וְשַׁלְטָא עֵינָא עֲלֵיהוּ.

וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָא לְחֲפִיא לְנַח לְאַסְתְּרָא
 מִעֵינָא דְלֹא יָכִיל רוּחַ מְסֻאָבָא לְשַׁלְטָא עֲלֵיהּ בְּגִין
 דְלֹא יִתְחַבֵּל וְהָא אֲתַמָּר. וַיָּבֵא נַח כְּמָה דְאֲתַמָּר
 לְאַסְתְּרָא מִעֵינָא. מִפְּנֵי מִי תַמְבּוּל (דְּהָא) דְמִיין דְחָקוּ לֵיהּ.
 אָמַר רַבִּי יוֹסִי חָמָא מִלְּאַךְ הַמּוֹת דְּהוּא אֲתִי (ד"א ל"ג לְגַבִּיָּה)
 וּבְגִין כֶּךָ עָאֵל לְתִיבּוּתָא

וְאַסְתְּמַר בָּהּ תְּרִיסַר יְרַחִי (שְׁתָּא). וְאַמַּאי תְּרִיסַר יְרַחִין.
 פְּלִיגִי בָּהּ רַבִּי יִצְחָק וּרְבִי יְהוּדָה. חַד אָמַר י"ב
 יְרַחִין דְכֶךָ אִיהוּ דִינָא דְחִיבֵיָא. וְחַד אָמַר לְאַשְׁלָמָא
 צְדִיק (נ"א צְרִיךְ) דְרַגִין תְּרִיסַר וּשְׁאָר דְרַגִין דְאֲתַחֲזִי לְאַפְקָא
 מִן תִּיבָה.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר שְׁתָּא יְרַחִי אַנּוּן בְּמִיא וְשִׁיתָא יְרַחִי
 בְּאַשָׁא. וְהָא הָכָא מִיָּא הוּוּ אַמַּאי תְּרִיסַר יְרַחִי.
 אָמַר (לֵיהּ) רַבִּי יוֹסִי בְּתַרִּי דִינִין דְגִיָּהֲנָם אֲתַדְּנוּ בְּמִיא

וְאִשָּׁא. בְּמִיָּא דְּמִיִּין דְּנַחְתוּ עַל־יְהוּ מְלַעֲיָלָא הוּוּ צְנִינִין
 כְּתֻלְגָּא. בְּאִשָּׁא דְּמִיִּין דְּנַפְקִי מִתַּתָּא הוּוּ רְתִיחֹן כְּאִשָּׁא.
 וְעַל דָּא בְּדִינָא דְּגִיְהֵנָם אֲתַדְּנוּ בְּאִשָּׁא וּמִיָּיא (ובגין כך תריסר
 ירחי הוּוּ דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר דִּינָא דְּחִיבִיבִיא בְּגִיְהֵנָם תְּרִיסַר יְרַחֵי הוּוּ וְהָא אֹקְמוּהָ. וְעַל דָּא כֹּל
 אֲנוּן חִיבִי עֲלֵמָא אֲתַדְּנוּ בְּתִרִין דִּינִין אֲלִין בְּמִיָּא וְאִשָּׁא) עַד דְּאִשְׁתַּצִּיאוּ
 מִעֲלָמָא. וְנַח הוּוּ מִסְתַּתֵּר בְּתִיבוּתָא וְאֲתַכְּסִי מֵעִינָא
 וּמַחְבֵּלָא לָא קָרִיב לְגַבִּיָּה, וְתִיבוּתָא אִיְהִי הוּוּ שְׁטִיָּא עַל
 אֲנִפֵּי מִיָּא כְּמָא דָּאֲתָּ אָמַר וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתִּיבָה וַתָּרֶם מֵעַל
 הָאָרֶץ.

אַרְבַּעִים יוֹם לָקוּ. דְּכָתִיב וַיְהִי הַמַּבּוּל אַרְבַּעִים יוֹם עַל
 הָאָרֶץ וְגו'. וְכֹל שְׂאֵר זִמְנָא אֲתַמְחֹן מִעֲלָמָא.
 הֲדָא הוּוּ דְּכָתִיב וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ. וְוִי לֹון לְאֲנוּן חִיבִיָּא
 דְּהָא לָא יְקוּמוּן לְאֲחִיָּיא בְּעֲלָמָא לְמִיָּקָם בְּדִינָא הֲדָא הוּוּ
 דְּכָתִיב וַיִּמְחוּ כְּמָא דָּאֲתָּ אָמַר, (תהלים ט) שָׁמַם מַחִית לְעוֹלָם
 וְעַד. דְּאֲפִילוּ לְמִיָּקָם בְּדִינָא לָא יְקוּמוּן:
 וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתִּבָּה וַתָּרֶם מֵעַל הָאָרֶץ. רַבִּי אֲבָא פְּתַח
 (תהלים נז) רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים עַל כֹּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדָךְ. וְוִי לֹון לְחִיבִיָּיא דְּאֲנוּן חֲטָאן וּמַרְגִּיזִין לְמַאֲרִיָּהוּן
 בְּכֹל יוֹמָא. וּבְחֹבִיבִיָּהוּ דְּחִיִּין לָהּ לְשִׁכְנִתָּא מַאֲרַעָא.
 וּגְרַמִּין דְּתַסְתַּלֵּק מִעֲלָמָא. וּשְׁכִינִתָּא אֲקָרִי אֱלֹהִים. וְעַלָּה
 כְּתִיב רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים.

תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב וַיִּשְׂאוּ אֶת הַתְּבָה דְּדַחֲיִין לָהּ לְבַר.
 וְתָרַם מֵעַל הָאָרֶץ, דְּלֹא שְׂרִיָּא בְּעֵלְמָא וְאַסְתְּלֶקֶת
 מִנָּה. וְכֹד אִסְתְּלֶקֶת מֵעֵלְמָא, הָא לִית מֵאן דִּישְׁגַּח
 בְּעֵלְמָא וְדִינָא שְׁלִטָּא (בְּדִינָא) כְּדִין עֵלּוּי. וְכֹד יִתְמַחֹן חֵיִיבֵי
 עֵלְמָא וַיִּסְתְּלֶקֶן מִנִּיהּ (דְּעֵלְמָא), שְׂכִינְתָּא אֶהְדֶּרֶת מְדוֹרָה
 בְּעֵלְמָא.

אָמַר לִיהּ רַבִּי יִיסָא, אִי הָכִי הָא אַרְעָא דִּישְׂרָאֵל
 דְּאִתְמַחֹן חֵיִיבֵי דְהוּוּ בְּהֵוּא זְמַנָּא אַמַּאי לֹא
 אֶהְדֶּרֶת שְׂכִינְתָּא לְאַתְרָהּ כְּדַבְּקֶדְמִיתָא. אָמַר לִיהּ בְּגִין
 דְּלֹא אֲשַׁתְּאָרוּ בָּהּ שְׂאָר זַכָּאֵי עֵלְמָא. אֶלָּא (אֲבָל) בְּכָל אֲתַר
 דְּאִזְלוּ נַחְתָּת וּשְׂוִיָּאת (דף סט ע"א) מְדוֹרָה עֲמַהוֹן. וּמַה בְּאַרְעָא
 נּוֹכְרָאָה אַחְרָא לֹא אִתְפְּרָשָׂא מִנִּיהוּ, כָּל שְׁכֵן אִי
 אֲשַׁתְּאָרוּ בְּאַרְעָא קְדִישָׁא.

וְהָא אִתְמַר. בְּכָל חוּבִין דְּחֵיִיבֵי עֵלְמָא דְּחֵיִין לָהּ
 לְשְׂכִינְתָּא. חַד מִנִּיהוּ מֵאן דְּמַחְבֵּל אַרְחִיָּה עַל
 אַרְעָא כְּדִאֲמָרֵן. וּבְגִין כֶּף לֹא חָמִי אַנְפִּי שְׂכִינְתָּא וְלֹא
 עָאֵל בְּפִלְטָרִין. וְעַל דָּא פְּתִיב בְּאֵלִין וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ
 אִתְמַחֹן מִן כְּלָא.

תָּא חֲזִי, בְּהֵוּא זְמַנָּא דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְאַחֲיָאָה מִתִּיָּא, כָּל אַנּוּן מִתִּין דִּישְׁתַּכְּחוּן לְבַר
 בְּשְׂאָר אַרְעִין נּוֹכְרָאִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִבְרָא לוֹן

גּוֹפִיּוֹהוּ ^(נ"א) יוֹקִים לֹון בְּגוֹפִיּוֹהוּ) כְּדָקָא חֲזִי. דְּהָא גְרָמָא
 חַד דְּאִשְׁתָּאֵר בֵּיהּ בְּבַר נֶשׁ תַּחֲוֹת אֲרַעָא הֵהוּא גְרָמָא
 יתְעַבִּיד כְּחֻמִּירָא בְּעִיסָה וְעֲלִיָה יבְנֵי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 כֹּל גּוֹפָא.

וְלֹא יְהִיב לֹון קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא נִשְׁמַתִּין אֶלָּא בְּאֲרַעָא
 דִּישְׂרָאֵל. דְּכֹתִיב, ^(יחזקאל לוז) הִנֵּה אֲנִי פּוֹתַח אֶת
 קְבֻרוֹתֵיכֶם וְהֵעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִקְבְּרוֹתֵיכֶם עִמִּי וְהִבֵּאתִי
 אֶתְכֶם אֶל אֲדַמַּת יִשְׂרָאֵל. דִּיתְגַּלְגְּלוֹן תַּחֲוֹת אֲרַעָא.
 וּלְבַתֵּר מֵה פְתִיב וְנִתְתִּי רוּחִי בְכֶם וְחִייתֶם וְגו'. דְּהָא
 בְּאֲרַעָא דִּישְׂרָאֵל יִקְבְּלוֹן נִשְׁמַתִּין כֹּל ^(אבון) בְּנֵי עֲלָמָא. בַּר
 אֲלִין ^(דְרָא דְטוֹפְנָא) דְּאִסְתָּאֵבוּ וְסִאִיבוּ אֲרַעָא. בְּאֲלִין כְּתִיב
 וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ. מִן הָאָרֶץ דִּיִּיקָא. וְאִף עַל גַּב דְּאִקְשׁוּ
 וְאִפְלִיגוּ קְדַמָּאי עַל דָּא. וַיִּמְחוּ כְּמָא דְאֵת אִמֵּר, ^(תהלים סט)
 יִמְחוּ מִסֵּפֶר חַיִּים.

אִמֵּר לִיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָאי לִית לֹון חוּלְקָא בְּעֲלָמָא
 דְּאֵתִי דְכְּתִיב וַיִּמְחוּ מִן הָאָרֶץ. וְכְתִיב לְעוֹלָם
 יִירָשׁוּ אָרֶץ. אֲבַל יְקוּמוֹן בְּדִין. וְעֲלִיָהוּ כְּתִיב, ^(דניאל יב)
 וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַּת עֶפֶר יִקִּיצוּ אֱלֹה לְחַיֵּי עוֹלָם וְאֱלֹה
 לְחַרְפוֹת וּלְדַרְאוֹן עוֹלָם. וּפְלוּגְתָא בְּהָא אֲבַל כֹּלָא כְּמָה
 דְּאוּקְמוּיָה חֲבַרְיָא:

וַיִּמַּח אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. רַבִּי אַבָּא

אָמַר (אֵת כָּל) לְאֶכְלָלָא כָּל אַנּוּן שְׁלִיטִין דְּשְׁלִטִין מִמֶּנּוּן עַל
 אֶרְעָא. וְדָא הוּא הֵיקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה. דְּכִד עָבִיד
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דִּינָא בְּבִנֵי עֲלָמָא אֲעֵבֵר לְאַנּוּן
 שְׁלִיטִין דִּמִּמֶּנּוּן עַלִּייהוּ בְּקִדְמִיתָא וּלְבִתָּר לְאַנּוּן דִּיתְבִּי
 תַּחֲוֹת גְּדַפְיִיהוּ דְכְּתִיב (ישעיה כד) יִפְקוּד יְיָ עַל צְבָא הַמָּרוֹם
 בַּמָּרוֹם וּלְבִתָּר עַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל הָאֲדָמָה.

וְהִיךְ מִתְעַבְרָן קַמִּיהָ. אֶלָּא אֲעֵבֵר לוֹן בְּנוֹרָא דְדִלִיק
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (דברים ד) כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אוֹכְלָה
 הוּא אֵל קָנָא. אֶשָׁא (הוא) דְּאֶכִּיל אֶשָׁא. הַהוּא יִקּוּם
 דְּעַלִּייהוּ (נ"א מִעֵבֵר) בְּאֶשָׁא. וְאַנּוּן דִּיתְבִּי תַּחֲוֹתִייהוּ בְּמִיָּא.
 וּבְגִינֵי כֶּךָ וַיִּמַּח אֶת כָּל הֵיקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.
 וּלְבִתָּר מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה עַד רֶמֶשׂ וְעַד עוֹף הַשָּׁמַיִם
 וַיִּמַּחוּ מִן הָאָרֶץ. כָּל אֲלִין דִּלְתַתָּא. וַיִּשְׁאַר אֶךְ נֹחַ. אֶךְ
 לְמַעוּטֵי. דְּלָא אֶשְׁתָּאֲרוּ בְּעֲלָמָא בַר נֹחַ וּדְעַמִּיה
 בְּתִיבּוּתָא. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר חֲגִיר הוּא דְּאֶכִּישׁ לִיה אַרְיָא
 וְהָא אוּקְמוּהָ:

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת כָּל הַחַיָּה וְאֶת כָּל הַבְּהֵמָה
 אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבֵה. רַבִּי חִיָּיא פִּתַּח (משלי כב) עָרוֹם
 רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. הָאִי קָרָא אֶתְמַר עַל נֹחַ דְּעָאֵל
 לְתִיבּוּתָא וְאֶסְתַּתֵּר בָּהּ. וְעָאֵל לָגוּ תִיבּוּתָא בְּזִמְנָא דְּמִיָּיא
 דְּחִקּוּ לִיה. וְהָא אֶתְמַר דְּעַד לָא עָאֵל לְתִיבּוּתָא חָמָא לִיה

לְמַלְאֲךָ הַמּוֹת דְּאֵזִיל בִּינֵייהוּ וְאַסְחָר לֹון. פִּיּוֹן דְּחָמָא
 לֵיהּ, עָאל לְתַבָּה וְאַסְתַּתֵּר בְּגִיָּה. הִדָּא הוּא דְכְּתִיב עָרוּם
 רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. רָאָה רָעָה דָּא מַלְאֲךָ הַמּוֹת וְנִסְתָּר
 מִקַּמִּיהּ הִדָּא הוּא דְכְּתִיב מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר. (וְנִסְתָּר לֹא כְּתִיב),
 אֲהַדְרַר עַל מַה דְּאִתְמַר בְּזַמְנָא דְּמוֹתָא שְׂרִיא
 בְּעֵלְמָא בַּר נָשׁ חַפִּים יִסְתָּר וְלֹא יִקּוּם לְבַר וְלֹא יִתְחַזֵּי
 קַמִּי מִחֻבְלָא. בְּגִין דְּכִיּוֹן דְּאִתֵּיחֵיב לֵיהּ רְשׁוּ, יַחֲבִל כָּל
 אַנּוּן דִּישְׁתַּכְּחוּן קַמִּיהּ וְיַעֲבְרוּן קַמִּיהּ בְּאַתְגְּלִיָּא. וְסוּפָא
 דְּקָרָא וּפְתָאִים עָבְרוּ וְנַעֲנְשׁוּ עָבְרִין קַמִּיהּ וְאִתְחַזֵּיין קַמִּיהּ
 וְנַעֲנְשׁוּ.

דְּבַר אַחַר עָבְרוּ, עָבְרוּ פְּקוּדָא (דָּא) (נ"א דְּמֵאֲרִיחוֹן) וְנַעֲנְשׁוּ.
 דְּבַר אַחַר עָרוּם רָאָה רָעָה וְנִסְתָּר דָּא נָח. וּפְתָאִים
 עָבְרוּ וְנַעֲנְשׁוּ אֵלִין בְּנֵי דְרִיָּה. (וְנַעֲנְשׁוּ), פִּיּוֹן דְּאַסְתַּתֵּר
 וְאַשְׁתַּהֵי תַמָּן כָּל הַהוּא זַמְנָא. (דף סט ע"ב) לְבַתֵּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 אֶת נָח.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן (וְיִזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נָח) תָּא חֲזִי בְּשַׁעְתָּא דְּדִינָא
 אֲתַעְבִּיד לָא כְּתִיב בֵּיהּ זְכִירָה. פִּיּוֹן דְּאִתְעַבִּיד (בֵּיהּ)
 דִּינָא וְאִתְאַבִּידוּ חֲיִיבֵי עֵלְמָא, כְּדִין כְּתִיב בֵּיהּ זְכִירָה.
 דְּהָא כִּד דִּינָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא אִתְחַבְּרוּתָא לָא אֲשַׁתְּכַח.
 וּמִחֻבְלָא שְׂרִיא עַל עֵלְמָא. פִּיּוֹן דְּאִתְעַבַּר דִּינָא וְאַשְׁתַּכִּיף

רוֹגְזָא, תָּב כֹּלָא לְאַתְרֵיהּ. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב הֶכָּא וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת נֹחַ. דְּבִיּה שְׂרִיא זְכוּר. דְּנַח אִישׁ צַדִּיק כְּתִיב
בֵּיהּ.

כְּתִיב, (תהלים פט) אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוֹת הַיָּם בְּשׂוֹא גְלוֹי
אַתָּה תִּשְׁבַּחֵם. בְּשַׁעֲתָא דִּימָא קָפִיץ בְּגַלְגּוּלֵי
וַתְּהוּמֵי סִלְקֵי וְנַחֲתֵי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׂדֵר חַד חוּטָא
מִסְטָרָא דִּימִינָא וּמְשִׁיךְ גַּלְגּוּלֵי וְשַׁכִּיךְ זַעֲפִיּה וְלִית מֵאן
דִּידַע לֵיהּ.

יִוְנָה נָחַת לִימָא וְאוֹדֵמָן לֵיהּ תְּהוּא נוּנָא וּבִלְע לֵיהּ. הֵיךְ
לָא נִפְקַת נִשְׁמַתִּיה מִנִּיהּ וְלָא פִּרְחָא מִיַּד. אֶלָּא
בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלִיט בְּהוּא גְאוּתָא דִּימָא.
וְהוּא גְאוּתָא דִּימָא הוּא חַד חוּטָא דְשִׁמְאָלָא דְסִלְיָק לֵיהּ
לִימָא לְעֵילָא וּבִיּה אֶסְתַּלַּק. וְאִי לָאו תְּהוּא חוּטָא דְמִטִּי
לֵיהּ מִסְטָרָא דִּימִינָא לָא סִלְקָא לְעַלְמִין. דְכַד (דְּכִיּוֹן)
דְּתְהוּא חוּטָא נַחֲתֵי לִימָא וַיִּמָּא אֶתְאַחִיד בְּהּ כְּדִין אֶתְעַרִּין
גַּלְגּוּלֵי וְשִׁאָגוֹן לְמִטְרָה טְרַפָּא. עַד דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֶתִּיב לֵיהּ (לִין) לְאַחוּרָא וְתַבִּין לְאַתְרֵיהּ.

הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב בְּשׂוֹא גְלוֹי אַתָּה תִּשְׁבַּחֵם. תִּשְׁבַּחֵם
לְאַנוּן גְּלִי יִמָּא. תִּשְׁבַּחֵם תְּתַבַּר לִוְן לְאַתְבָּא
לְאַתְרֵיהּ. דְּבַר אַחַר תִּשְׁבַּחֵם מִמֶּשׁ שְׁבַחָא הוּא לִוְן בְּגִין
דְּסִלְקִין בְּתִיאובְתָא לְמַחְמֵי. מִכָּאן כָּל מָאן דְּכִסְיָף

לְאַסְתָּפְלָא וּלְמַנְדַּע אַף עַל גַּב דְּלָא יִכִּיל (נ"א ולא יִהְיֶינָּה לִיה
 שְׂבַחָא) שְׂבַחָא אִיהוּ דִּילִיהּ וְכֻלָּא מְשַׁבְּחֵן לִיהּ.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה נַח כַּד הָוּה בְּתִיבָה דְחִיל הָוּה דְלָא יִדְפֵּר
 לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵלְמִין. וְכִיּוֹן דְּאַתְעֵבִיד
 דִּינָא וְאַתְעֵבְרוּ חַיִּיבֵי עֲלָמָא כְּדִין מַה כְּתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים
 אֶת נַח.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַרְתָּא חַזִּי, בְּשַׁעְתָּא דְדִינָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא
 לָא לִיבְעֵי לִיהּ לְאַיְנִישׁ דִּיִּדְפֵּר שְׂמִיָּה לְעֵילָא (קמ"ה
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעֵלְמָא). דִּהָא אִי אֲדַכֵּר שְׂמִיָּה יִדְכְּרוּן חוּבוֹי
 (בְּלִדּוֹ) וַיִּיתוּן לְאַשְׁגָּחָא בֵּיהּ. מְנַלְן מְשׁוֹנְמִית, דִּהָהוּא יוֹמָא
 יוֹם טוֹב דְּרָאשׁ הַשָּׁנָה הָוּה וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִין
 עֲלָמָא. וְכַדִּין אָמַר לִיהּ אֱלִישַׁע (מַלְכִים ב ד) הֵישׁ לְדַבֵּר לָךְ
 אֶל הַמֶּלֶךְ דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּכַדִּין אֶקְרִי מֶלֶךְ. מֶלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ מֶלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט. וְתֵאמֶר בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֶׁבֶת.
 לָא בְּעֵינָא דִּיִּדְכְּרוּן לִי וַיִּשְׁגָּחוּן בִּי אֶלָּא בְּתוֹךְ עַמִּי. מֵאן
 דְּעֵייל רִישִׁיָּה בֵּין עַמָּא (בְּלָא) לָא יִשְׁגָּחוּן עֲלִיהּ לְמִידָן לִיהּ
 לְבִישׁ. בְּגִינִי כַךְ אָמַרְתָּא בְּתוֹךְ עַמִּי.

תָּא חַזִּי, נַח בְּשַׁעְתָּא דְּרוּגְזָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא לָא אֲדַכֵּר.
 כִּיּוֹן דְּדִינָא אֲתַעֲבֵר מַה כְּתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח
 הַשֵּׁתָא אֲדַכֵּר שְׂמִיָּה. דְּבַר אַחַר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת נַח כְּמָה
 דְּאַתְ אָמַר וַאֲזַכֵּר אֶת בְּרִיתִי.

רַבִּי חֲזַקְיָה הָוּה אָזִיל מִקְפוּטְקֵיא לְלוּד. פָּגַע בֵּיהּ רַבִּי
 יִיסָא. אָמַר לֵיהּ תְּוֹהֵנָא עֲלֶךָ דְּאַתְּ בְּלַחֲוֹדְךָ. דְּהָא
 תְּנִינָן דְּלֹא יְפוּק בַּר נָשׁ יַחֲדָאי בְּאַרְחָא. אָמַר לֵיהּ רַבִּיא
 חַד אָזִיל בְּהֲדָאי וְאִיהוּ אֲתִי אֲבַתְרָאי. אָמַר לֵיהּ וְעַל דָּא
 תְּוֹהֵנָא אֵיךְ אָזִיל בְּהֲדַךְ מֵאֵן דְּלֹא תִשְׁתַּעֵי בֵּיהּ מְלִי
 דְּאוֹרֵייתָא. דְּהָא תְּנִינָן כָּל מֵאֵן דְּאָזִיל בְּאַרְחָא וְלֹאוּ
 עֵמִיהּ מְלִי דְּאוֹרֵייתָא אֶסְתַּכֵּן בְּנַפְשֵׁיהּ. אָמַר לֵיהּ הֲכִי הוּא
 וְדָאי.

אֲדַהֲכִי מָטָא הֵהוּא רַבִּיא. אָמַר לֵיהּ רַבִּי יִיסָא בְּרִי מֵאֵן
 אֲתֵר אַנְתָּ. אָמַר לֵיהּ מִקְרָתָא דְּלוּד וְשִׁמְעָנָא
 דְּהָאי בַּר נָשׁ חֲפִים אָזִיל תַּמָּן וְזַמְינָא גְרַמְאי לְפוּלְחָנִיהּ
 וְלַמִּיהָ בְּהֲדִיהּ. אָמַר לֵיהּ בְּרִי יַדְעַת מְלִי דְּאוֹרֵייתָא.
 אָמַר לֵיהּ יַדְעָנָא דְּהָא אַבָּא הָוּה אוֹלִיף לִי בְּפַרְשֵׁת
 קַרְבָּנוֹת וְאַרְכִּינָא אוּדְנָאי לְמָאי דְּהוּה אָמַר עִם אַחֵי
 דְּאִיהוּ קְשִׁישָׁא מְנָאי. אָמַר לֵיהּ רַבִּי יִיסָא בְּרִי אֵימָא לִי.
 פְּתַח וְאָמַר וַיְבִן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיְי וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
 וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עוֹלוֹת בַּמִּזְבֵּחַ. וַיְבִן נֹחַ
 מִזְבֵּחַ, דָּא אִיהוּ מִזְבֵּחַ דְּאַקְרִיב בֵּיהּ אָדָם קַדְמָאָה. נֹחַ (דף
 ע"א) אֵמָאי קְרִיב עוֹלָה. דְּהָא עוֹלָה לָא סַלְקָא אֶלָּא בְּגִין
 הֲרַהוּרָא דְּלָבָא (דְּרַעוּתָא) וְנֹחַ בְּמָה חָב. אֶלָּא נֹחַ הֲרַהֵר וְאָמַר
 הָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְזוּר דֵּינָא עַל עַלְמָא דִּיתְחַרְבַּ,

דִּילְמָא בְּגִין דְּשׁוֹיב לִי כָּל זְכוּתָא פִּקֵּע לִי וְלֹא יִשְׁתַּאֲר
לִי זְכוּ בְּעֵלְמָא. מִיַּד וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה.

הַהוּא מִזְבֵּחַ דְּאַקְרִיב בֵּיהּ אָדָם הָרֵאשׁוֹן הוּא. אִי הָכִי
אַמַּאי וַיִּבֶן. אֲלֵא בְּגִין דְּחִיבֵי עֲלֵמָא גָרְמוּ דְלֹא
קִיַּימָא בְּדוּכְתִּיהּ. פִּיּוֹן דְּאַתָּא נֹחַ כְּתִיב בֵּיהּ וַיִּבֶן. וַיַּעַל
עוֹלוֹת עֲלֵת כְּתִיב חֲדָא (הוּא). כְּתִיב, (ויקרא א) עוֹלָה הוּא
אִשָּׁה רִיחַ גִּיחַח לַיהוָה (לעולם עולה סֶלְקָא דְכַר. אִי) עוֹלָה סֶלְקָא דְכַר
וְלֹא סֶלְקָא נּוֹקְבָא דְכְּתִיב זָכָר תָּמִים יִקְרִיבוּנּוּ. אַמַּאי
כְּתִיב אִשָּׁה דְהָא אִשׁ בְּעִי לְאַשְׁתַּכַּח תַּמּוֹן.

אַלֵּא אַף עַל גַּב דְּעוֹלָה אַתְקָרִיב דְכָר. וְלֹאֲתִרִיהּ
אַתְקָרִיב. נּוֹקְבָא לֹא בְּעִיָּא לְאַתְפָּרְשָׁא מִנִּיהּ,
אַלֵּא בַּהּ אַתְקָרִיב בְּגִין לְחַבְרָא דָּא בְּדָא. דְּסֶלְקָא נּוֹקְבָא
לְגַבֵּי דְכוּרָא לְאַתְחַבְרָא כְּחֲדָא. וְאַף עַל גַּב דְּאִשָּׁה לְשׁוּם
אִישִׁים.

נֹחַ אֶצְטְרִיף לִיהּ לְמַקְרַב עוֹלָה. דְּאִיהּ בְּאַתֵּר דְּדְכוּרָא.
עַבְד לִיהּ קוּדְשָׁא בְרִיף הוּא לְאַתְחַבְרָא וְלֹאֲעֲלָאָה
בְּתִיבָה. וְעַל דָּא אַקְרִיב עוֹלָה. עוֹלָה הוּא אִשָּׁה. אִשׁ ה'
דְּאַתְחַבֵּר (בַּה) שְׁמָאֲלֵא בְּנוֹקְבָא. דְּהָא (כָּל) נּוֹקְבָא מְסֻטָּרָא
דְּשְׁמָאֲלֵא קָא אַתֵּיא וְדְכוּרָא מְסֻטָּרָא דִּימִינָא
בְּאַתְדְּבִקוּתָא דָּא בְּדָא. וּבְגִין כִּף אַקְרִי נּוֹקְבָא אִשָּׁה.
אִשָּׁה קְטִירוּ דְרַחֲמֵי דְאַחִיד בַּהּ שְׁמָאֲלֵא לְסֶלְקָא לָהּ

לְעֵילָא וּלְאַתְקֻשְׁרָא כְּחָדָא. וּבְגִין כֶּךָ (ד"א פְּתִיב) עוֹלָה
 הוּא אִשָּׁה. קְשִׁירוּ דְדַכְר וְנוֹקְבָא דָּא בְדָא:
 וַיֵּרַח יי אֶת רֵיחַ הַנִּיחֹחַ. וּכְתִיב אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ. אִשָּׁה
 הִכִּי שְׁמַעְנָא תִנְנָא וְאִשָּׁא מְחַבְרִין כְּחָדָא. דְּהָא
 לִית תִּנְנָא בְּלֵא אִשָּׁא כְּמָה דְכְּתִיב (שְׁמוֹת ט) וְהָרַסְנִי עֵשֶׂן
 כְּלוּ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יי בְּאִשׁ.

תָּא חֲזִי (נְשֵׂא קְלוּ, קְלוּ) אִשׁ נִפְיָק מְלָגְיוּ וְאִיהוּ דַּק. וְאַחֲד
 בְּמִלָּה אַחְרָא לְבַר דְּלָאוּ אִיהוּ דַּק הִכִּי וְאַתְאַחֲדֵן דָּא
 בְּדָא וּכְדִין תִּנְנָא סְלָקָא. מְאִי טַעְמָא בְּגִין דְּאַתְאַחֲדֵן
 אִשָּׁא בְּמִלָּה דְרַגִּישׁ. וְסִימְנִיד חוּטְמָא דְנִפְיָק בֵּיהּ תִּנְנָא
 מְגוּ אִשָּׁא.

וְעַל דָּא כְּתִיב (דְּבָרִים ל) יִשְׁיִמוּ קְטוֹרֶה בְּאַפְּךָ. בְּגִין
 דְּאַחֲדָר אִשָּׁא לְאַתְרֵיהּ. וְחוּטְמָא (אַתְרֵיהּ) אַתְכְּנִישׁ
 בְּהֵוָה רֵיחָא לְגוּ לְגוּ עַד דְּאַתְאַחֲדֵן כְּלָא וְתַב לְאַתְרֵיהּ.
 וְאַתְקָרִיב כְּלָא לְגוּ מְחֻשְׁבָּה וְאַתְעֵבִיד רַעוּתָא חָדָא. וּכְדִין
 רֵיחַ נִיחֹחַ. דְּנַח רוּגְזָא וְאַתְעֵבִיד נִיחֹחַ.

דְּהָא תִּנְנָא אַתְכְּנִישׁ וְעֵייל וְקָמִיט בְּאִשָּׁא וְאִשָּׁא אַחֲד
 בְּתִנְנָא וְעֵיילִי תְרוּוִייהוּ לְגוּ לְגוּ עַד דְּנַח רוּגְזָא.
 וְכַד אַתְאַחֲדֵן (אַחֲדֵן) כְּלָא דָּא בְדָא וְנַח רוּגְזָא, כְּדִין הוּא
 נִיחֹחַ, וְקְשִׁירוּ חַד וְאַתְקָרִי נִיחֹחַ. נִיחֹחַ דְרוּחָא חֲדוּתָא
 דְכְּלָא כְּחָדָא. נְהִירוּ דְבוּצִינִין נְהִירוּ דְאַנְפִּין. וּבְגִין כֶּךָ

כְּתִיב, וַיֵּרַח יי אֶת רֵיחַ הַנִּיחַת. כִּמְאֵן דְּאַרְח וְכִנְיֵשׁ כִּלְא
לְגוֹ אֶתְרִיה.

אַתָּא רַבֵּי יִיסָא וּנְשָׁקִיה. אָמַר וּמָה כֹּל הֵדִין טָבָא אֵית
תְּחוֹת יַדְךָ וְלֹא יִדְעָנָא בֵּיה. אָמַר אֶהְדְּרָנָא מִן
אוֹרְחָא, וְנִתְחַבֵּר בְּהַדְךָ. אֲזִלוּ. אָמַר רַבֵּי חֲזַקְיָה אֶרְחָא דָּא
בְּהַדֵּי שְׂכִינְתָא נְהָךְ דִּהָא מִתְקַנָּא קִמְן. אֶחָיד בִּידָא
דִּתְהוּא יְנוּקָא וְאֲזִלוּ. אָמְרוּ לִיה אֵימָא לָן קָרָא חַד מֵאַנּוּן
דְּאָמַר לָךְ אַבוּךְ.

פְּתַח תְּהוּא יְנוּקָא וְאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים א) יִשְׁקֵנִי מִנְשִׁיקוֹת
פִּיהוּ, דָּא הוּא תְּאוּבָתָא עֲלָאָה דִּיפּוּק (דְּנִפְקָא)
רְעוּתָא מִפּוּמָא לְנִשְׁקָא וְלֹא נִפִּיק מִחוּטְמָא כֹּד אֶשָּׂא
נִפְקָא, דִּהָא כֹּד אֶתְחַבֵּר פּוּמָא לְנִשְׁקָא נִפִּיק אֶשָּׂא
בְּרְעוּתָא בְּנִהִירוֹ דְּאַנְפִּין בְּחַדּוּה דְּכִלְא בְּאַתְדִּבְקוּתָא
דְּנִיחָא.

וּבְגִין כֹּךְ פִּי טוֹבִים דּוֹדִיךָ מִיָּין. מִתְהוּא יִין (יז) דְּמַחְדֵּי
וְנִהִיר אַנְפִּין וְחִיִּכִין עֵינִין וְעֵבִיד רְעוּתָא. וְלֹאוּ
מִיָּין דְּמִשְׁפַּר (דְּשָׁכִיר) וְעֵבִיד רוּגְזָא וְאַחֲשִׁיךְ אַנְפִּין וְלִהְטָאן
עֵינִין יִין דְּרוּגְזָא. וְעַל דָּא בְּגִין דְּחַמַּר דָּא טַב, נִהִיר
אַנְפִּין וְחַדֵּי עֵינִין וְעֵבִיד תִּיאוּבָתָא דְּרַחֲמִינוּ, מִקְרִיבִין
לִיה כֹּל יוּמָא עַל גְּבִי מְדַבְּחָא (דף ע"ב) שְׁעוּרָא דְּמֵאן
דְּשִׁתִּי לִיה חַדֵּי לִיה וְעֵבִיד לִיה נִיחָא דְּכְתִיב (במדבר כח)

וְנִסְכּוֹ יֵינן רְבִיעִית הַהֵינן. וּבְגִין כֶּךָ פִּי טוֹבִים דּוּדִיךְ מֵיֵינן.
 מֵהָהוּא יֵינן דְּאֶתְעַר רְחִימוֹתָא וְתִיאֹבְתָא.
 וְכֹלָא כִּמְה דְלִתְתָא אֶתְעַר רְחִימוֹתָא דְלַעֲיִלָא. תְּרִין
 שְׂרָגִין כִּד אֶתְדַעַךְ נְהוּרָא דְלַעֲיִלָא בְתַנְנָא דְסַלִּיק
 מֵהָהוּא דְלִתְתָא אֶתְדַלִּיק הָהוּא דְלַעֲיִלָא. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה
 הָכִי הוּא וְדַאי דְעַלְמָא עֲלָאָה תִלְיָא בְתַתָּא וְתַתָּאָה
 בְּעֲלָאָה, וּמִזְמַנָּא דְאֶתְחַרֵּיב בִּי מִקְדָּשָׁא בְרַכָּאן לָא
 אֶשְׁתַּכְּחוּ לַעֲיִלָא וְתַתָּא. לְאַחֲזָאָה דְדָא בְדָא תִלְיָא.
 וְאָמַר רַבִּי יוֹסִי בְרַכָּאן לָא אֶשְׁתַּכְּחוּ וּלְוֹוֹטִין אֶשְׁתַּכְּחוּ,
 דִּהָא יְנִיקוּ דְכֹלָא בְּהָהוּא סִטְרָא נַפְקִי (ד"א) וּבְרַכָּאן
 לָא נַפְקִי), מַאי טַעְמָא, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל לָא שְׂרִיין בְּאַרְעָא
 וְלָא פְלַחִי פּוּלְחָנָא דְאַצְטְרִיךְ לְאַדְלָקָא בּוֹצִינִין
 וְלֹא־שְׁתַּכְּחָא בְרַכָּאן, וּבְגִין כֶּךָ לָא מִשְׁתַּכְּחִי לַעֲיִלָא
 וְתַתָּא, וְעַלְמָא לָא יְתִיב בְּקִיּוּמִיהָ כְּדָקָא יְאוּת.
 וְאָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה לָא אוֹסִיף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאֲדָמָה
 בְּעֵבוֹר הָאָדָם. מַאי הוּא, אָמַר רַבִּי יִיסָא הָכִי
 שְׂמַעְנָא מִרַבִּי שְׂמַעוֹן דְּאָמַר כֹּל זְמַנָּא דְאִשָּׁא דְלַעֲיִלָא
 אוֹסִיף לְתַקְפָּא, תַּנְנָא דְאִיהוּ דִינָא דְלִתְתָא אֶתְקִיף
 רוּגְזָא וְשְׂצִי כֹלָא. בְּגִין דְּכִד נָפִיק אִשָּׁא לִית לִיהָ פֶּסֶק
 עַד דִּישְׁתַּלִּים דִּינָא. וְכִד דִּינָא דְלִתְתָא לָא אוֹסִיף
 לְאַתְתַּקְפָּא בְּדִינָא דְלַעֲיִלָא עֵבִיד דִּינָא וּפְסִיק וְלָא

יִשְׁתַּלֵּם דִּינָא לְשִׁיצָאָהּ. וּבְגִין כֶּף כְּתִיב לֹא אוֹסִיף לְמִיָּהֵב
תּוֹסֶפֶת לְאַתְתְּקָפָא דִּינָא דְלַתְתָּא.

אָמַר הֵהוּא יְנוּקָא שְׁמַעְנָא בְּגִין דְּכְתִיב אַרְוֵרָה אַרְוֵרָה הָאֲדָמָה
בְּעִבּוּרָךְ. דִּהָא בְּהֵיִיא שַׁעְתָּא דְּאַתְלִטִּיא אַרְעָא
בְּחוּבָא דְאַדָּם. אַתְיִיְהִיב רְשׁוּ לְשִׁלְטָאָה עֲלָהּ הֵהוּא חוּיָא
בִּישָׂא דְאִיהוּ מְחַבְּלָא דְעֵלְמָא וְשָׂצִי בְּנִי עֲלֵמָא. מִהֵהוּא
יוֹמָא דְקָרִיב נֹחַ קָרְבָּנָא, וְאַרְח לִיָּה קוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא,
אַתְיִיְהִיב רְשׁוּ לְאַרְעָא לְנַפְקָא מִתַּחֲוֹת הֵהוּא נַחֲשׁ וְנַפְקָא
מִמְסַאָבָא. וְעַל דָּא מְקָרִיבִין יִשְׂרָאֵל קָרְבָּנָא לְקוּדְשָׂא
בְּרִיךְ הוּא בְּגִין לְאַנְהָרָא אִפִּי אַרְעָא.

השלמה מזהשמטות (סימן יג)

עוֹד פֶּתַח הֵהוּא יְנוּקָא וְאָמַר (שִׁיר הַשִּׁירִים א') לְרִיחַ שְׁמֹנֶיךָ
טוֹבִים. לְרִיחַ מָאן, אֶלָּא אֵית רִיחַ וְאֵית רִיחַ. רִיחַ
הַקָּרְבָּן וְרִיחַ הַקְּטוֹרֶת. רִיחַ הַקָּרְבָּן מְקָרִיב וּמִיִּיחַד כָּל
אֵינוֹן שְׁבִטִיָּא דְהִיכְלָא דְבֵית דָּוִד וְרִיחַ הַקְּטוֹרֶת מְקָרִיב
וּמִיִּיחַד וְאַנְהִיר אֵינוֹן בּוֹצִינִין עֲלָאִין נְהִיר (בְּהִיר)

אַפְרִסְמוֹנָא דְכִיָּא

וְעַל דָּא תְרִין מְדַבְּחִין הִיוּ, מְזִבַּח הַקְּטוֹרֶת וּמְזִבַּח הָעוֹלָה
מְזִבַּח הַקְּטוֹרֶת אִיהוּ פְּנִימָאָה מְזִבַּח הָעוֹלָה אִיהוּ
לְבַר. רִיחַ מְזִבַּח הָעוֹלָה מִתְקִין לְאַנְהָרָא בּוֹצִינִין תַּתְאִין,
רִיחַ מְזִבַּח הַקְּטוֹרֶת מִתְקִין לְאַנְהָרָא בּוֹצִינִין עֲלָאִין. וְעַל

דָּא לְרִיחַ שְׁמַנֵּיךָ טוֹבִים לְרִיחַ דְּהֵהוּא קְטוֹרֶת שְׁמַנֵּיךָ
טוֹבִים.

בֹּא וּרְאֵה שְׁתֵּי מִזְבְּחוֹת הֵן מִזְבֵּחַ פְּנִימִי לְעֵילָא מִזְבֵּחַ
חִיצוֹן לְתַתָּא. מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי הוּא שְׁלָם וְזֶהוּ דְכָתִיב
הַמִּזְבֵּחַ בְּתוֹסֶפֶת הִ"א וְכֹף הוּא בְּכָל מְקוֹם. וּמִזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן הוּא חָסֵר הִ"א כְּמוֹ נַעֲרָה נַעַר חָסֵר ה' אֶשְׁתַּכַּח
דְּמֵאֲתַעְרוּתָא דְּמִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי (ס"א הַחִיצוֹן) שֶׁל מִטָּה אֲתַעַר
מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁל מַעְלָה וּבְמָה אֲתַעַר בְּרִיחַ (ס"א דְּמֵאֲתַעְרוּתָא

דְּמִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן שֶׁל מִטָּה אֲתַעַר מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן שֶׁל מַעְלָה וּבְמָה אֲתַעַר בְּרִיחַ הַקְּרָבָנוֹת. וּבְרִיחַ
הַקְּטוֹרֶת שֶׁל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁל מִטָּה אֲתַעַר מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁל מַעְלָה, וּבְמָה אֲתַעַר בְּרִיחַ
הַקְּטוֹרֶת. וְעַל דָּא) הַקְּטוֹרֶת שֶׁל מַעְלָה וְאֲתַעַר רִיחַ
הַקְּרָבָן שֶׁל מִטָּה וְעַל דָּא (שִׁיר הַשִּׁירִים א') לְרִיחַ שְׁמַנֵּיךָ טוֹבִים
אֵינּוֹן בּוֹצִינִין נְהַרִין וְנַצִּיצִין. כְּתִיב הֲכֹא טוֹבִים וְכָתִיב
הֵתָם (בְּרֵאשִׁית א') וַיֵּרֵא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב: (עַד כֹּאן

(מִדְּהַשְׁמִטוֹת)

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה יְאוֹת הוּא (וְהִיא) וְהֵאֵי הָוָה תְּלִי עַד
דְּקִימוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְּסִינַי. אָמַר רַבִּי יִיסָא
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזַעִיר לָהּ לְסִיְהָרָא וְשִׁלְטָא הֵהוּא
נַחֲשׁ, אֲבָל בְּגִין חוּבָא דְּאָדָם אֲתַלְטִיָּא בְּגִין לְמִילַט
עֲלָמָא. בְּהֵהוּא יוֹמָא (דְּאֲתִיְהֵבַת אוֹרִיָּתָא) נִפְקַת אֲרַעָא מֵהֵהִיא
קָלְלָה וְקִיָּמָא סִיְהָרָא בְּהֵהִיא גְרִיעוּתָא, בַּר בְּשַׁעְתָּא

דְּקוֹרְבָנָא אֲשֶׁתְּפָחוּ בְּעֵלְמָא וַיִּשְׂרָאֵל יִתְבִּין עַל אַרְעֵהוֹן.
 אָמַר רַבִּי יִיסָא לְהֵהוּא יְנוּקָא מֵה שְׁמָה, אָמַר לִיה אֲבָא.
 אָמַר לִיה אֲבָא תְּהֵא בְּכֻלָּא בְּחֻכְמָה וּבְשִׁנִּין. קָרָא
 עֲלֵיה (משלי כג) יִשְׁמַח אֲבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֹתֶיךָ.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה וּזְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעְבְּרָא רוּחַ
 מִסַּאבָּא מִן עֵלְמָא כְּמָה (ד"א ל"ג דְּאִתְמַר) דְּכִתִּיב,
 (זכריה יג) וְאֵת רוּחַ הַטְּמֵאָה אֲעֵבִיר מִן הָאָרֶץ. וְכִתִּיב, (ישעיה
 כח) בְּלַע הַמּוֹת לַנֶּצַח וּמָחָה יְיָ אֱלֹהִים דְּמַעָה מֵעַל כָּל פְּנִים
 וְחִרְפַת עַמּוֹ יִסִּיר מֵעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי יִי דְבַר.

וּזְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַנְהָרָא לְסִיְהָרָא וְלֹאֲפָקָא לָהּ
 מִחֲשׁוּכָא בְּגִין הֵהוּא חוּיָא בִישָׁא. כְּמָה דְּכִתִּיב,
 (ישעיה ל) וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָנָה כְּאֹרֶךְ הַחֲמָה וְאֹרֶךְ הַחֲמָה יִהְיֶה
 שְׁבַע־עֶתִים כְּאֹרֶךְ שְׁבַע־עַת הַיָּמִים. מֵאֵי אֹרֶךְ, הֵהוּא אֹרֶךְ
 דְּגִנְיָו לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעוֹבְדָא דְּבְרָא שִׁית:

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֵת בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ
 וּגו'. רַבִּי אֲבָא פִתַּח וְאָמַר, (משלי י) בְּרַכַּת יְיָ הִיא
 תַעֲשִׂיר וְלֹא יוֹסִיף עֶצֶב עִמָּה. בְּרַכַּת יְיָ דָּא שְׁכִינְתָּא
 דְּאִיְהִי אִתְּפַקְדָּא עַל בְּרַכָּאן דְּעֵלְמָא, וּמִנָּה נִפְקִי בְּרַכָּאן
 לְכֻלָּא.

תָּא חֲזִי מַה כְּתִיב בְּקִדְמִיתָא וַיֹּאמֶר יְיָ לְנֹחַ בֵּא אִתָּה וְכָל
 בֵּיתְךָ אֵל הַתִּיבָה וּגו'. כְּמָה דְּאִתְמַר דְּמֵאֲרִיָּה דְּבֵיתָא

יֵהָב לַיהוָה רִשׁוֹ לְמִיעָאֵל. לְבַתָּר אֶתְתָּא אִמְרָה לַיהוָה לְנִפְקָא.
 בְּקִדְמִיתָא עָאֵל בְּרִשׁוֹתָא דְבַעְלָה, לְסוּף נִפְקָ בְּרִשׁוֹ
 דְאֶתְתָּא. מִכָּאן אֹלִיפְנָא מֵאֲרִיָּה (דף ע"א א') דְבֵיתָא יַעֲיִל
 וְאֶתְתָּא תְּפִיק, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל נָח
 לֵאמֹר צֵא מִן הַתֶּבֶת. דְרִשׁוּ הִוּוּ בִידְהָא לְאַפְקָא לַיהוָה
 לְאוֹשְׁפִיזָא וְלֹא לְאַעְלָא לַיהוָה.

כִּיּוֹן דְנִפְקָ יֵהָב מִתְנָן לָהּ, בְּגִין דְאִיְהִי בְּבֵיתָא וּבֵיתָא
 בִּידְהָא. וְאֲנוּן מִתְנָן דְיֵהָב לָהּ בְּגִין לְאַסְגָּאָה לָהּ
 רְחִימוֹתָא בְּבַעְלָה. מִכָּאן אֹלִיפְנָא אֹרַח אֶרְעָא
 לְאוֹשְׁפִיזָא. (לְמִיְהִיב בְּיָדָא דְבַעְלָה כּד נִפְקָ יֵהָב מִתְנָן לְאַתְתִּיָּה וְלֹא בִידְהָא וּבְגִין כּרַ בִּיּוֹן

דְיֵהָב לַיהוָה מִתְנָן) וְעַל דָּא לְבַתָּר דְיֵהָב לָהּ מִתְנָן לְאַסְגָּאָה לָהּ
 רְחִימוֹתָא בְּבַעְלָה (ב"א)

כִּיּוֹן דְנִפְקָ יֵהָב מִתְנָן וּנְבֻזְבוֹן בִּידָא דְבַעְלָה לְמִיְהִיב
 לְאַתְתִּיָּה וְלְמַחְדֵי בָּהּ וְלְאַסְגָּאָה לָהּ רְחִימוֹתָא
 בְּבַעְלָה, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב וַיִּקַּח מִכָּל וָגו' וַיַּעַל עוֹלוֹת
 בְּמִזְבֵּחַ, אֵלִין מִתְנָן דְיֵהָב בִּידָא דְבַעְלָה בְּגִין לְאַסְגָּאָה לָהּ
 רְחִימוֹתָא בְּעֵלְמָא, וּמִכָּאן אֹלִיפְנָא אֹרַח אֶרְעָא
 לְאוֹשְׁפִיזָא דְיֵהָב מִתְנָן בִּידָא דְבַעְלָה לְאַתְתִּיָּה וְלֹא
 בִּידְהָא, וְעַל דָּא וַיַּעַל עוֹלוֹת בְּמִזְבֵּחַ, קוֹרְבָּנָא לְדְכוּרָא
 לְאַסְגָּאָה רְחִימוֹתָא בְּבַעְלָה בְּרַכָּא לַיהוָה) בְּרַכָּא לַיהוָה,
 דְכְּתִיב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נָח וְאֶת בְּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ

וּרְבוּ וְגו'. וּבְגִין כֶּף פְּתִיב, (משלי י) בְּרַפְתַּי יִּי הִיא תַעֲשִׂיר.
וְדַאי כְּמָה דַאֲתַמַּר.

וְלֹא יוֹסִיף עֶצֶב עִמָּה. רָזָא דְכְּתִיב בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה.
עֶצְבוֹן עֲצִיבוּ וְרוּגְזָא בְּלֹא נְהִירוּ דַאֲנַפִּין. כִּד
אֲתַחֲשֵׁף סִיְהָרָא וּבְרַכָּאן לָא מִשְׁתַּפְּחִי. בְּעֶצְבוֹן סִטְרָא
דְרוּחָא אַחְרָא דַאֲמַנַע בְּרַכָּאן מִעֲלָמָא, וּבְגִין כֶּף וְלֹא
יוֹסִיף עֶצֶב עִמָּה. וְדָא הוּא רָזָא דְכְּתִיב, (בראשית ח) לֹא
אוֹסִיף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאָדָמָה:

וּמוֹרְאָכֶם וְחַתְּכֶם יִהְיֶה. מִכָּאן וּלְהֲלָאָה יִהְיֶה לְכוּן
דִּיּוֹקְנִין דְּבְנֵי נְשָׂא דִּהָא בְּקַדְמִיתָא לָא הוּוּ

דִּיּוֹקְנִין דְּבְנֵי נְשָׂא. תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא פְּתִיב, (בראשית ט)
בְּצֹלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וּכְתִיב, (בראשית ה) בְּדַמוֹת
אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתוֹ. כִּיּוֹן דְּחִטּוּ אֲשַׁתְּנוּ דִּיּוֹקְנֵיהוּ מִהֵהוּא
דִּיּוֹקְנָא עֲלָאָה וְאֲתַהֲפְכוּ אֲנוּן לְמַדְחַל מְקַמֵּי חִיוּן בְּרָא.

בְּקַדְמִיתָא כָּל בְּרִיִּין דְּעֲלָמָא זָקֶפֶן עֵינִין וְחֲמָאן
דִּיּוֹקְנָא קְדִישָׁא עֲלָאָה וְזַעֲאן וְדַחֲלִין

מְקַמֵּיהָ. כִּיּוֹן דְּחִטּוּ אֲתַהֲפֹךְ דִּיּוֹקְנֵיהוּ מִעֵינֵיהוּ לְדִיּוֹקְנָא
אַחְרָא. וְאֲתַהֲפֹךְ דְּבְנֵי נְשָׂא זַעֲיִן וְדַחֲלִין קַמֵּי שְׂאָר בְּרִיִּין.

תָּא חֲזִי, כָּל אֲנוּן בְּנֵי נְשָׂא דִּלָּא חֲטָאן קַמֵּי מְאָרִיהוּן
וְלֹא עֲבָרִין עַל פְּקוּדֵי אוֹרֵייתָא. זִיו דִּיּוֹקְנָא דִּלְהוּן

לֹא אֲשַׁתְּנֵי מִחִיזוּ דְּדִיּוֹקְנָא עֲלָאָה. וְכָל בְּרִיִּין דְּעֲלָמָא

זַעִין וְדַחֲלִין קַמִּיה. וּבִשְׁעַתָּא דְּבִנֵּי נֶשָׂא עֲבָרִין עַל פְּתַגְמֵי
 אֹרִייתָא, אֶתְחַלֵּף דִּיּוֹקְנָא דְּלֵהוּן וְכֻלְּהוּ זַעִין וְדַחֲלִין
 מִקַּמֵּי בְרִיין אַחֲרָנִין, בְּגִין דְּאֶתְחַלֵּף דִּיּוֹקְנָא עֲלָאָה
 וְאֶתְעַבֵּר מִנִּייהוּ, וּכְדִין שְׁלִטֵי בְּהוּ חֵיות בְּרָא, דִּהָא לָא
 חֲמוּ בְּהוּ הֵהוּא דִּיּוֹקְנָא עֲלָאָה פְּדַקְחֵזִי.

וְעַל כֶּן הִשְׁתָּא פִּיּוּן דְּעֲלָמָא אֶתְחַדֵּשׁ כְּמִלְקַדְמִין, בְּרִיךְ
 לֹון בְּרַכָּה דָּא וְשְׁלִיט לֹון עַל כֻּלָּא, כְּמָא דְּאֵת אֵמַר
 וְכַל דְּגֵי הַיָּם בְּיַדְכֶם נִתְּנוּ. וְאַפִּילוּ נֹוּנֵי יִמָּא. רַבִּי חֵיִיא
 אֵמַר בְּיַדְכֶם נִתְּנוּ. מִקְדַּמַּת דְּנָא. דְּכַד בְּרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא עֲלָמָא מְסַר כֻּלָּא בִּידֵהוּן דְּכַתִּיב וּרְדוּ בְּדַגַּת הַיָּם
 וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וְגו'.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ. רַבִּי חֲזַקְיָה פָּתַח (תהלים לב) לְדוֹד
 מִשְׁכִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוֵי פִּשְׁעֵי כְּסוּי חֲטָאָה. הַאי קָרָא
 אוּקְמוּהָ, אֲבָל קָרָא דָּא בְּרֹזָא דְּחַכְמַתָּא אֶתְמַר. דִּהָא
 תְּנִינָן בְּעֶשְׂרָה זִינֵי שְׁבַחָא שְׁבַח דּוֹד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 וְחַד מִנִּייהוּ מִשְׁכִּיל. וְהוּא דְּרָגָא חַד מֵאַנוּן עֶשְׂרָה. וְדוֹד
 אֶתְקִין גְּרַמִּיה עַד לָא יִשְׂרֵי עֲלוּי הַאי דְּרָגָא.

אֲשֶׁרִי נִשְׁוֵי פִּשְׁעֵי, דִּהָא בְּשְׁעַתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אֶתְקִיל חוּבֵי וְזַכּוּוֹן דְּבִנֵּי נֶשָׂא דִּהֵהוּא (ד"א) פַּד
 (הוּא) תִּיקְלָא דְּבַסְטֵר חוּבִין מִסְתַּלְקִין וְאַנוּן אוּחֲרָנִין
 זַכִּיין דְּאַנוּן בְּתִיקְלָא אַחֲרָא מְכַרִיעִין לְתַתָּא דָּא הוּא
 נִשְׁוֵי פִּשְׁעֵי.

כְּסוּי חֲטָאָה בְּשַׁעֲתָא דְדִינָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא דִּיהָא
 מִחֲפִיא דְלֹא יִשְׁלוּט עֲלוּי מִחֲבֵלָא, כְּמָה דִּהוּה לְנַח
 דְכִסִּי לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִהֵוּא חֲטָאָה דְאִמְשִׁיךְ
 עֲלִיהָ אָדָם עַל עֵלְמָא. דְכִיּוֹן דְחֲטָאָה דָּא אֲנַגִּיד אָדָם עַל
 עֵלְמָא, שְׂאָר בְרִיין שְׁלֵטָאן וּבַר גָּז דְחִיל מְנִייהוּ וְעֵלְמָא
 לָא אֲתַקִּין בְּתַקוּנִיהָ. וּבְגִין כֶּךָ כֶּד נִפְק נַח מִתִּיבּוּתָא
 קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְרַכִּיהָ. דְכְּתִיב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ
 וְאֶת בָּנָיו וְגו':

וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ. בְּהַנִּי בְרַכָּאן לָא אֲשַׁתְּכַחוּ נוֹקְבֵי, אֶלְא
 אֶת נַח וְאֶת בָּנָיו, אֲבָל נוֹקְבֵי לָא אָמַר קָרָא.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאַתֶּם כֻּלְּלֹא דְדַכּוּרֵי (דף עא ע"ב) וְנוֹקְבֵי
 כְּחֻדָּא. וְתוּ אֶת נַח לְאִסְגָּאָה נוֹקְבִיהָ. וְאֶת בָּנָיו לְאִסְגָּאָה
 נוֹקְבֵי דְלֵהוֹן.

וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב אַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ לְמַעַבְד תּוֹלְדוֹת מִכָּאן
 וּלְהֵלְאָה שְׂרָצוּ בְּאַרְצָן. וְהִכָּא יְהִיב לוֹן קוּדְשָׁא
 בְרִיךְ הוּא שְׁבַע פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא לוֹן וּלְכֹל דְאָתוּ
 אֲבַתְרִייהוּ, עַד דְקִיִּימוּ יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא דְסִינַי וְאֲתִיִּיב
 לוֹן כֹּל פְּקוּדֵי אוֹרִייתָא כְּחֻדָּא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ וְגו'. זֹאת אוֹת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֲנִי
 נוֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וְגו'. אֶת קִשְׁתִּי נֹתַתִּי בְּעַנָּן.
 נֹתַתִּי מִקְדַּמַּת דְנָא. רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח (יחזקאל א) וּמִמַּעַל

לְרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ כַּמְרָאָה אֲבֵן סַפִּיר דְּמוֹת כֶּסֶף.
 מֵה כְּתִיב לְעֵילָא וְאַשְׁמַע אֶת קוֹל כַּנְּפִיָּהֶם כְּקוֹל מַיִם
 רְבִים כְּקוֹל שִׁדֵי בְּלֻכְתָּן. אֵלֶיךָ אֲרַבַּע חִיּוּן רַבְרָבִן עֲלָאִין
 קַדִּישִׁין דִּהְהוּא רָקִיעַ מִתְתַּקְנָא עֲלֵיהוּ. וְכִלְהוּ גְדַפִּיָּהוּ
 (ד"א ל"ג פְּרִישׁוֹן) מִתְחַבְּרָאן דָּא בְּדָא לְחַפִּיָּא גּוּפִיָּהוּ.

וּבְשַׁעֲתָא דְאַנוּן פְּרִישֵׁי גְדַפִּיָּהוּ, אֲשַׁתְּמַע קוֹל גְּדַפִּין
 דְכִלְהוּ דְאַמְרֵי שִׁירְתָא, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב
 כְּקוֹל שִׁדֵי. דְלֹא אֲשַׁתְּכִיף לְעֵלְמִין. כִּמָּה דְכְּתִיב, (תהלים ל)
 לְמַעַן יִזְמַרְךָ כְבוֹד וְלֹא יָדוּם. וּמֵאֵי אֲמַרִי, (תהלים צח) הוֹדִיעַ
 יְיָ יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גְּלָה צְדָקָתוֹ.

קוֹל הַמְּלָאָה כְּקוֹל מַחְנָה, כְּקוֹל מִשְׁרִייתָא קַדִּישָׁא כַּד
 מִתְחַבְּרָן כָּל חִילִין עֲלָאִין לְעֵילָא. וּמֵאֵי אֲמַרִי
 קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ.
 אֶהְדְּרוּ לְדָרוֹם אָמְרוּ קָדוֹשׁ, אֶהְדְּרוּ לְצָפוֹן אָמְרוּ קָדוֹשׁ.
 אֶהְדְּרוּ לְמִזְרַח אָמְרוּ קָדוֹשׁ. אֶהְדְּרוּ לְמַעְרָב אָמְרוּ בְרוּךְ.
 וְהֵאֵי רָקִיעַ קָאִים עַל רִישֵׁיהוּן. וּבְכָל אֶתְר דְּאִיְהִי
 אֲזֵלָא, אֲסַחְרוּ אֲפִין לְהֵיא סְטָרָא דְאַתְכִּלְלוּ
 אֲנַפִּין בֵּיהּ. אֲסַחְרוּ אֲנַפִּין לְאַרְבַּע זְווִיָן, וְכִלְהוּ מִסְתַּחְרִין
 לְתַתָּא. בְּרַבּוּעָא דִילִיָּה אֲתַגְלִיפַת בְּאַרְבַּע אֲנַפִּין, אֲנַפִּי
 אַרְיָה. אֲנַפִּי נִשְׂרָא. אֲנַפִּי שׁוֹר. אֲנַפִּי אָדָם. גְּלִיף בְּכִלְהוּ
 אָדָם. אֲנַפִּי אַרְיָ"ה אָדָם. אֲנַפִּי נִשְׂרָא אָדָם. אֲנַפִּי שׁוֹר

(ד"א אדם). כָּלְהוּ כְּלִילָן בֵּיהּ. וּבְגִין כֶּךָ כְּתִיב וּדְמוּת פְּנֵיהֶם
פְּנֵי אָדָם.

וְהָאִי רְקִיעַ דְּאִתְרַבַּע כָּלְהוּ גְוּוּנִין כְּלִילָן בֵּיהּ, אַרְבַּע
גְּוּוּנִין אִתְחַזְיִין בֵּיהּ גְּלִיפִין בְּאַרְבַּע אַרְבַּע. בְּאַרְבַּע
גְּלִיפִין רְשִׁימִין טְהִירִין עֲלָאִין וְתַתָּאִין. כִּד מִתְפַּרְשָׁאן
גְּוּוּנִין דְּאַנוּן אַרְבַּע סְלָקִין תְּרִיסַר. גְּוּוּן יָרֵק. גְּוּוּן סוּמָק.
גְּוּוּן חוּור. גְּוּוּן סַפִּיר דְּאִתְכְּלִילוּ מִכָּל גְּוּוּנִין. הֵדָא הוּא
דְּכְתִיב, (יחזקאל א) כַּמְרָאָה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעֵנַן בְּיוֹם
הַגִּשְׁמִים כֵּן מְרָאָה הַנּוֹגֵה סָבִיב הוּא מְרָאָה דְּמוּת כְּבוֹד יְיָ.
חִיזוּ דְּגְוּוּנִין דְּכֻלָּא. וּבְגִין כֶּךָ אֵת קִשְׁתִּי נִתְתִּי בְּעֵנַן.

מֵאִי קִשְׁתִּי, כְּמָה דְּאִתְמַר בְּיוֹסֵף דְּכְתִיב, (בראשית מט)
וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קִשְׁתּוֹ. בְּגִין דְּיוֹסֵף צְדִיק אַקְרִי,
וּבְגִין כֶּךָ קִשְׁתּוֹ דָּא בְּרִית דְּקִשְׁתַּת דְּאִתְכְּלִיל בְּצְדִיק,
דְּבְרִית דָּא בְּדָא אִתְאַחִיד. וּבְגִין דְּנַח הוּוּ צְדִיק, קִיִּמָּא
דִּילִיָּה קִשְׁתַּת.

וַיִּפְּוּזוּ. מֵאִי וַיִּפְּוּזוּ, אֲנַהֲירוּ בַּחֲמִידוּ דְּכֻלָּא. כְּמָא דְּאִתְ
אָמַר (תהלים ט) הַנְּחַמְדִּים מִזֶּהָב וּמִפֶּזֶז רַב וּמִתּוֹקִים.
אִתְנַהֲירוּ בְּנַהֲירוּ עֲלָאָה כִּד נָטַר בְּרִית. וּבְגִין כֶּךָ אַקְרִי
יוֹסֵף הַצְּדִיק. עַל דָּא אַקְרִי הַקֶּשֶׁת בְּרִית, כְּלִיל דָּא בְּדָא.
זֶהְרָא יִקְרָא עֲלָאָה חִיזוּ דְּכָל חִיזוּ חִזוּ כְּחִיזוּ טְמִירִין (ב"א
טמירא) גְּוּוּנִין טְמִירִין. גְּוּוּנִין דְּלָא אִתְגְּלִיִּין. וְלִית

רָשׁוּ לְאַסְתַּכְּלָא בְּעֵינָא בְּקִשְׁת כַּד אֶתְחַזִּי בְּעֶלְמָא דְלֹא
 יִתְחַזִּי קְלָנָא בְּשְׂכִינְתָּא. וְכֵן גְּוֹנִין דְּקִשְׁת הוּא חִיזוּ
 סוֹסְטִיפָא קְטִירָא כְּחִיזוּ יִקְרָא עֲלָאָה דְלֹא לְאַסְתַּכְּלָא.
 וְכִיּוֹן דְּאַרְעָא חֲמַאת לְהַאי קִשְׁת קִיִּמָּא קְדִישָׁא,
 אֶתְקִיִּמַת בְּקִיּוּמָא. וְעַל דָּא וְהֵיִתָּה לְאוֹת בְּרִית
 בֵּין אֱלֹהִים וְגו'. הַאי דְאַמְרֵן דְּאַלִּין תִּלְת גְּוֹנִין וְחַד
 דְּאַתְכְּלִיל בֵּינֵיהוּ כְּלָהוּ רִזָּא חֲדָא. וּבְגוּ עֲנָנָא סְלָקָא
 לְאַתְחַזָּאָה. (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לְרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ
 כְּמִרְאָה אֲבָן סְפִיר. הַאי הִיא אֲבָן שְׁתֵּיָה דְּאִיהִי נְקוּדָה
 חֲדָא דְּכָל עֲלְמָא. וְקִיִּמָּא עֲלָה קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים. וּמֵאִי
 הִיא, כְּרִסְיָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דְּאִיהִי מִמְנָא עַל אֲלִין
 אַרְבַּע דְּמוֹת כְּפָא בְּאַרְבַּע סְמִכִין, וְדָא הוּא תוֹרָה שְׁבַעַל
 פָּתָה.

וְעַל דְּמוֹת הַכְּפָא דְּמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם עָלִיו מִלְּמַעְלָה.
 דָּא הוּא תוֹרָה שְׁבַבְתָּב. מִכָּאן דְּתוֹרָה שְׁבַבְתָּב יִשׁוּוֹן
 יִתָּה עַל תוֹרָה שְׁבַעַל פָּתָה. בְּגִין דְּהַאי כְּרִסְיָא
 לְדָא, כְּמִרְאָה אָדָם דְּאִיהוּ דִּיּוֹקְנָא דִּיעֵקֵב דְּאִיהוּ יִתִּיב
 עֲלָהּ.

רַבִּי יְהוּדָה קָם לִילִיא חַד לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא בְּפִלְגּוּ
 לִילִיא בְּבִי אוּשְׁפִיזָא בְּמַתָּא מַחְסִיא. וְהוּא תַמָּן
 בְּבִיתָא חַד יוֹדָא דְּאַתָּא בְּתַרִּי קְסִירָא דְּקִטְפִירָא. פְּתַח

רַבִּי יְהוּדָה וְאָמַר (בראשית כח) וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי
מִצְבָּה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים. דָּא הִיא אֲבָן שְׁתִּיָּה דְמַתְמָן
אֲשֶׁתִּיל עֲלָמָא וְעָלָה אֶתְבְּנִי בִּי מִקְדָּשָׁא.

זְקַף רִישִׁיָּה הֵהוּא יוּדָאִי וְאָמַר לָהּ הֵיא מְלָה אִיךְ אֶפְשָׁר,
וְהָא אֲבָן שְׁתִּיָּה עַד לָא אֶתְבְּרִי עֲלָמָא הוּת וּמִינָה
אֲשֶׁתִּיל עֲלָמָא, וְאֵת אֲמַרְתְּ וְהָאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי
מִצְבָּה. דְּמִשְׁמַע דִּיעֶקֶב שׁוּי לָהּ הַשְּׁתָא דְכְּתִיב, (בראשית כח)
וַיִּקַּח אֶת הָאֲבָן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאשׁוֹתָיו. וְתוּ דִיעֶקֶב בְּבֵית
יָל הוּה וְהֵאִי אֲבָנָא הוּת בִּירוּשָׁלַם.

רַבִּי יְהוּדָה לָא אִסְחַר רִישִׁיָּה לְגַבִּיָּה, פִּתַּח וְאָמַר (עמוס ד)
הַכּוֹן לְקִרְיַת אֱלֹקֵיךָ יִשְׂרָאֵל. וְכְּתִיב, (דברים כו) הַסִּפַּת
וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל. מְלִי דְאֹרִיִּיתָא בְּעֵיִן כְּוֹנָה. וּמְלִין
דְּאֹרִיִּיתָא בְּעָאן לְאַתְתַּקְנָא בְּגוּפָא וִרְעוּתָא כְּחֻדָּא. קָם
הֵהוּא יוּדָאִי וְאֶתְלַבֵּשׁ, וְיִתִּיב לְגַבִּיָּה דְרַבִּי יְהוּדָה, וְאָמַר
זְכָאִין אַתּוֹן צְדִיקָא דְמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרִיִּיתָא יוּמָא וְלִילִי.
אָמַר לִיָּה רַבִּי יְהוּדָה הַשְּׁתָא דְכּוֹוֹנַת גְּרַמָּךְ, אִימָא מִלְךְ
דִּנְתַחְבַּר כְּחֻדָּא. דְּהָא מְלִי דְאֹרִיִּיתָא בְּעֵיִן תְּקוּנָא
דְּגוּפָא וְתְקוּנָא דְלִבָּא. וְאִי לָאו בְּעַרְסָאִי שְׁכִיבָנָא
וּבְלִבָּאִי אֲמַרְנָא מְלִין. אֲלָא הָא תְּנִינָן דְאַפִּילוּ חַד דִּיתִיב
וְלַעֲי בְּאֹרִיִּיתָא שְׁכִינְתָא אֶתְחַבְּרַת בְּהַדִּיָּה, וּמָה שְׁכִינְתָּא
הָכָא וְאַנָּא שְׁכִיב בְּעַרְסָאִי. וְלָא עוּד אֲלָא דְבְּעֵיִן
צַחוּתָא.

וְתוֹ דְכָל בַּר נֹשׁ (אחרי מות סז א) דְקָם לְמַלְעֵי בְּאוֹרֵייתָא
מְפַלְגוּ לִילִיא כַּד אֲתַעַר רוּחַ צְפוֹן (בפּלגוּ דלִילִיא)
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתִי לְאַשְׁתַּעְשָׂעָא עִם צְדִיקָא בְּגִנְתָּא
דְעַדְן. וְהוּא וְכָל צְדִיקָיָא דְבְּגִנְתָּא כְּלָהוּ צִייתִין (ליה וצִייתִין)
לְאַלִין מְלִין דְנִפְקֵי מִפּוּמִיָּה. וּמָה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל
צְדִיקָיָא מִתְעַדְנִין לְמִשְׁמַע מְלִי דְאוֹרֵייתָא בְּשַׁעְתָּא דָּא
וְאַנָּא אֶהָא שְׂכִיב בְּעַרְסָאִי. אֲמַר לִיָּה הַשְׁתָּא אֵימָא מִילָךְ.
אֲמַר לִיָּה שְׂאִילְנָא עַל מָה דְאַמַּרְתָּ בְּפִסּוּקָא דָּא (רזא דאָבּוּ
שְׁתִּיָּה דְאַמַּרְתָּ) וְהָאָבֹן הַזֹּאת אֲשֶׁר שִׁמְתִּי מִצָּבָה יִהְיֶה
בֵּית אֱלֹהִים דְדָא אָבֹן שְׁתִּיָּה. (הַשְׁתָּא דְצִייתָ לְמִלִּי) הֵיךְ אֶפְשָׁר,
דְהָא אָבֹן שְׁתִּיָּה עַד לָא אֲתַבְּרִי עַלמָא הוּת וּמְנָה אֲשַׁתִּיל
עַלמָא, וְאֵת אֲמַרְתָּ אֲשֶׁר שִׁמְתִּי, דְמִשְׁמַע דִּיעַקֵּב שׁוּי לָהּ
הַשְׁתָּא. וְכֹתִיב וַיִּקַּח אֶת הָאָבֹן אֲשֶׁר שָׁם מֵרֵאשׁוֹתָיו.
וְתוֹ דִּיעַקֵּב בְּבֵית אֵל הוּהוּ וְאַבְנָא דָּא הוּת בִּירוּשְׁלָם.
אֲמַר לִיָּה כָּל אַרְעָא דִישְׂרָאֵל אֲכַפֵּל תְּחוּתוּי וְהָהוּא
אָבֹן תְּחוּתִיָּה הוּת. אֲמַר לִיָּה אֲשֶׁר שָׁם פְּתִיב. וְכֹתִיב
וְהָאָבֹן הַזֹּאת אֲשֶׁר שִׁמְתִּי מִצָּבָה. אֲמַר לִיָּה אֵי יַדְעַת מְלָה
אֵימָא לָהּ.

פְּתַח וְאֲמַר, (תהלים יז) אֲנִי בְצַדֵּק אֶחְזֶה פָּנֶיךָ אֲשַׁבְּעָה
בְּהַקִּיץ תִּמְוִנְתֶּךָ. דוּד מְלִכָּא חֲבִיבוּתָא וּדְבִקוּתָא
דִּילִיָּה בְּהָאִי אָבֹן הוּהוּ. וְעַלָּה אֲמַר (תהלים קיח) אָבֹן מָאָסוּ

הַבּוֹנִים הִיְתָה לְרֹאשׁ פְּנֵה. וְכֹד בְּעַא לְאַסְתְּכֵלָא בְּחִיזוּ
 יִקְרָא דְמָרִיָּה, נְטַל לְהֵאֵי אַבְן בִּידֵיהּ בְּקִדְמִיתָא וּלְבַתֵּר
 עֵיִל.

בְּגִין דְּכָל מֵאן דְּבָעֵי לְאַתְחֻזָּא קָמִי מָרִיָּה, לָא אָעִיל
 אֲלָא בְּהֵאֵי אַבְן. דְּכִתִּיב, (ויקרא יג) בְּזֹאת יִבֵּא אֶהְרֹן
 אֶל הַקֹּדֶשׁ. וְדוֹד מְשִׁבַח גְּרָמִיָּה וְאָמַר אֲנִי בְּצַדֵּק אֶחְזֶה
 פְּנִיךָ. וְכָל אֲשֶׁת־דְּלוּתִיָּה דְּדוֹד לְאַתְחֻזָּא בְּהֵאֵי אַבְן
 כְּדָקָא יְאוּת לְגַבֵּי דְלַעִילָא.

תָּא חֲזִי, אֲבִרְהֵם אֶתְקִין צְלוּתָא דְצִפְרָא וְאוֹדַע טִיבוּ
 דְמָרִיָּה בְּעֵלְמָא. וְאַתְקִין הֵהִיא שְׁעָתָא בְּתַקוּנָהָא
 כְּדָקָא יְאוּת דְּכִתִּיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אֲבִרְהֵם בְּבִקְרָ.
 יִצְחָק אֶתְקִין צְלוּתָא דְמִנְחָה וְאוֹדַע בְּעֵלְמָא דְאִית דִּין
 וְאִית דִּיין דִּיכּוֹל לְשׁוּבָא וּלְמִידֵן עֵלְמָא.

יַעֲקֹב אֶתְקִין צְלוּתָא דְעֶרְבִית, וּבְגִין צְלוּתָא דָּא
 דְאֶתְקִין מַה דְלָא אֶתְקִין בְּרַ נֶשׁ מְקַדְמַת דְנָא
 כְּדָקָא יְאוּת. בְּגִין כֶּף שִׁבְחַ גְּרָמִיָּה וְאָמַר (דף עב ע"ב) וְהָאֲבִן
 הַזֹּאת אֲשֶׁר שִׁמְתִי מִצְבָּה. דְעַד הֵהִיא שְׁעָתָא לָא שְׂוִי לָהּ
 אַחֲרָא כְּפוּתִיָּה.

וּבְגִין כֶּף וַיִּקַּח אֶת הָאֲבִן אֲשֶׁר שָׁם מִרְאֲשׁוֹתָיו וַיִּשָּׁם
 אוֹתָהּ מִצְבָּה. מֵאֵי מִצְבָּה דְהוּהוּ נְפִילָה וְאוּקִים לָהּ.
 וַיִּצּוֹק שָׁמֶן עַל רֹאשָׁהּ. דְהָא בִיעֲקֹב תְּלִיא מִלְתָּא

לְמַעַבְד יִתִּיר מִכָּל בְּנֵי עֲלָמָא. אֲתָא רַבֵּי יְהוּדָה וּנְשָׁקִיָּה,
אָמַר לִיָּה וְכָל הָאֵי יַדְעָתָּ (תהיף) וְאֵת מִשְׁתַּדֵּל בְּסַחֲוֹרְתָא
וּמִנַּח חַיֵּי עֲלָמָא. אָמַר לִיָּה דְהָוָה דְחִיקָא לִי שְׁעָתָא, וְאֵית
לִי תַרְיַן בְּנִין וְקַיִמִין כָּל יוֹמָא בְּבֵי רַב וְאֲנָא אֲשַׁתְּדַלְנָא
עַל מְזוּנֵייהוּ וְלִמְיָהּ לֹון אֲגַר לְמוֹרֵייהוּ בְּגִין דִּישְׁתַּדֵּלוֹן
בְּאוֹרֵייתָא.

פְּתַח וְאָמַר, (מלכים א ב) וּשְׁלֹמֹה יָשָׁב עַל כֶּסֶף דְּוֹד אָבִיו
וּתְכוּן מַלְכוּתוֹ מְאֹד. מַאי שְׁבַחָא דָּא. אֵלָא דְאֵתְקִין
אָבִן שְׁתִּיָּה וְשׂוּי עֲלָה קַדְשׁ הַקְּדָשִׁים וּכְדִין וּתְכוּן מַלְכוּתוֹ
מְאֹד. וּכְתִיב, (בראשית ט) וּרְאִיתִיָּה לְזִכּוֹר בְּרִית עוֹלָם. דְּהָא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תִּיאוּבְתָא דִּילִיָּה בְּהַ תְּדִיר, וּמֵאן דְּלֹא
אֲתַחְזִי בְּהַ לָּא אָעִיל קָמִי מְאָרִיָּה. וְעַל דָּא כְּתִיב וּרְאִיתִיָּה
לְזִכּוֹר בְּרִית עוֹלָם.

וּרְאִיתִיָּה. מַאי וּרְאִיתִיָּה, רְזָא הוּא כְּמָא דְאֵת אָמַר
(יחזקאל ט) וְהִתְוִיַּת תִּיו עַל מְצַחֹת וְגו'.
לְאֵתְחַזְּאָה עֲלֵייהוּ. וְאֵיכָּא דְאָמְרֵי דָּא רְשִׁימוּ דְאֵת
קַדִּישָׁא דִּי בְּבִשְׂרָא.

אָמַר רַבֵּי יְהוּדָה וּדְאֵי כֹּלָא הוּא. (ד"א הכי) אֲבָל הָאֵי
קָשְׁת דְאֵתְחַזִּי בְּעֲלָמָא בְּרְזָא עֲלָה קַיִמָּא. וְכַד
יִפְקוֹן יִשְׂרָאֵל מִן גְּלוּתָא זְמִינָא הָאֵי קָשְׁת לְאֵתְקִשְׂטָא
בְּגוּוֹנֵי כֹּלָה דָּא דְמִתְקִשְׂטָא לְבַעֲלָה. אָמַר לִיָּה הֵהוּא

יֹדְאֵי כֶּךָ אָמַר לִי אָבִא כִּד הָוּה מִסְתַּלֵּק מֵעֲלָמָא (אָמַר לִי)
 לָא תִצְפִּי לְרַגְלֵי דְמִשְׁיחָא עַד דִּיתְחַזִּי הָאֵי קֶשֶׁת בְּעֲלָמָא
 (ד"א ל"ג בְּעֵנָא) מִתְקַשְׁטָא בְּגוּוּנֵי נְהִירִין וְיִתְנַהֵיר לְעֲלָמָא.
 וּכְדִין צְפִי לֵיה לְמִשְׁיחָא.

מִנְלָן, דְּכְתִיב וּרְאִיתִיהָ לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם. וְהִשְׁתָּא
 דְּאִתְחַזִּיא בְּגוּוּנֵין חֲשׂוּכִין מִתְחַזִּיא לְדוּכְרָנָא (וְדִיא
 לְזֹכֵר) דְּלֹא יִיְתִי מִבּוּל. אֲבָל בְּהֵיא זְמַנָּא אִתְחַזִּיא
 בְּגוּוּנֵין נְהִירִין וּמִתְקַשְׁטָא בְּתַקוּנָא כְּכֹלָה דְּמִתְקַשְׁטָא
 לְבַעֲלָהּ וּכְדִין לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם וְיִדְכֹר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְהָאֵי בְרִית דְּאִיהוּ בְּגָלוּתָא וְיָקִים לָהּ מֵעַפְרָא הַדָּא הוּא
 דְּכְתִיב, (הוֹשֵׁעַ ג) וּבִקְשׂוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מִלְּכָם.
 וּכְתִיב, (יִרְמִיָּה ל) וְעַבְדוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֶת דָּוִד מִלְּכָם
 אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם, אֲשֶׁר אָקִים מֵעַפְרָא כְּמָא דְּאִתְ אָמַר,
 (עֲמוֹס ט) אָקִים אֶת סֶכֶת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת. וְעַל דָּא וּרְאִיתִיהָ
 לְזֹכֵר בְּרִית עוֹלָם וּלְאִקְמָא לָהּ מֵעַפְרָא.

וְאָמַר הָכִי אָבִא דְּבִגִין כֶּךָ אֲדִכֹּר בְּאוּרִייתָא פּוּרְקָנָא
 דִּישְׂרָאֵל וּדְכוּרָנָא דִּילָהּ. וְדָא הוּא דְּכְתִיב, (ישעיה
 נד) אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי מֵעֵבֹר מִי נַח עוֹד עַל הָאָרֶץ כִּן
 נִשְׁבַּעְתִּי מִקְצוּף עֲלֶיךָ וּמִגְעָר כֶּךָ:

וַיְהִיו בְּנֵי נֹחַ הַיּוֹצְאִים מִן הַתְּבָה. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר כִּיּוֹן
 דְּכְתִיב וַיְהִיו בְּנֵי נֹחַ. אֲמַאי אָמַר הַיּוֹצְאִים מִן

הַתְּבָה. וְכִי בָּנִין אַחֲרָנִין הָיוּ לֵיהּ דְּלֹא נִפְקֵי מִן תִּיבוֹתָא.
 אָמַר לֵיהּ רַבִּי אֲבָא אִין. דְּהָא לְבַתֵּר אוֹלִידוּ בְּנוֵי בָּנִין.
 דְּכִתִּיב וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת שֵׁם וְגו'. וְאֲנּוּן לֹא נִפְקֵי מִגּו
 תִּיבוֹתָא. וּבְגִין כֶּךָ פְּתִיב הַיּוֹצְאִים מִן הַתִּיבָה שֵׁם חַם
 וַיִּפֹּת.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר אֵילּוּ הַיּוֹנָא שְׂכִיחַ בְּעֵלְמָא כַּד יְהִיב
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סִפְרָא דְחֲנוּךְ בְּעֵלְמָא וְסִפְרָא
 דְּאָדָם, אֶתְקִיפְנָא דְלֹא יִשְׁתַּכְּחוּן בֵּינֵי אַנְשָׁא, בְּגִין דְּלֹא
 חֵיִישׁוּ כָּל חֲכָמָן לְאַסְתַּכְּלָא בְּהוּ וְטַעַן בְּמַלְיָן אַחֲרָנִין
 לְאַפְקָא מִרְשׁוֹ עֲלָאָה לְרִשׁוֹ אַחֲרָא. וְהַשְׁתָּא הָא חֲפִימֵי
 עֵלְמָא יַדְעִין מַלְיָן וְסַתְּמִין לֹון וּמַתְתַּקְּפֵי בְּפוּלְחָנָא
 דְּמֵאֲרִיָּהוֹן.

וְהָא קָרָא אֲשַׁכְּחָנָא בְּרוּזָא דְרוּזִין. (תּוֹסֵפְתָא) דְּכַד אֲתַעַר
 חֲדוּה דְכָל חֲדוּוֹן טְמִירָא סְתִימָא סְבַתָּא דְסִבְתִּין
 אֲנַהִיר מִנִּיהּ נַהִירוּ דְקִיקָא. חֲדוּה דְכָל חֲדוּוֹן נַהִיר לְיִמִּינָא
 בְּמִשַׁח רַבּוּת עֲלָאָה. וְנַהִיר לְשִׁמְאֵלָא בְּחֲדוּוה דְחֲמָרָא
 טַב, נַהִיר לְאַמְצַעִיתָא בְּחֲדוּוה (ד"א דְאַרְגֻּוֹנָא) דְתַרִּין
 סְטָרִין. רוּחַ אֲתַעַר וְרוּחַ סִלְקָא וְאֲתִיָּהִיב בְּרוּחָא.

דְּבִקָן דָּא בְּדָא. תְּלַת עָאֲלִין בְּתַלְת. מִגּוּ תְּלַת נִפְקָא חַד
 בְּרִית דְּדַבְּקָא בְּבְרִית. אֲתַעְבְּרַת רוּחַ דְּסִלְקָא,
 מַתְעַבְּרַת מִנִּיהּ. כַּד אֲתִיָּהִיבַת בְּתַרִּין סְטָרִין אֲתַדְּבִקוּ

רוּחָא בְרוּחָא (ד' עג ע"א) וּמִתְעַבְרָן מִתְלַת בְּנִין. וְנַח וְתִיבָה
נִפְקוּ מִנֵּיהּוּ תְלַתָּא, כְּגוּוּנָא דְתְלַתָּא (דְלִתְתָּא) עֲלֵאִין,
וְאֵלִין אַנוּן דְנִפְקוּ מִגּוּ תִיבּוּתָא שֵׁם וְחַם וְיִפֶּת. שֵׁם
דְבַסְטֵר יְמִינָא, חַם דְבַסְטֵר שְׂמַאלָא. יִפֶּת אֲרִגּוּוּנָא
דְכֻלִּיל לֹוּן.

וְחַם הוּא אָבִי כְנַעַן. זִוְהֵמָּא דְדֵהָבָא תְחֹת קְסִטִּיפִין.
אֲתַעְרוּתָא דְרוּחָא מְסַאָבָא דְנַחֲשׁ קְדַמָּאָה. וּבְגִין כֶּךָ
רְשִׁים וְאָמַר, וְחַם הוּא אָבִי כְנַעַן. דְאֵיִתִּי לְוּוּטִין עַל
עֲלָמָא. הֵהוּא כְנַעַן דְאֲתִלְטִיא. הֵהוּא כְנַעַן דְאֲחֻשִׁיף
אַנְפִּי בְרִיִּין.

וּבְגִין כֶּךָ (כְלָהוּ) לָא נִפְיִק מִגּוּ כְלָלָא דְכְלָהוּ אֵלָא דָא
דְכְתִיב וְחַם הוּא אָבִי כְנַעַן. הֵהוּא דְאֲחֻשִׁיף
עֲלָמָא, וְלָא כְתִיב בְּכֻלָּלָא דָא וְשֵׁם הוּא אָבִי כֶךָ אוּ יִפֶּת
הוּא אָבִי כֶךָ, אֵלָא מִיַּד קַפֶּץ וְאָמַר וְחַם הוּא אָבִי כְנַעַן.
וְדֵאִי.

וְעַל דָּא פִּד אֲתָא אַבְרָהָם מֵה פְתִיב (בְּרַאשִׁית יב) וַיַּעֲבֹר
אַבְרָם בְּאַרְץ. דְעַד לָא הָוָה קִיּוּמָא דְאַבְהֵן וְלָא אָתוּ
זֶרְעָא דִישְׂרָאֵל בְּעֲלָמָא, דִּיפּוֹק שְׂמָא דָא וַיִּיעוּל שְׂמָא
עֲלָאָה קְדִישָׁא. פִּד הָוּוּ זַכָּאִין יִשְׂרָאֵל אֲקָרִי אֲרַעָא עַל
שְׂמָא דָא אֲרַץ יִשְׂרָאֵל. פִּד לָא זָכוּ אֲקָרִי אֲרַעָא עַל שְׂמָא
אַחְרָא, אֲרַץ כְּנַעַן.

וְעַל דָּא כְּתִיב, (בראשית ט) וַיֹּאמֶר אַרְוֹר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים
יְהִיָּה לְאַחֵיו. דְּאִיהוּ אֲיִיתִי לְוֹטִין עַל עֲלָמָא.

וּבְנַחֲשׁ מַה כְּתִיב, (בראשית ג) אַרְוֹר אֶתָּה מִכָּל הַבְּהֵמָה. הֵיִינוּ
דְּכְתִיב עֶבֶד עֲבָדִים. וְעַל דָּא כְּתִיב שֵׁם חָם וַיִּפֹּת. תְּלַת
אֱלִין בְּנֵי נָח הַיּוֹצְאִים מִן הַתִּיבָה כַּדְקָא מְרִינָן:

שְׁלֶשָׁה אֱלֹהֵי בְנֵי נָח. קִיּוּמָא דְּכָל עֲלָמָא, קִיּוּמָא דְּרוּזָא
עֲלָאָה. וַיִּמְאֵלָה נִפְצָה כָּל הָאָרֶץ. הֵיִינוּ רוּזָא (דְּא)

דְּתַלְתָּ גּוֹוִינִין עֲלָאִין. דְּכַד הָהוּא נָהַר דְּנָגִיד וַנְּפִיק אֲשָׁקִי
לְגַנְתָּא בְּחִילָא דְּתַלְתָּ אֱלִין עֲלָאִין. וּמִתְמָן אֲתַפְּרָשׁן
גּוֹוִינִין דְּלַתְתָּא כָּל חַד וְחַד כְּלִיל בְּחִבְרִיָּה, לְאַחְזָאָה
דִּיקָרָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַפְּשֵׁט לְעִילָא וְתַתָּא, וְאִיהוּ
חַד בְּעֲלָאִי וְתַתָּאִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר תְּלַת גּוֹוִינִין אֱלִין בְּכָל אַנּוּן דְּאֲתִינִין
מִסְטֵר דְּקְדוּשָׁה, וּמִחִיזוּ דְּתַלְתָּ גּוֹוִינִין אֱלִין
מִתַּפְּרָשָׁאן לְכָל אַנּוּן דְּאֲתִינִין מִסְטֵרָא דְּרוּחָא אַחְרָא. וְכַד
תְּסַתְּכַל בְּרוּזָא דְּדַרְגִין תְּשַׁכַּח הֵיךְ מִתַּפְּרָשׁן גּוֹוִינִין לְכָל
אַנּוּן סְטֵרִין עַד דְּעֵיילִין לְתַתָּא בְּרוּזָא דְּאַנּוּן שְׁבַעָה
וְעֵשְׂרִין צְנוּרִין (סְטֵרִי) דְּדָשִׁי דְּחַפִּינִין לְתַהוּמִי.

וְכֹלָא יְדִיעָא לְחַכְמִין עֲלִיוֹנִין. זַכָּאָה חוּלְקָהוֹן
דְּצִדִיקָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתַרְעִי בִּיקְרִיָּהוֹן

וְגַלִּי לֹוֹן סְטֵרִין עֲלָאִין דְּחַכְמַתָּא, עֲלִיָּהוּ כְּתִיב, (תהלים כה)
סוּד יִי לִירָאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם.

פָּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר (ישעיה בה) יי אֱלֹהֵי אֲתָה אַרְוֹמְמֶךָ
 אוֹדָה שְׁמֶךָ כִּי עָשִׂיתָ פֶּלֶא עֲצוֹת מִרְחוֹק אֲמוֹנָה
 אֲמֵן. כִּמָּה אֵיִת לֹון לְבַנֵּי נֶשָׂא לְאַסְתִּכָּלָא בִּיקְרָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְלִשְׁבַחָא לִיקְרִיָה. בְּגִין דְּכָל מֵאן
 דִּידַע לְשַׁבַּחָא לְמֵאֲרִיָה כְּדָקָא יְאוּת, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 עֵבִיד לִיה רַעוּתִיָה. וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְאַסְגֵי בְּרַכָּאן לְעִילָא
 וְתַתָּא.

וְעַל דָּא מֵאן דִּידַע לְשַׁבַּחָא לִיה לְמֵאֲרִיָה וְלִיַּחְדָּא
 שְׁמִיָה, חָבִיב הוּא לְעִילָא וְחָמִיד לְתַתָּא וְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מִשְׁתַּבַּח בֵּיה (נ"א בִּיקְרִיָה), וְעִלִּיה כְּתִיב, (ישעיה
 מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדֵי אֲתָה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר:
 וַיַּחַל נַח אִישׁ הָאֲדָמָה וַיִּטֵּעַ כָּרֶם. רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי יוֹסִי.
 חַד אָמַר מִגֵּן עֵדֶן (אֶתְרַכַּבְת) אֶתְתַּרְכַּת וּנְצִיב לָהּ הָכָא.
 וְחַד אָמַר בְּאַרְעָא הֹוֹת וְעַקְר לָהּ וְשִׁתַּל לָהּ, וּבִהָהוּא יוֹמָא
 עֲבַדַת אִיבִין וְנִיצַת לְבַלְבִין וְעַנְבִים וְהֹוֹה סְחִיט לָהּ וְשִׁתֵּי
 מִן חֲמָרָא וְרוּי.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר רוּזָא דְּחַכְמַתָּא אִיהוּ הָכָא בְּהַאי קָרָא.
 כַּד בַּעָא נַח לְמַבְדַּק בְּהָהוּא חוּבָא דְּבַדַּק אָדָם
 הָרָא שׁוֹן. לָאו לְאַתְדַּבְּקָא בֵּיה, אֶלָּא לְמַנְדַּע וְלֹאֲתַקְנָא
 עֲלֵמָא וְלֹא יְכִיל. סְחַט עַנְבִים לְמַבְדַּק בְּהָהוּא כָּרֶם. כִּיּוֹן
 דְּמֵטָא לְהַאי, (ד"א כְּדִין) וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל. וְלֹא הֹוֹה לִיה

חִילָא לְמִיקָם. וּבְגִין כֶּךָ וַיִּתְגַּל גְּלִי פְרֻצָה דְעֶלְמָא דִּיהוָה
 סְתִים. בְּתוּךְ אֶהְלֵה כְּתִיב בְּה"א. וְעַל דָּא כְּתִיב וְאֵל
 תִּקְרַב אֶל פֶּתַח בֵּיתָהּ. בְּתוּךְ (דף עג ע"ב) אֶהְלֵה דִּיהוָה פְּרָם.
 כְּגִוּוֹנָא דָּא בְּנֵי אֶהְרֹן דִּתְנִינֵן שְׁתוּיֵי יִין הוּוּ. וְכִי מֵאֵן
 יְהִיב לֹוֹן חֲמָרָא בְּהוּוּ אֶתְר לְמִשְׁתֵּי. אִי סִלְקָא
 דְעֶתְרָ דְאֲנֹן חֲצִיפִין הוּוּ דִּירוּ חֲמָרָא. לָאוּ הָכִי, אֶלָּא
 וְדֵאי מִהוּוּ חֲמָרָא רוּוּ דְכְּתִיב, (ויקרא י) וַיִּקְרִיבוּ לְפָנַי יֵי
 אֵשׁ זָרָה. כְּתִיב הָכָא אֵשׁ זָרָה וְכְתִיב הָתָם (משלי ז) לְשֹׁמְרֵךְ
 מֵאִשָּׁה זָרָה וְכֹלָא חַד מְלָה.

וְכֵן כְּגִוּוֹנָא דָּא וַיִּשֶׁת מִן הַיִּין וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל. וְעַל דָּא
 אֶתְעַר חָם אָבִי כְנָעַן כְּמָה דְאֶתְמַר וְאֶתְיְהִיב אֶתְר
 לְכְנָעַן לְשִׁלְטָאָה, וּמֵאִי דִּיהוָה הָדִין צְדִיק בְּרוּזָא דְבְרִית
 סְרִסוּ. וְתִנְיָא דְאֶעְבַּר מִיִּנְיָה הוּוּ קִיּוּמָא.

וּבְגִין כֶּךָ אָמַר אַרְוֵר דִּיהָא לְוֹטִין אֶתְעַרוּ בְּקַדְמִיתָא עַל
 יְדֵיהּ בְּעֶלְמָא. (ועל דָּא וַיֹּאמֶר אַרְוֵר כְּנָעַן דִּיהָא לְוֹטִין יִתּוֹן עַל עֶלְמָא
 בְּקַדְמִיתָא). עֶבֶד עֶבְדִּים יִהְיֶה כְּמָא דְאֶתְ אָמַר אַרְוֵר אֶתְהּ
 מִכָּל הַבְּהֵמָה וְגו'. כֹּלָא יִתְתַּקֵּן לְזַמְנָא דְאֶתִי וְהוּוּ לָא
 יִתְתַּקֵּן. וְכֹלָא יִפְקֹון לְחִירוֹ וְהוּוּ לָא יִפּוּק. וְרוּזָא אִיהוּ
 לְאֲנֹן דִּידְעֵי אַרְחוּי וּשְׁבִילֵי דְאוּרִיִּיתָא.

פֶּתַח וְאָמַר (תהלים נא) כִּי פִשְׁעֵי אָנִי אָדַע וְחַטָּאתִי נִגְדִי
 תְּמִיד. כְּמָה אִית לֹוֹן לְבַנֵּי נְשָׂא לְאֶסְתְּמָרָא

מִחוּבֵייהוּ מִקְמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּהָא לְבַתְרָא דְחֻטָּא בַר
נָשׁ רָשִׁים הוּא חוּבֵיהָ לְעֵילָא וְלֹא אֶתְמַחֵק בַּר בְּתוּקְפָא
דְּתִיּוּבְתָא סָגִיא. כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (ירמיה ב) כִּי אִם תִּכְבְּסִי
בְּנֶתְרָא וְתִרְבִּי לֶךְ בּוֹרִית נִכְתָּם עֲוֹנֶךָ לְפָנַי.

תָּא חֲזִי, כִּיּוֹן דְּחָב בַּר נָשׁ קְמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא זְמָנָא
חָדָא עֵבִיד רְשִׁימוּ. וְכַד חָב בֵּיהָ זְמָנָא תְּנִינָא
אֶתְתַּקַּף הֵהוּא רְשִׁימוּ יִתִּיר. חָב בֵּיהָ זְמָנָא תְּלִיתָא
אֶתְפֻּשֵׁט הֵהוּא כְּתָמָא מִסְטָרָא דָּא לְסֻטָּרָא דָּא, כְּדִין
כְּתִיב נִכְתָּם עֲוֹנֶךָ לְפָנַי.

תָּא חֲזִי, דְּדוּד מְלָכָא כִּיּוֹן דְּחָב קְמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
עַל עֶסְקָא דְּבֵת שֶׁבַע, חָשִׁיב דְּהֵהוּא חוּבָא אֶתְרָשִׁים
עֲלֵיהָ לְעֶלְמִין. מַה כְּתִיב, (שמואל ב יב) גַּם יִי הַעֲבִיר חֲטָאתְךָ
לֹא תָמוּת. (קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא) אַעֲבַר הֵהוּא רְשִׁימוּ מִקְמִיהָ.

אָמַר לֵיהָ רַבִּי אַבָּא וְהָא תְּנִינָן דְּבֵת שֶׁבַע דִּילֵיהָ דְּדוּד
מְלָכָא הוּת מִן יוּמָא דְּאַתְּבְּרִי עֲלָמָא, אַמְאִי יְהֵבָה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאוּרֵיהָ הַחֲתִי מִן קַדְמַת דְּנָא. אָמַר
לֵיהָ הֲכִי אוּרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַף עַל גַּב דְּאַתְתָּא
אַזְמִינָא לֵיהָ לְבַר נָשׁ לְמַהוּי דִּילֵיהָ, אַקְדִּים אַחֲרָא וְנִסִּיב
לָהּ עַד דְּמֻטָּא זְמַנִּיהָ דְּהָאִי. כִּיּוֹן דְּמֻטָּא זְמַנִּיהָ, אֶתְדַּחֲיָא
הָאִי דְּנִסִּיב לָהּ מִקְמִי הָאִי אַחֲרָא דְּאַתִּי לְבַתְרָא וְאַסְתַּלַּק
מִעֲלָמָא. וְקָשִׁי קְמִיהָ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַעֲבָרָא לֵיהָ
מִעֲלָמָא עַד לֹא מֻטִּי זְמַנִּיהָ מִקְמִי הָאִי אַחֲרָא.

וְרָזָא דְּבֵת שְׁבַע דְּאִתִּייהִיבַת לְאֹרִיָּה תַחְתִּי (פְּדָאֲמָרָן)
 בְּקִדְמִיתָא, פּוּק וְדוּק וְתִשְׁכַּח. אֲמַאי אִתִּייהִיבַת
 אֶרְעָא קְדִישָׁא לְכַנְעַן עַד לָא יִיתוּן יִשְׂרָאֵל. וְתִשְׁכַּח מְלָה
 דָּא. וְכֻלָּא רָזָא חֲדָא אִיהוּ וּמְלָה חֲדָא.

תָּא חֲזִי, דְּוֹד אָף עַל גַּב דְּאֹדִי עַל חוּבִיָּה וְתַב
 בְּתִיּוּבְתָא, לָא אֲעִדִי לְבִיָּה וְרַעוּתִיָּה מֵאַנּוּן חוּבִין
 דְּחַב, וּמַהֲהוּא חוּבָא דְּבֵת שְׁבַע, בְּגִין דְּדַחִיל עַלִּיָּהוּ
 תְּדִיר דִּילְמָא גָרִים חַד מִנִּיָּהוּ וּיקְטָרְג עֲלִיָּה בְּשַׁעְתָּא
 דְּסַפְּנָה. וּבְגִין כֶּף לָא אֲנִשִּׁי לֹון מִינִיָּה וּמִרַעוּתִיָּה.

דְּבַר אַחַר כִּי פִשְׁעֵי אֲנִי אֲדַע כִּלְהוּ דְּרַגִּין דְּתַלְיִין בְּהוּ
 חוּבִי בְּנֵי נְשָׂא אֲנִי אֲדַע. וְחַטָּאתִי נְגִדִי תְּמִיד דָּא
 פְּגִימוּ דְּסִיְהָרָא דִּלָּא נִפְקָא מִסְּאוּבְתָא עַד דְּאִתָּא שְׁלֵמָה
 וְאַתְנַהִירַת בְּאִשְׁלָמוּתָא. וּכְדִין אֲתַבְּסָם עֲלֵמָא וּיְתִיבוּ
 יִשְׂרָאֵל לְרַחֲצָן דְּכַתִּיב, (מַלְכִים א ה) וַיֵּשֶׁב יְהוּדָה וַיִּשְׂרָאֵל
 לְבִטַח אִישׁ תַּחַת גַּפְנוֹ וְתַחַת תְּאַנְתּוֹ. וְעַם כָּל דָּא וְחַטָּאתִי
 נְגִדִי תְּמִיד. וְלָא אֲתַפְּסָק מֵעֲלֵמָא. עַד דְּיִיתִי מִלְּכָא
 מְשִׁיחָא לְזִמְנָא דְּאִתִּי כִּמָּה דְּאַתְמָר (זְכַרְיָה יג) וְאֵת רוּחַ
 הַטּוֹמָאָה אֲעֵבִיר מִן הָאָרֶץ:

הוּא הָיָה גְבוּר צִיד לְפָנַי יי עַל כֵּן יֵאמֶר כְּנַמְרוֹד גְּבוּר
 צִיד לְפָנַי יי. תָּא חֲזִי, הוּא הָוָה גְּבוּר תְּקִיף. לְבוּשׁוּי
 דְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן הָוָה לְבִישׁ וְהוּא יַדַּע לְמִצַּד צִידָה
 דְּבְרִיתָא בְּהוּ.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר נִמְרוֹד הָוּה מְפַתֵּי לְבְרִייתָא לְמִיהָף
 בְּתַר פּוּלְחָן דְּעִבּוּדָּה זָרָה וְהָוּה שְׁלִיט בְּאַנוּן
 לְבוּשִׁין וְנִצַּח בְּנֵי עֲלָמָא וְהָוּה אָמַר דְּאִיהוּ שְׁלִיטָא
 בְּעֲלָמָא וּפְלַחִין לֵיהּ בְּנֵי נְשָׂא. וְאַמַּאי אֶקְרִי שְׁמִיהּ נִמְרוֹד
 דְּמָרַד בְּמַלְכָּא עֲלָאָה דְּלַעִילָא דְּמָרַד בְּעֲלָאֵי וּמָרַד
 בְּתַתָּאֵי.

בְּאַנוּן (דף טד ע"א) לְבוּשִׁין שְׁלִיט עַל כָּל (ד"א שְׂאָר) בְּנֵי
 עֲלָמָא וּמָלַךְ בְּהוּ וּמָרַד בְּמַאֲרִיָּה וְאַמַּר דְּאִיהוּ
 שְׁלִיטָא דְּעֲלָמָא וְהָוּה מְפַתֵּי לְבְרִייתָא אֲבַתְרִיָּה עַד דְּמִשְׁךְ
 בְּנֵי נְשָׂא לְמִיפְק מִבְּתַר פּוּלְחָנָא דְּמַאֲרִי עֲלָמָא. אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן בְּאִילִין לְבוּשִׁין יַדְעֵי בְּהוּ חֲבַרְיָא רִזָּא עֲלָאָה:
 מִתְנִיתִין. וַיְהִי כָּל הָאָרֶץ שָׁפָה אֶחָת וּדְבָרִים אֶחָדִים.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח (מַלְכִים א ו) וְהִבִּית בְּהַבְנוֹתוֹ
 אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה וּמִקְבוֹת וְהַגְרָזוֹן כָּל כְּלֵי בְרוֹזֶל לֹא
 נִשְׁמַע בְּבֵית בְּהַבְנוֹתוֹ. (הַאִי קָרָא אִית לְאַסְתְּפֵלָא בֵּיהּ), וְהִבִּית
 בְּהַבְנוֹתוֹ. וְכִי לֹא הָוּה בְּנֵי לֵיהּ שְׁלֵמָה וְכִלְהוּ אוּמַנִין דְּהוּ
 תַּמּוֹן, מַהוּ בְּהַבְנוֹתוֹ.

אֶלָּא כִּף הוּא כְּמָה דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת כד) מְקַשָּׁה תִיעֶשֶׂה
 הַמְנוֹרָה. אִם הִיא מְקַשָּׁה מַהוּ תִיעֶשֶׂה. אֶלָּא וְדַאי
 כָּלָא בָּאת וְנִיָּסָא אֶתְעַבִּיד אִיהוּ מְגַרְמִיָּה. כִּיּוֹן דְּשָׂרְאָן
 לְמַעַבְד עֲבִידְתָּא אוּלִיף לְאוּמַנִין לְמַעַבְד בְּה מַה דְּלֹא הוּוּ
 יַדְעִין מְקַדְמַת דְּנָא.

מֵאֵי טַעַמָּא בְּגִין דְּבִרְכַתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שָׂרָא עַל
 יַדֵּיהּ, וְעַל דָּא כְּתִיב בְּהַבְנוֹתוֹ אִיהוּ אֲתַבְּנִי
 מִגְרַמִּיהּ, דִּהוּא אֹלְפָא אֹלְפָן לְאוּמָנִין הֵיאךְ שָׂרָאן
 לְמַעְבַּד, וְלֹא אֶסְתַּלַּק מֵעֵינֵיהּ רְשִׁימוֹ דִּהוּא עֲבִידְתָּא
 מִמֶּשׁ וּמִסְתַּכְּלָאן בֵּיהּ וְעַבְדֵי עַד דְּאֲתַבְּנִי כָּל בֵּיתָא.

אֲבָן שְׁלֵמָה מִסַּע נִבְנָה. שְׁלֵמָה כְּתִיב חֶסֶר יו"ד אֲבָן
 שְׁלֵמָה וְדַאי. מִסַּע דְּאֲתַנְטִיל וְאֲתֵיָא וְשָׂרֵיָא
 עֲלֵיָהּ וְאֲתַעְבִּיד עֲבִידְתָּא (מִסַּע דְּאֲתַנְטִיל וְעַבִּיד עֲבִידְתָּא), מִסַּע
 דְּאֲנְטִיל יָדָן לְמַעְבַּד דִּלָּא מִדְּעַתֵּיהּ. כְּתִיב הֵכָא מִסַּע
 וּכְתִיב הָתָם (בַּמְדַּבֵּר י) וְלִמִּסַּע אֶת הַמַּחְנוֹת. וּמִקְבוֹת וְהַגְרוֹן
 כָּל כְּלֵי בְרוֹזַל לֹא נִשְׁמַע. בְּגִין דְּשָׁמִיר בּוֹזַע כְּלָא וְלֹא
 אֲשַׁתְּמַע מְלָה, דִּלָּא אֲצַטְרִיכוּ לְשָׂאָר מְאֲנִין לְמַעְבַּד.
 וְכֻלָּא בָּאת וְנִיֶּסָא הוּהּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן כַּמָּה חֲבִיבִין אֲנֹן מִלֵּי דְאוֹרֵיָתָא.
 זַכָּאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּאֲתַעְסַק בְּהוּ וַיִּדַע לְמִיָּהּ (בֵּיהּ)
 בְּאַרְחָ קְשׁוּט. וְהַבֵּית בְּהַבְנוֹתוֹ. כַּד סִלְקָא בְּרַעוּתָא
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעְבַּד יְקָרָא לִיקָרִיָּה, סִלְקָא מְגוֹ
 מַחְשְׁבָה רַעוּתָא לְאַתְפְּשָׁטָא, וְאַתְפְּשָׁטָת מֵאַתָּר דְּאִיהִי
 מַחְשְׁבָה סְתִימָא דִּלָּא אֲתֵיִדַע.

עַד דְּאַתְפְּשָׁטָת וְשָׂרֵיָא לְבֵי גְרוֹן אֲתָר דְּאִיהוּ נְבִיעַ
 תְּדִיר בְּרוּזָא דְּאִיהוּ רוּחַ חַיִּים. וּכְדִין כַּד אֲתַפְּשָׁטָת

הָיָא מַחְשְׁבָה וְשָׂרְיָא בְּאַתְרֵי דָא, אֶקְרִי הָהִיא מַחְשְׁבָה
אֱלֹהִים חַיִּים. דְּכַתִּיב, (ירמיה י) הוּא אֱלֹהִים חַיִּים.

עוּד בְּעָא לְאַתְפְּשֻׁטָא וּלְאַתְגַּלְיָא מִתְמָן נִפְקוּ אֶשְׂרָא
וְרוּחַ"א וּמִי"א כְּלִילָן כְּחַדָּא, וְנִפְקַיְעֻקְבֵי גְבַר שְׁלִים
וְאִיהוּ קוּל חַד דְּנִפְיָק וְאַשְׁתַּמַּע. מִהֲכָא מַחְשְׁבָה דְּהוּה
סְתִימָא בְּחַשָּׁאֵי אֶשְׁתַּמַּע לְאַתְגַּלְיָא.

עוּד אֶתְפְּשֻׁטַת הָאֵי מַחְשְׁבָה לְאַתְגַּלְיָא. וּבְטַשׁ הָאֵי קוּל
וְאֶקִּישׁ בְּשַׁפְּוּוֹן, וּכְדִין נִפְקָא דְבוּר, דְּאֶשְׁלִים כְּלָא,
וְגַלִּי כְּלָא. אֶשְׁתַּמַּע דְּכְלָא אִיהוּ הָהִיא מַחְשְׁבָה סְתִימָא
דְּהוּת לְגוּ וְכְלָא חַד.

כִּיּוֹן דְּמָטָא אֶתְפְּשֻׁטָא דָא וְאַתְעֵבִיד דְבוּר בְּתַקִּיפָא
דְּהוּא קְלָא, כְּדִין וְהַבִּית בְּהַבְנוֹתוֹ. כְּאֶשֶׁר נִבְנָה
לֹא כְּתִיב אֶלָּא בְּהַבְנוֹתוֹ בְּכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא. אֲבָן שְׁלֵמָה
כְּמָה דְּאַתְמַר. וְכַתִּיב, (שיר השירים ג) בְּעַטְרָה שְׁעַטְרָה לוֹ אִמּוֹ.
מִסַּע דְּנִפְקָא מִלְּגוֹ וְשָׂרְיָא וְנָטִיל לְבוּר, נִפְקָא מִלְּעִילָא
וְשָׂרְיָא וְנָטִיל לְתַתָּא. וּמִקְבוֹת וְהַגְרָוֹן כָּל כְּלִי
בְּרוּזֵל. אֵלִין שְׂאָר דְּרַגִּין תְּתַאֲיִן דְּכְלָהוּ תְּלִיִין בֵּיהּ וְלֹא
אֶשְׁתַּמַּעוּ וְלֹא אֶתְקַבְּלוּ לְגוּ כַּד אִיהִי סְלֵקָא לְאַתְאַחַדָּא
לְעִילָא וְלִינְקָא מִתְמָן. וְדָא הוּא בְּהַבְנוֹתוֹ. וְכְדִין כַּד אִיהִי
יִנְקָא, כְּלָהוּ קְיִימֵי בְּחַדְוֹתָא וְיִנְקִין וְאַתְמַלְיִין בְּרַכָּאן.
וְכְדִין קְיִימִין עֲלָמִין כְּלָהוּ בְּרוּזָא חַדָּא בִּיחֻדָּא חַד, וְלֹא

הָיָה בְּהוֹ בְּכֻלְהוֹ עֲלָמִין פִּירוּדָא. לְבַתָּר דְּנִטְלֵי חוּלְקָהוֹן כָּל
חַד וְחַד כְּלָהוּ מִתְּפִשְׁטָן וּמִתְּפָרְשָׁן לְסִטְרֵיהוּ לְמָה
דְּאֵתְמַנָּן.

תָּא חֲזִי, וַיְהִי כָל הָאָרֶץ שָׁפָה אַחַת וְגו' (דף טד ע"ב) לְבַתָּר
מֵה כְּתִיב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקְדָּם. מִהֵהוּא קַדְמָאָה
דְּעֵלְמָא. וַיִּמְצְאוּ בְקָעָה בְּאָרֶץ שְׁנַעַר. דֵּהָא מִתְּמָן
מִתְּפָרְשָׁן לְכָל אַנוּן סִטְרִין, וְאִיהוּ רִישׁ מַלְכוּ לְאֵתְבַדָּרָא.
וְאִי תִימָא הָא כְּתִיב (בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מִעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת
אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד. וְדַאי הָכִי הוּא דְכִיּוֹן דְּנִטְלֵי
מִתְּמָן הָיָה פִירוּדָא, וְכַד אַנוּן כְּנִישִׁין תְּמָן לִינְקָאָה לָא
הָיָה פִירוּדָא. וְכַד נִטְלִין הָיָה פִירוּדָא, דְּכְתִיב וַיְהִי בְּנִסְעָם
מִקְדָּם וַיִּמְצְאוּ בְקָעָה כְּמָה דְּאֵתְמַר.

וַיְהִי כָל הָאָרֶץ שָׁפָה אַחַת וַדְּבָרִים אֶחָדִים דֵּהָא כְּדִין
עֲלָמָא בִּיסוּדָא וְעִקְרָא וְשָׂרְשָׁא חָדָא וּמְהִימְנוּתָא
חָדָא בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. מֵה כְּתִיב וַיְהִי בְּנִסְעָם
מִקְדָּם מִקְדָּמָאָה עִקְרָא דְּעֵלְמָא מְהִימְנוּתָא דְּכֻלָּא.
וַיִּמְצְאוּ בְקָעָה. מְצִיָּאָה אֲשַׁכְּחוּ וְנִפְקוּ בָּהּ מִתְּחֹת
מְהִימְנוּתָא עֲלָאָה (וַיִּמְצְאוּ).

תָּא חֲזִי, נְמֵרוּד מֵה כְּתִיב בֵּיהּ וְתַהִי רֵאשִׁית מִמְּלַכְתּוֹ
בְּבַל. דֵּהָא מִתְּמָן נִטְלָ לְאֵתְאֶחָדָא בְּרִשׁוֹ אַחְרָא.
וְהָכָא וַיִּמְצְאוּ בְקָעָה בְּאָרֶץ שְׁנַעַר מִתְּמָן נִטְלוּ בְּלַבֵּייהוּ
לְאַפְקָא מְרֻשׁוּתָא עֲלָאָה לְרִשׁוֹ אַחְרָא:

סְתָרֵי תוֹרָה

(דד ע"ד ע"ב):

קוּמְטוּרָא דְהֶרְמֵנָא מְמַלְלָן
 בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ דְּמִלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת
 אֲשֶׁתְּמוּדֵעָן בִּיהַּ וְלֹא הוּוּ
 מְמַלְלִין בְּלִישׁוֹן אַחֲרָא. בְּגִין
 כִּף כְּתִיב וְעַתָּה לֹא יִבְצֹר מֵהֶם
 וְגו'. דְּאֵלְמַלִּי מִשְׁתַּעֲאָן בְּלִישׁוֹן
 אַחֲרָא דְּמִלְאֲכֵי עֲלֵאֵי לֹא הוּוּ
 אֲשֶׁתְּמוּדֵעָן בִּיהַּ, גִּרְע חֲשִׁיבוּ
 דְּאֲנֹן חֲשָׁבִין לְמַעֲבַד. בְּגִין
 דְּעוּבְדָא דְּשִׁדִּין לֹא אִיהוּ
 אֶלָּא בְּרַגְעָא חֲדָא לְחִזּוּ בְּנֵי
 אֲנָשָׁא וְלֹא יִתִּיר.

וּדְבָרִים אֲחָדִים. דְּהוּוּ יִדְעִין
 דְּרַגִּין עֲלֵאִין כָּל חַד וְחַד עַל
 בּוֹרִייהַ וְלֹא אֲתַחֲלַף לְהוּ
 דְּרַגָּא וּבְגִין כִּף כְּתִיב וּדְבָרִים
 אֲחָדִים. וּבְגִין כִּף אֲתִיעֲטוּ
 בְּעֵיטָא בִּישָׂא עֵיטָא דְּחֲכֻמָּתָא
 דְּכְתִיב הָבֵה נִבְנָה לָנוּ עִיר
 וּמִגְדָּל. כִּלְא בְּרוּזָא דְּחֲכֻמָּתָא
 הוּא, וּבְעוּ לְאַתְקַפָּא בְּאַרְעָא
 סְטָרָא אַחֲרָא וּלְמַפְלַח פּוּלְחָנָא
 דִּילֵיהַ. בְּגִין דְּהוּוּ יִדְעִין דְּהָא
 כָּל דִּינִין בִּישׁוֹן מִתְּמֹן נַחְתִּין
 לְעֲלָמִין. וּבְעֵינִין לְדַחֲוֵי דְּרַגָּא
 דְּקֻדְשָׁא.

וַיֹּאמְרוּ הָבֵה נִבְנֶה לָנוּ עִיר
 וּמִגְדָּל וּרְאִשׁוּ
 בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. רַבִּי
 חֵיָא פָּתַח (ישעיה נז) וְהִרְשָׁעִים
 פְּיָם נִגְרָשׁ וְגו'. וְכִי אֵית יָם
 נִגְרָשׁ. אִין, דְּכַד יִמָּא נִפְקָא
 מִתְּקוּבְיָהּ וְאִזִּיל (בְּלֹא חֲבֵלָא)
 בְּלֹא חֲבֵלָא, כְּדִין נִגְרָשׁ
 וְאֲתַתְּרַף מֵאַתְרֵיהַ, כְּמֵאן
 דְּרוּי חֲמָרָא וְלֹא יִתִּיב עַל
 בּוֹרִייהַ וְסִלְקָא וְנַחְתָּא. מֵאִי
 טַעְמָא בְּגִין כִּי הַשְׁקֵט לֹא
 יוּכַל, וְיִגְרָשׁוּ מִימִין רַפְּשׁ
 וְטִיט. דְּמִפְקוּ מִימִין כָּל
 הַהוּא טִינָא דִּימָא וְכָל
 טְנוּפָא לְשִׁפּוּוֹתֵיהַ.

כְּגִוּוֹנָא דָּא אֲנֹן רְשָׁעִים
 דְּנִפְקָא מֵאַרְחָא
 דְּתִקְנָא וְאִזִּיל כְּרוּי חֲמָרָא
 בְּלֹא תִקְוִנָא, דְּנִפְקֵי מֵאוּרַח
 מִיִּשְׂרָאֵל לְאוּרַח עֲקִים. מֵאִי
 טַעְמָא, בְּגִין כִּי הַשְׁקֵט לֹא

עִיר וּמְגִדָּל, דָּא חֲכַמְתָּא
 עֲלָאָה. (ד"א דהא) הוּוּ יְדַעֵי
 דְשִׁמְא קְדִישָׁא לָא אֲתַתְקַף
 בְּאַרְעָא, אֲלָא בְעִיר וּמְגִדָּל.
 עִיר דְכְּתִיב, (שמואל ב ה) (מ"א
 ח) עִיר דְדוּד הִיא צִיּוֹן וְגו'.
 מְגִדָּל דְכְּתִיב (שיר השירים ד)
 כְּמִגְדָּל דְדוּד צְוֹאֲרֵף. וּבַחֲכַמְתָּא
 עֲבָדוּ לְמַהוּי שְׁלֹטְנָא דְסֵטְרָא
 אַחְרָא בְּאַרְעָא דְדַחִיָּיא (ד"א
 לְדַחִיָּיא) אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ
 מֵאַתְרֵיהּ. וְלְמַהוּי דְיוֹרָא
 לְסֵטְרָא אַחְרָא בְּאַרְעָא.

וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. כְּמָה דְאַחֲזֵיא
 (ד"א דְאַחְרָא) אִיהוּ שֵׁם
 לְעֵילָא, נְתַקִּיף לָהּ בִּינְנָא
 לְמַהוּי שֵׁם בְּאַרְעָא. פֶּן נְפוּץ.
 יְדִיעָה הוּוּ יְדַעֵין דִּיתְבַּדְרוֹן
 מֵעַל אֲפִי אַרְעָא. וּבְגִין כֹּף הוּוּ
 מְתִיחְדִין לְמַעַבְד עֲבִידְתָּא דָּא
 בְּחַכְמָה.

סֵטְרָא אַחְרָא אִיהוּ דְכַר
 וְנוֹקְבָא תּוֹקְפָא דְזוּהֵמָא דְדִינָא
 קְשִׁיא. וְכְמָה דְאָדָם חָב (בִּיה)
 בְּהוּ וְאֲתַקְפוּ בְּגִינְיָה עַל
 עֲלָמָא. אוּף הֲכִי אֲנֹן עֲבָדִין
 דְאַתְתַּקְפוּ יְתִיר. דְכְּתִיב אֲשֶׁר
 בְּנוּ בְנֵי הָאָדָם. בְּנוּי דְאָדָם
 קְדַמָּה דְאִיְתִי וְאֲשֶׁלִּיט

יּוֹכֵל. דְהָא עֲקִימוּ דְאַרְחִיָּיהוּ
 גְרִים לֹון לְמַהוּ בְּלָא תְקוּנָא
 וּבְלָא שְׂכִיכוּ. וְלָא עוּד אֲלָא
 דְכָל רוּגְזָא דִידְהוּ בְּשַׁעֲתָא
 דְאַמְרֵי מְלָה מְפוּמִּיָּהוּ הֵהוּא
 מְלָה רָפֶשׁ וְטִיט כְּלָהוּ מִפְּקִי
 טְנוּפָא וְגִיעוּלָא מְפוּמִּיָּהוּ
 לְבַר עַד דְמִסְתַּאֲבִי (דף עה ע"א)
 וּמִסְתַּאֲבִי לֹון.

תָּא חֲזִי, וַיֹּאמְרוּ הָבָה נִבְנֶה
 לָנוּ עִיר וּמְגִדָּל וְרֹאשׁוֹ
 בְּשָׁמַיִם. לִית הָבָה אֲלָא
 הַזְמָנָה בְּעֲלָמָא. נִבְנֶה לָנוּ
 עִיר וּמְגִדָּל וְרֹאשׁוֹ בְּשָׁמַיִם.
 כְּלָהוּ בְּעִיטָא בִישָׁא אָתוּ
 לְסֵרְבָא בִיה בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא. בְּשִׁטוּתָא אָתוּ (אחור)
 בְּטַפְשׁוֹ דְלָבָא.

אָמַר רַבִּי אַבָּא שְׁטוּתָא
 נְסִיבוּ בְּלַבִּיָּהוּ. אֲבַל
 בְּחַכְמָה דְרִשִׁיעוּ אָתוּ בְּגִין
 לְנַפְקָא מִרְשׁוֹ עֲלָאָה לְרִשׁוֹ

סֵטְרָא אַחְרָא וְלֹא אַחֲלָפָא יִקְרִיָּה
 לִיקְרָא נּוֹכְרָאָה. וּבְכֹלֹא אִית
 רְזָא דְחַכְמַתָּא עֲלָאָה.
 הָבַה נְבִנָּה לָנוּ עִיר וּמַגְדָּל.
 תָּא תְּחִי, כַּד מָטוּ
 לְהֵאִי בְקַעָה דְאִיהוּ רְשׁוּ
 נּוֹכְרָאָה וְאַתְגְּלִי לְהוּ אַתְר
 דְּשִׁלְטְנוּתָא דָּא תְּקִיעַ בְּגוּ
 נוּנִי יִמָּא. אֲמָרוּ הָא אַתְר
 לְמִיתַב וְלֹא אַתְתְּקָפָא לְבָא
 לְאַתְהֵנָּאָה בִּיהַ תְּתָאִי. מִיד
 הָבַה נְבִנָּה לָנוּ עִיר. נְתַקִּין
 בְּאַתְר דָּא עִיר וּמַגְדָּל.
 וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. אַתְר דָּא
 לְיִהִיב (לון) יִהְיֶה לָן
 לְדַחֲלָא וְלֹא אַחְרָא, וְנְבִנָּה
 לְאַתְר דָּא עִיר וּמַגְדָּל. לְמָה
 לָן לְסֻלְקָא לְעֵילָא דָּלָא
 נִיכּוֹל לְאַתְהֵנָּאָה מְנַה. הָא
 הָכָא אַתְר מְתַקְנָא. וְנַעֲשֶׂה
 לָנוּ שֵׁם דְּחֻלָּא לְמַפְלַח תְּמָן.
 פִּן נְפוּץ לְדַרְגִין אַחְרָנִין
 וְנַתְבַּדַּר לְסֵטְרִי עֲלָמָא:

וַיֵּרֶד יִי לְרֵאוֹת. (דף עה ע"א) נחח
 הָאִי שְׂמָא דְקַדִּישָׁא לְמַחְזִי (על)
 עוֹבְדֵיהוֹן דְּבִנְיָנָא דְבָנוּ. וְאַנּוֹן
 הוּוּ מְמַלְלָן בְּלִשׁוֹן קַדִּישׁ לְגַבֵּי
 כָּל אַנּוֹן דְּרַגִּין קַדִּישִׁין וְהוּוּ
 מְצַלִּיחִין. כִּיּוֹן דְּנַחַתַּת קַדִּישָׁה
 אַתְבְּלָבְלוּ כָּל אַנּוֹן דְּרַגִּין.
 עֲלָאִין נַחַתוּ וְתַתְּאִין סְלִיקוּ.
 וְלֹא הוּוּ קְיִימִין בְּאַרְח מִישֶׁר
 כְּמָה דְהוּוּ. וְלִבְתַּר בְּלָבֵל
 לִישְׁנֵהוֹן בְּעַ' לִישׁוֹן וְאַתְבְּדָרוּ
 לְכָל סֵטְרִי עֲלָמָא.

חַד מְמַנָּא הוּא בְּרַקִּיעָא וּבִיָּה
 קְיִימִין כָּל (ד"א ל"ג אַנּוֹן)
 מְפַתְחִין דְּעוֹבְדֵי עֲלָמָא. וְאִיהוּ
 קְיִימָא זְמִין בְּשַׁעֲתֵי וְרַגְעֵי
 דִּיּוּמָא. וְאַנּוֹן הוּוּ יִדְעִין בְּרְזָא
 דְּחַכְמַתָּא גְּנּוּזָא דְהֵאִי מְמַנָּא.
 וְהוּוּ פְתַחִי וְסַגְרִי וּמְצַלְחִי
 בְּעוֹבְדֵיהוֹן בְּמִימְרָא דְפּוּמָהוֹן.
 כִּיּוֹן (דאֶסְתְּבֵלָא) דְאַתְבְּלָבֵל
 מִימְרָא דְלֵהוֹן, כְּלָא אַתְמַנְעַ

מִבְּיַהוּ. וְאַתֶּר מִתְקַן אֲשַׁכְּחוּ
 בַּהֲהוּא בְקַעָה. סִטְרָא דְסִטְרִין:
 וַיִּמְצְאוּ בְקַעָה. אֲתֵר מִתְקַן
 לְהֵאִי (ד"א ל"ג הֵהוּא) סִטְרָא
 בִּישָׂא דְבַעוּ אַנּוּן לְאַתְקַפָּא
 וְאַתְמַנְעוּ. תּוֹקַפָּא (דִּילִיָּה)
 דֵּהֵהוּא סִטְרָא הוּוּה תְּלִיא
 לְאַתְפְּרַעָא בַּהֲהִיא בְקַעָה עַד
 דְנִטְלָא תַמָּן חִילִין וּמִשִּׁירִין
 כְּגוּוּנָא דְאַנּוּן דְבִנּוּ קֶרְתָּא
 וּמִגְדֵּלָא וְאַתְיַהִיבוּ (כִּלְא) כְּלָהוּ
 בִּידְהָא. וְאַתְקַטְלוּ תַמָּן אַנּוּן
 דְלָא בָּעוּ לְמִיפְקֵי בְקוּץ
 הַיְמִי'ן. אַתְבַּהִילוּ וּנְפְלוּ בְקוּץ
 הַיְמִי'ם. בַּהֲהוּא אֲתֵר
 דְאַתְחַלֵּשׁ תְּקַפָּא בְקַדְמִיתָא
 בַּהֲהִיא בְקַעָה. וְעַל דָּא כְּתִיב,
 (יחזקאל לו) וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת.
 וְאַתְתְּקַפַּת בַּהֲהוּא צוּלְמָא
 דְאַקִּים נְבוּכַדְנֶצַּר. וְאַתְבַּר
 תּוֹקַפָּא לְבַתֵּר בְּאַנּוּן גְּרַמִּין
 וּבַהֲהוּא צוּלְמָא. דְאַנּוּן קַדְמָאִי
 קִיִּימוּ וְקָמוּ עַל רִגְלֵיהוֹן.
 וְהֵהוּא צוּלְמָא אַתְבַּר. וּכְדִין
 יִדְעוּ כָּל עַמִּין דְּעַלְמָא דְלִית
 אֱלוֹהַּ בַּר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּוּה
 בְּלַחֲדוּי. וְתוּ דְאַתְקַדְשׁ שְׁמִיה
 עַל יְדָא דְחֲנַנְיָה מִישְׁאֵל
 וְעוֹזְרֵיהּ וְכִלְא בְּחַד יוּמָא. וְעַל
 דָּא כְּתִיב, (ישעיה כט) וְהִקְדִּישׁוּ
 אֶת קְדוּשׁ יַעֲקֹב וְגו', (עד כאן

וַיִּרְדַּי לְרֵאוֹת אֶת הָעִיר
 וְאֶת הַמְּגֵדֵל דָּא הוּוּה
 חַד מְאַנּוּן עֶשֶׂר זְמַנִּין
 דְנִחְתָּא שְׁכִינְתָּא לְאַרְעָא.
 וְכִי מַה הוּוּה לְרֵאוֹת וְלֹא הוּוּה
 יָדַע מִקְדַּמַּת דְנָא. אֲלֵא
 לְרֵאוֹת לְאַשְׁגַּחַא בְּדִינָא
 כְּמָא דְאַתְ אָמַר, (שמות ה) יִרְא
 יי עֲלֵיכֶם וַיִּשְׁפֹּט. אֶת הָעִיר
 וְאֶת הַמְּגֵדֵל. הֲכָא אִית
 לְאַסְתְּכֵלָא. דְהָא לָא כְּתִיב
 לְרֵאוֹת אֶת בְּנֵי הָאָדָם. אֲלֵא
 לְרֵאוֹת אֶת הָעִיר וְאֶת
 הַמְּגֵדֵל. אֲמַאי. אֲלֵא
 בְשַׁעֲתָא דְאַשְׁגַּח קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּוּה בְּדִינָא,
 בְּקַדְמִיתָא יִשְׁגַּח בְּדַרְגָּא
 דְלְעִילָא, וּלְבַתֵּר בְּדַרְגָּא
 דְלְתַתָּא. בְּקַדְמִיתָא בְּעֵלְאִי
 וּלְבַתֵּר בְּתַתָּאִי. וּבְגִין דְהֵאִי
 מְלָה מְטָא לְעִילָא,
 אֲשַׁחְוֹתָא דְלְעִילָא הוּוּה בֵּיה
 בְּקַדְמִיתָא דְכְּתִיב לְרֵאוֹת
 אֶת הָעִיר וְאֶת הַמְּגֵדֵל.

אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם. מֵאֵי בְּנֵי הָאָדָם בְּנוֹי דְאָדָם
 קְדָמָאָה דְמַרְדּוּ בְמַרְיָה וְגַרְם מוֹתָא לְעֵלְמָא. אֲשֶׁר
 בְּנוּ בְּנֵי הָאָדָם בְּנֵינָא וְדַאי אָמְרוּ (גְרָמוּ) וּבְעוּ לְמַבְנֵי
 לְעֵילָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח (וְאָמַר) (יְחֻזְקָא לִמּוֹ) כֹּה אָמַר יְיָ אֱלֹהִים שְׁעַר
 (דף עה ע"ב) הַחֲצַר הַפְּנִימִית הַפּוֹנֶה קְדָיִם יִהְיֶה סְגוּר
 שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת יִפְתַּח וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ יִפְתַּח.
 הָאֵי קָרָא אֵיית לְאִסְתַּכְּלָא בֵּיהּ. וְאִיהוּ רְזָא כַּמָּה דְאִתְמַר.
 יִהְיֶה סְגוּר שֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה. אַמְאִי (וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת יִפְתַּח וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ

יִפְתַּח וְגוֹ. אַמְאִי יִהְיֶה סְגוּר כָּל אַנּוּן יוֹמִין דְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה).

אֶלָּא אֵלִין יָמֵי חוּל. דְתַרְעָא דָא יִהְיֶה סְגוּר דְלָא
 לְאִשְׁתַּמְשָׂא חוּל בְּקוּדְשָׁא. וּבַיּוֹם הַשַּׁבָּת יִפְתַּח
 וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ יִפְתַּח. דְהָא כְּדִין שְׁמוּשָׂא (דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא)
 דְקוּדְשָׁא בְּקוּדְשָׁא. וּכְדִין אִתְנַהִיר סִיְהָרָא לְאִתְחַבְרָא
 בְּשִׁמְשָׂא.

תָּא חַוִּי, תַרְעָא דָא לָא אִתְפַּתַּח בְּאַנּוּן שְׁתָּא יוֹמֵי דְחוּל.
 בְּגִין דְהָא בְּאַנּוּן יוֹמֵי דְחוּל עֵלְמָא תַתָּאָה אִתְזָן
 וְשְׁלֵטִין כָּל אַנּוּן שִׁית יוֹמִין דְחוּל עַל עֵלְמָא בַר בְּאַרְעָא
 דִּישְׂרָאֵל.

וְאַנּוּן דְשְׁלֵטִי לָא שְׁלֵטִי בְאַרְעָא קְדִישָׂא בְּגִין דְהַשְׁעַר
 הֵזָה אִיהוּ סְגוּר. אַבְל בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת וּבַיּוֹם הַחֹדֶשׁ

כִּלְהוֹ מִתְּעַבְרֵן וְלֹא שְׁלֹטִין בְּגִין דְּהַשְׁעַר הַזֶּה אִיהוּ פְּתוּחַ
 וְעַלְמָא אִיהוּ בְּחֻדוּהּ וְאַתְּנֹן מִתְּמֵן וְלֹא אֲתִייהִיב עַלְמָא
 לְרֵשׁוֹ אַחֲרָא.

וְאִי תִימָא דְכָל אַנּוּן שִׁית יוּמִין אַנּוּן שְׁלֹטִין בְּלַחֲוֵייהוּ.
 תָּא חֲזִי, הַפּוֹנֶה קָדִים. עַד לָא יְקוּמוּן לְשִׁלְטָא
 אִיהוּ אֲסִתְּכַל תְּדִיר בְּעַלְמָא. אַבְל לָא אֲתַפְּתַח לְאַתְּזֹנָא
 עַלְמָא מְקוּדְשָׁא בַר בְּיוּמָא דְשַׁבְּתָא וּבְיוּמָא דְחַדְשָׁא.
 וְכִלְהוֹ יוּמִין כִּלְהוֹ אֲתַדְּבַקֵּן בְּיוּמָא דְשַׁבְּתָא וְאַתְּזֹנוּ מִתְּמֵן.
 דְּהָא (ד"א ל"ג כִּדִּין) בְּיוּמָא דְשַׁבְּתָא כִּלְהוֹ תַרְעִין פְּתִיחֵן
 וְנִיחָא אֲשַׁתְּכַח לְכֻלָּא לְעֻלָּאי וְתַתְּאִי. תָּא חֲזִי, וַיֵּרֶד יְיָ
 לְרֵאוֹת. נַחַת מְקוּדְשָׁא לְחוּל (וַרְדִּיד פְּרִישָׁא) לְאַשְׁגַּחַא בְּמָה
 דְּבָנוּ וְקִיִּימוּ קִיּוּמָא לְאַתְּעָרָא עַל עַלְמָא לְדַחֲלָא לֹון.

רַבִּי יִצְחָק הָוֵה יְתִיב קַמִּיהַ דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר לִיהּ מַה
 חֲמוּ אֵלִין דְּעַבְדוּ שְׁטוּתָא דָּא לְמַרְדָּא בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא וְכִלְהוֹ בְּעֵיטָא חָדָא אֲתַקִּימוּ בְּדָא. אָמַר לִיהּ
 הָא אֲתַמַּר דְּכְתִיב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם אֲתַנְטִילוּ מֵעִילָא
 לְתַתָּא. אֲתַנְטִילוּ מֵאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל וְנַחַתוּ לְבַבְל. אָמְרוּ
 הָא הֵכָא אַתְרַ לְמַדְבַּק.

וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם וְגו' וַיִּתְּדַבֵּק סִיּוּעָא דְלַתְתָּא בְּאַתְרַ דָּא.
 בְּגִין דְּכַד דִּינָא אָתִי לְאַשְׂרָאָה בְּעַלְמָא, הָא
 אַתְרַ דָּא לְקַבְּלִיהּ. וּמֵהֵכָא אֲתַהֲנִי עַלְמָא וַיִּתְּזֵן. דְּהָא

לְעֵילָא דְחִיקוּ אִיהוּ לְאַתְזָנָא עֲלָמָא מְנִיָּה. וְלֹא עוֹד אֶלָּא
 אֲנִן נִסְק לְרִקִיעָא וְנִגַּח בֵּיהּ קָרְבָּא דְלֹא יַחוּת ^(בִּיָּה) טוֹפְנָא
 בְּעֲלָמָא כְּדַבְקָדְמִיתָא:

וַיֹּאמֶר יי הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אֶחַת לְכֻלָּם. בְּגִין דְּכֻלְהוּ
 כְּחָדָא, בְּיִחוּדָא דְּכֻלְהוֹן יַעֲבֹדוּן וַיִּצְלַחוּן
 בְּעוֹבְדֵיהוּ. יִתְבַּדְרוּן דְּרַגִּין כָּל חַד לְסִטְרִיהּ. וּבְגִין כִּף
 יִתְבַּדְרוּן כָּל הַנִּי דְלִתְתָּא. מַה כְּתִיב וַיִּפֹּץ יי אֹתָם מִשָּׁם.
 וְאִי תִימָא לִישְׁנָהוֹן אֲמַאי אֲתַבְּלָבֵל ^{(אֲתַבְּדַר וּבִלְבַל לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיף}

^{הוּא).} אֶלָּא בְּגִין דְּכֻלְהוֹן מְמַלְלִין בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ.
 הֵהוּא לִישְׁנָא קָא עָבִיד לֹון סִיּוּעָא. בְּגִין דְּבְעוֹבְדָא
 וּבְמַלּוּלָא דְפּוּמָא תְּלִיין מְלִין אֵלִין לְאֲדַבְקָא כּוֹנֵה דְלָבָא.
 וּבְדָא עָבְדֵי סִיּוּעָא לְהֵהוּא אֲתַר דְּבְעֵי לְאַקְמָא.

וְעַל דָּא אֲתַבְּלָבֵל לִישְׁנָהוֹן דְּלֹא יְכִילוּ לְאַתְתַּקְפָּא
 רְעוּתְהוֹן בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. כִּיּוֹן דְּאַתְחַלֵּף לִישְׁנָהוֹן לָא
 אֶצְלַחוּ בְּעוֹבְדָא ^(כֵּט א בִּס"ת) בְּגִין דְּחֵילָא דְלְעֵילָא לָא יִדְעֵי
 וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעֵי בַר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ. וְכֹד אֲתַבְּלָבֵל לִישְׁנָא
 דְלֵהוֹן אֲתַחְלֵשׁ חֵילֵיהוֹן וְאַתְבַּר תּוּקְפָא דְלֵהוֹן.

תָּא חֲזִי, דְהָא מְלָה ^(דָּא) דְאָמְרֵי תַתָּאֵי בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ,
 כְּלֵהוּ חֵילֵי שְׁמֵיָא יִדְעֵי בֵּיהּ וְאַתְתַּקְפֵי בֵּיהּ. וְלִישְׁן
 אַחְרָא לָא יִדְעִין וְלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעֵי בֵּיהּ. וְעַל דָּא אֵלִין כִּיּוֹן
 דְאַתְבְּלָבֵל לִישְׁנָא דְלֵהוֹן, מִיַּד וַיִּחַדְלוּ לְבָנוֹת הָעִיר. דְהָא

אַתְּבַר חֵילֵיהוּ וְלֹא יִכִּילוּ לְמַעַבְד מֵדֵי בְרַעוּתָא דְלִהוּן.
 (דניאל ב) לְהוּי שְׁמִיָּה (דֵּי אֱלֹהָא) (דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא) מְבַרְךְ מִן עֲלְמָא
 וְעַד עֲלְמָא, דֵּי חֲכַמְתָּא וּגְבוּרְתָּא דֵּי לֵהֵיָא. דֵּהָא
 בְּגִין (דָּא) דְּאַנְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רִזִּי דְּחֲכַמְתָּא
 לְעֲלְמָא, אַתְּקַלְקְלוּ בֵּיהּ בְּנֵי נֶשָׂא וּבְעוּ לְאַתְגְּרָא בֵּיהּ.
 יְהִיב חֲכַמְתָּא עֲלָאָה לְאַדָּם הָרָא שׁוֹן, וּבִהֵיָא חֲכָמָה (דף ע"ב)
 (נ"א) דְּאַתְגְּלִי לִיָּה יַדַּע דְּרַגִּין, וְאַתְדַּבֵּק בְּיַצַּר הָרַע,
 עַד דְּאַסְתַּלְקוּ מִנֵּיהּ מְבוּעֵי דְּחֲכַמְתָּא. וּלְבַתַּר תְּב קָמִי
 מְאַרְיָה, וְאַתְגְּלִיִּין לִיָּה מִנֵּיהּ וְלֹא פְקַדְמִיתָא. לְבַתַּר
 בִּהֵהוּא סַפְרָא דִּילִיָּה יַדַּע חֲכַמְאֵן. וּלְבַתַּר אַתּוּ בְּנֵי נֶשָׂא
 וְאַרְגִּיזוּ קָמִיָּה.

יְהִיב חֲכַמְתָּא לְנַח וּפְלַח בָּהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לְבַתַּר
 מַה פְּתִיב וַיִּשְׁתֶּ מִן הַיִּין וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל כְּמַה
 דְּאַתְמַר. יְהִיב חֲכַמְתָּא לְאַבְרָהָם וּפְלַח בָּהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא. לְבַתַּר נִפְק מִנֵּיהּ יִשְׁמַעְאֵל דְּאַרְגִּיזוּ קָמִי קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא. וְכֵן יִצְחָק נִפְק מִנֵּיהּ עֲשׂוֹ. יַעֲקֹב נִסְב תְּרִין
 אַחְתָּן.

יְהִיב חֲכַמְתָּא לְמֹשֶׁה מַה פְּתִיב בֵּיהּ (במדבר יב) בְּכָל בֵּיתִי
 נֶאֱמָן הוּא. וְלֹא הָוָה כְּמֹשֶׁה שִׁמְשׁ מְהִימָן בְּכִלְהוּ
 דְּרַגִּין וְלֹא סָטָא לְבֵיהּ בְּתִיאֻבְתָּא דְּחַד מִנֵּיהּ. אֲלָא
 קָאִים בְּמִהִימְנוּתָא עֲלָאָה פְּדָקָא יְאוּת.

יִהְיֶה חֲכֻמַּתָּא עֲלָאָה לְשִׁלְמָה מִלְכָּא. לְבַתָּר מַה פְּתִיב בֵּיה
 (משלי א) מִשְׁלֵי שְׁלֹמָה (משלי ל) הַמֶּשֶׁא נָאִם הַגָּבֵר
 לְאִיתִיאל לְאִיתִיאל וְאָכַל. אָמַר שְׁלֹמָה אֲתִי אֵל וְחֲכֻמַּתָּא
 דִּילִיָּהּ הוּא. וְאוֹכַל וְאוֹכֹל לְמַעַבְד רְעוּתִי. לְבַתָּר (מלכים א
 ח) וַיִּקָּם יְיָ שֹׁטֵן לְשִׁלְמָה וְגו'.

תָּא חֲזִי, בְּגִין זַעֲרֵרוּ דְחֲכֻמַּתָּא דְאִשְׁכַּחוּ אֵלִין מִהֵוּא
 חֲכָמָה דְקַדְמָאִי, אֲתַגְרוּ בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וּבְנוּ מִגְדָּל וְעַבְדוּ כָּל מַה דְעַבְדוּ. עַד דְאֲתַבְדְּרוּ מֵאֲנִפֵּי
 אֲרַעָא וְלֹא אֲשַׁתָּאֵר בְּהוּ חֲכָמָה לְמַעַבְד מִיַּדִּי. אֲבַל
 לְזַמְנָא דְאֲתִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִתְעַר חֲכֻמַּתָּא בְּעֵלְמָא
 וַיִּפְלַחוּן לִיָּהּ בַּהּ הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב, (יחזקאל לו) וְאֵת רוּחִי אָתַן
 בְּקַרְבְּכֶם וְעָשִׂיתִי. לָאוּ כְּקַדְמָאִי דְחֲבִילוּ בֵּיהּ עֵלְמָא. אֲלֹא
 וְעָשִׂיתִי אֵת אֲשֶׁר בְּחֻקֵּי תִלְכוּ וְאֵת מִשְׁפָּטֵי תִשְׁמְרוּ
 וְעָשִׂיתֶם.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חִיָּיא הוּוּ אֲזֵלִי בְּאַרְחָא. אָמַר לִיָּהּ רַבִּי
 יוֹסִי לְרַבִּי חִיָּיא נִפְתַּח בְּאוּרֵיָתָא וְנִימָא מְלָה. פְּתַח
 רַבִּי יוֹסִי וְאָמַר (דברים כג) כִּי יִי אֱלֹהֶיךָ מִתְּהִלָּךְ בְּקֶרֶב מִחֲנֶךָ
 לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אִיבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מִחֲנֶיךָ קְדוֹשׁ וְלֹא
 יִרְאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּדָבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ. כִּי יִי אֱלֹהֶיךָ מִתְּהִלָּךְ,
 מִתְּהִלָּךְ מִבְּעֵי לִיָּהּ. אֲלֹא כִּמָּא דְאֵת דְאָמַר (בראשית ג) מִתְּהִלָּךְ
 בְּגִן לְרוּחַ הַיּוֹם. וְדָא הוּא אִילְנָא דְאָכַל מִנֶּיהּ אָדָם
 הֲרַאשׁוֹן. מִתְּהִלָּךְ נִוְקְבָא מִתְּהִלָּךְ דְּכַר.

וְדָא הוּא דְאֵזִיל קַמֵּיהוּ דִּישְׂרָאֵל כַּד הוּוּ אֵזִיל בְּמִדְבָּרָא
 דְּכַתִּיב (שְׁמוֹת יג) וַיֵּי הוֹלֵךְ לְפָנֵיהֶם יוֹמָם וָגו'. הוּא
 דְאֵזִיל קַמֵּיהּ דְּבַר נֶשׁ כַּד אֵזִיל בְּאַרְחָא. דְּכַתִּיב, (תְּהִלִּים פ"ה)
 צִדֵּק לְפָנָיו יִהְיֶה וַיֵּשֶׁם לְדֶרֶךְ פְּעַמָּיו. וְדָא הוּא דְאֵזִיל
 קַמֵּיהּ דְּבַר נֶשׁ בְּשַׁעֲתָא דְאִיהוּ זָכִי. וְלָמָּה. לְהַצִּילֵךְ וְלִתְת
 אוֹיְבֵיךְ לְפָנֶיךָ. לְאַשְׁתַּזְבָּא בַּר נֶשׁ בְּאַרְחָא וְלֹא יִשְׁלוּט
 בֵּיהּ אַחְרָא.

וּבְגִין כֶּף לְבָעֵי לֵיהּ לְבַר נֶשׁ לְאַסְתְּמָרָא מִחֻבּוּבֵי
 וְלִדְכָאָה לְגַרְמִיָּה. מַאי דְכִיּוּ דָא. דְּכַתִּיב, (דְּבָרִים כ"ג)
 וְהָיָה מִחֲנִיךְ קָדוֹשׁ. מַאי קָדוֹשׁ, קָדוֹשִׁים מִבְּעֵי לֵיהּ. אֵלָּא
 מִחֲנִיךְ קָדוֹשׁ אֵלִין שְׁיִיפֵי גּוֹפָא דְגּוֹפָא אֶתְחַבֵּר וְאֶתְתַּקַּן
 בְּהוּ. וּבְגִין כֶּף וְהָיָה מִחֲנִיךְ קָדוֹשׁ. וְלֹא יֵרָאֵה בְּךָ עֲרוֹת
 דְּבַר.

מַאי עֲרוֹת דְּבַר. דָּא מִלְתָּא (עֲרִיטָא) דְּעֲרִינֵן. דְּדָא הוּא
 מְלָה דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מַאִס בְּהּ יִתִּיר מִכְּלָא.
 כִּיּוֹן דְאָמַר וְלֹא יֵרָאֵה בְּךָ עֲרוֹת, אִמַּאי דְּבַר. אֵלָּא הֵנִי
 חֲיִיבֵי עֲלָמָא דְגַעְלֵי וּמִסָּאֲבֵי גַרְמִיָּהוּ בְּמְלָה דְלֵהוֹן
 דְנִפְקֵי מִפּוּמִיָּהוּ וְהָא אִיהוּ עֲרוֹת דְּבַר.

וְכָל כֶּף לָמָּה. בְּגִין דְאִיהוּ אֵזִיל קַמְךָ. וְאִי אֶתְ עֲבִיד
 כְּדִין, מִיַּד וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ, דְלֹא יִזִּיל בְּהַדְךָ וַיִּיתוּב
 מֵאַחֲרֶיךָ. וְאַנֵּן הָא אֵזִילֵנָּן קַמֵּיהּ בְּאַרְחָא נִתְעַסַּק בְּמִלֵּי

דְּאוֹרֵייתָא. דְּהָא אוֹרֵייתָא אֶתְעֵטְרָא עַל רִישֵׁיהּ דְּבַר נֶשׁ
וּשְׁכִינְתָא לָא אֶעְדִּיאַת מִינֵיהּ.

פְּתַח רַבִּי חֲזִיא וְאָמַר וַיֹּאמֶר ה' הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת
לְכֻלָּם וְגו' תָּא חֲזִי, מַה פְּתִיב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקְדָּם.
מֵאֵי מִקְדָּם. מִקְדָּמוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם. וַיִּמְצְאוּ. וַיִּרְאוּ מִבְּעֵי
לֵיהּ מֵאֵי וַיִּמְצְאוּ. אֶלָּא מְצִיאָהּ אֲשַׁכְּחוּ תַמְן מִרְזֵי
דְּחֻכְמַתָּא מִקְדָּמֵאֵי דְאֶתְנַעַר תַּמְן מִן בְּנֵי טוֹפְנָא, וּבַה
אֲשַׁתְּדְלוּ לְמַעַבְדַּבְדָּא בְּהֵיא עֲבִידְתָּא דְעַבְדוּ לְסַרְבָּא בֵּיהּ
בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהוּוּ אָמְרֵי בְּפוּמָא וְעַבְדֵי

(דד שו ע"ב)

עֲבִידְתָּא.

חֲמִי מַה פְּתִיב הֵן עִם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת לְכֻלָּם. בְּגִין
דְּאֲנוּן בְּלָבָא חַד וּרְעוּתָא חַד וּמְמַלְלֵי בְּלִשׁוֹן
הַקֹּדֶשׁ. וְעַתָּה לָא יִבְצַר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת. וְלִית
מֵאֵן דִּימְנַע עוּבְדָּא דְלַהוֹן. אֲבָל מֵאֵי אֶעְבִּיד, אֲבַלְלִבְל לִוֵן
דְּרַגִּין דְּלַעֲיִלָּא, וְלִישַׁן דְּלַהוֹן לְתַתָּא. וּכְדִין אֶתְמַנַּע
עוּבְדָּא דְלַהוֹן. וּמַה בְּגִין דְּהוּוּ בְּרְעוּתָא וְלָבָא חַד וּמְמַלְלֵי
בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ פְּתִיב לָא יִבְצַר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ
לַעֲשׂוֹת, וְדִינָא דְלַעֲיִלָּא לָא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה בְּהוּ. אֲנִן אוּ
חֲבַרְיָא דְמַתְעַסְקִין בְּאוֹרֵייתָא, וְאֲנִן בְּלָבָא חַד וּרְעוּתָא
חַד, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי מִכָּאן לְאֲנוּן מְאִרֵי דְמַחְלוּקַת לִית לִוֵן

קִיּוּמָא. דְּהָא כָּל זְמַנָּא (דאלין) דְּבִנֵּי עֲלָמָא אֵלִין עִם אֵלִין
בְּרַעוּתָא חֲדָא וְלִבָּא חֲדָא, אַף עַל גַּב דְּמַרְדֵּי בֵּיהּ בְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, לָא שְׁלֵטָא בְּהוּ דִּינָא דְלַעֲיִלָּא. כִּיּוֹן דְּאִתְפְּלִגּוּ
מִיַּד וַיִּפֹּץ יְיָ אֹתָם מִשָּׁם וְגו'.

אֲמַר רַבִּי חֲזִיָּא אֲשַׁתְּמַע דְּכֻלָּא בְּמַלְהָ דְּפּוּמָא תְּלִיָּא.
דְּהָא כִּיּוֹן דְּאִתְבְּלַבֵּל מִיַּד וַיִּפֹּץ יְיָ אֹתָם מִשָּׁם. אֲבָל
בְּזְמַנָּא דְּאִתִּי מַה כְּתִיב, (צפניה ג) כִּי אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים
שְׁפָה בְרוּרָה לְקָרָא כָּלֵם בְּשֵׁם יְיָ וְלַעֲבָדוּ שְׁכֵם אֶחָד
וּכְתִיב, (זכריה יד) וְהָיָה יְיָ לְמִלְחָה עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא
יְהִיָּה יְיָ אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד. בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פְּרֻשַׁת לֶךְ לֶךְ

זוהר

לֶךְ לֶךְ מֵאֶרְצְךָ וְגו'. רַבִּי
אָבָא פִּתַח וְאָמַר, (ישעיה)
שְׁמַעוּ אֵלֵי אֲבִירֵי לֵב
הֲרַחֲוִקִים מִצְדָּקָה. שְׁמַעוּ
אֵלֵי אֲבִירֵי לֵב, כַּמָּה תְּקִיפִין
לְבִיָּהּ דְּחַיִּיבֵיָּא, דְּחַמְּאֵן
שְׁבִילֵי וְאֶרְחֵי דְּאוּרִייתָא
וְלֹא מִסְתַּכְּלֵן בְּהוּ, וְלְבִיָּהּ
תְּקִיפִין דְּלֹא מִהֲדָרִין

סְתָרֵי-תוֹרָה

(דף ע"ז ע"ב)

תְּאֵנָא בְּתוּקָפָא דְּהֶרְמֵנוּ
דְּמִלְכָּא, אֲנַצִּיב חַד אֵילָנָא
רַבָּא וְתְקִיף גּוּ נְטִיעֵן עֲלָאִין,
נְטִיעֵ אֵילָנָא דָּא, בְּתַרִּיסַר
תְּחוּמִין אֶסְתַּחַר, בְּאַרְבַּע
סְטָרִין דְּעֲלָמָא פְּרִישָׁא רַגְלִיהָ.
ת"ק פְּרָסִי מְטַלְנוּי, כָּל
רַעוּתִין דְּאַנוּן פְּרָסִין בֵּיהּ
תְּלִיין, כַּד אֲתַעַר הָאִי, כְּלָהוּ